

Adi ista pcepta dñi 2 ea in corde
 tuo scribe 2 dabo tibi pñd fluente lac qñ in libro
 2 mel dñs. 6. In hys ubis spūs sñs cñ
 dñi pcepta tñ tangit pmo nāq tñg
 q p hylant audiedu 2o q sñt memorialit re
 tinedu. 3o q pñdā pñtēna pñiada pñmū q cñ
 pñmū. Audi ista pcepta dñi 2m cñm subdñ 2 ea
 in corde tuo qñ in libro sñbe 3m cñm anectñ 2 dabo
 tñ terra fluente mel 2 lac pñt pñm est sñd q pcepta
 dei sñt hylant 2 libet audiedu rplia vñ pñmo qñ
 natura lapsa eleuat 2 omē pñt vñq curat 2o qñ
 horam de vita brā pñtē caraficat 3o qñ mēte vñlē
 totalit ad sumā pñtē eleuat pñt pñt nā nāq hñā
 na ex pñmūcōe pñm pñt sñt pñt pñt pñt pñt pñt
 cura sñt pñm quide in vñlē que fuit offuscata in cog
 mōne pñm vñlē. Nam pñm homo cñ pñm hñt sñtēra
 qñmōe de deo pñt sñt sñt intellectualit influxas
 sñt pñt pñt vñlē fuit de pñt in tñ ut pñt sñt corpu
 les ipñm cognōe dñi opter menduā 2o in qñ
 pñtēna que fuit vñlē in dñtione sñm boni a pu
 ritate nāq dñi dñtōe qñpñtēna de pñt fuit 2 cōra
 mñatā amōe rñenōe 3o in mñstābili que fuit dñi
 licata in detestāe mali nam pñt vñlē pñtōe homo
 in statu nature corrupte nō pñt ita vñlē detestāi
 malū sñt fēss in statu inocēae sñt aut vñlē rñtē
 pñt dñi pcepta pñtēssime sanāt nam pñm vñlē in
 illuminat in pñtē qñmōe pñm vñlē. Vñ pñtēssime

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUISBURG

Preceptum dñi lucidum illuminans oculos **12**o quoniam pfectibile
 instaurat in dilectione suam bonum **psalms** Ignem elixi tuum
 vehementer **13**o in ipso affirmat in pfecta detestatur malitiam
 perhibet ipso cum dicit Confirma me in uerbis tuis **14**o
 ipse pfecta precepta dñi non solum per hylariter audientia **15**o
 sed per omnia itine diligenda teste ipso qui dicit **16**o si
 lexi mandata tua dirigebam super aurum et topazionem
 in causam iusticie pñis tñbus qñdam reddidit illis dñs
 pcepta ad omnia mandata dirigebam In quo immo qñd
 p mandata dñi dirigam in pfecta qñdam et in intima
 dilectione **17**o per hoc qñd sequi semper uiam in qua odio ha
 beri ont est quo ad uasale qñd homo pfecta dirigam in p
 fectam detestatur mali et qñd pcepta dñi sic sanant vulnera
 pñi **18**o qñd in scriptura nomine uingenti sanarum expmunt
 catas **19**o pñmēralia uingenta ofiunt sanarum **20**o
 ad sanandū vulnera mē mēt celestē pñmēralia deus
 ipse in apotheca dñe bonitatis p arte et mēt in sue sapie
 nitate ofiunt uingenti et ipse uingenti pñmēralia sana
 runt et hoc de herbis nobilissimis aduice pñmunt ex di
 uina s. mē et eius melliflua doctrina et ex grā dñi
 inspirata **21**o hęc nāqñ artificia dñe sapie sibi iure p
 mēra illud uingenti sanarum ofiunt **22**o in pñ nāqñ
 uoce uolunt homo ex dñis pceptis obseruātia
 etissime asserunt de uita uita et iō saluator
 dicit **matth 19** **23**o Si uis ad uitam mēdi serua
 mandata **24**o pñ quos saluator discipulis eius docet
 nā fratribus et pcepta eius implentibus pñmunt
 tñe bñtadine possunt luce **25**o Ego dispono uobis

regim sicut disposuit michi par ut eductus
 bibat sup mēsam nica in regno meo ubi vita
 cōna pmanet sine fine videbit sine fatigacōe
 laudabit et sine fastidio amabit. **E**mpz nā su
 pma pfectio hominis actiu in hac via spūa actu p
 fiat ad quorū obseruatiōē pcepta dīa mentem
 totātem totalitē eleuat. pma est omnis tēne sol
 licitudinis depōsicio et mēt ab omni spē cūta demu
 dacio ac in sui intimo omnia recollit. qd p opor
 et mēte ad spūalem pfectiōē ascendē volentem
 ab omni sollicitudine tēnōp ea pēnotam et ab oī
 spē cūta ē abstractam et in sui intimo totalitē esse
 recollit. **Q**uod pulchre figuratū ē in moysē exo
 qui cum debet et cum deo in monte ascendē pū fuit
 tumultu pti segrēgatus. dñi frī suo aaron assona
 tus quē tñ postea dimisit p qd cū eo pte mōis
 ascendit et ita dñm solus remansit. aaron nāq
 mēpā depōsicio uel demudacio et sūm sicut mē
 tem et templū ab omni tumultu pti segrēgata
 quod imit p hoc q moyses fuit segrēgatus a pto
Ist ab omni spē ^{cūta} demudata et abstractam qd imit
 ex hoc q fuit a frī pēnotus et hoc nōit qz sicut
 aaron fuit moysi nāli vinctulo colligatus ita spēs
 p quas in intellectualē gēnōēz deductū sunt mēn
 tre naturalit complacentia quod p quia host mēl
 lectus nihil intelligit nisi ipius spēs pū fuerit

informata et adeo mori ab aaron sepacio est men
tis volens ab omni spe creatura perfecta demerita. **B**ile
3° quam mente contemplativa operatur in sui intimo
recolleam. **I**dem per hoc quod moyses post separationem
sui a fratre quadraginta diebus solitarius remansit
ad immundum quod mens ipsa in sui intimo perfecte recol
lecta fuit. **E**t actus est sui ipsius omni modo derelictio
operatur namque mente ad contemplationis fastidium aspersione
sensum deserere et voluntatem ipsam omni modo abdicare
et quam divine voluntati adeo perfecte conformare quod in nihil
suis moribus sequatur imperium arbitrii ipsi sed in omnibus
mens dependeat ex voluntate dei quod dicit mens ut
qualiter sensum deserere deat pulchre deat et subtiliter
bernardus super cantica sermone 81°. **U**bi dicit quod hoc fit
cum mens ineffabili vel dulcedine allata sensum quod
dicitur furat. **E**t super sensum rapit. et elabit a se ipso ut
verbo domino fuerat quod si deus aliquid experiri experi
ri nulli tamen dicit posse eloqui cum hoc sit ineffabile
bernardus ibidem dicit quod ubi si diligeret considerare quod
quod hoc emanat a profundo corde deifici. **Q**uod veritate
fit experientialiter apparet. **I**n quo quidem ubi dicitur
bernardus tria inuenit que ad hoc conueniunt quod mens
sensum deserit. **P**rimo namque requirit voluntatem ipse
omni modo abdicatio quod inuenit per hoc quod mens sensum
quodammodo furat. **E**t requirit omni operationis naturalis om
ni modo affectio transgressio et in apice contemplationis perfecta
suspensio. **Q**uod inuenit per hoc quod mens super sensum in

Pro requirere sui ipsius defectus et sue voluntatis
 voluntatem divina perfectam in se ipso quod inuit per hoc quod
 dicitur memorem clari a se ipso ut in illo domino fruatur
 Tunc enim memorem a se ipso clari quod in se ipso et omnibus ac-
 ribus apphensum et appetitum pro suauitate diuine quod
 contemplationis funditus moritur libello domino fruens
 et omnibus alijs mortua existens. **H**ec autem mors
 est dulcissima quod probauerat incedi pariter ha-
 dicens. **I**am scius moriar quia vidi finem rui
Hec autem delictio suspensa pulchra figurata est in
 moysi cum dixit dominus ne ad ipsum appropinquaret sed
 calciamenta pedum soluat exodi 3. ne appropinquet inquit
 hic sed plene calciamenta de pedibus tuis. **H**ic
 per calciamenta quod perfectam pedi offertur et sibi quod
 vinculo ligatur a se inquit designatur inuincio na-
 turalis quia quilibet inuincitur et reflectitur ad se ipsum eius
 quod appetendo et ipsam voluntatem sectando quod
 optat hominem prorsus deserere si diuine contemplationis
 princeps esse velit. **E**t ideo pedum distalacio non
 aliud est quam voluntatis propter omnia abdicatio et
 eius in diuinum contemplationem perfectam in se ipso. **T**ac-
 tus est inquit ad diuinam caliginem introductio et
 diuine claritatis purissima contemplatio quod figuratur
 inquit per hoc quod moyses quodam domino rapto ad diuinam
 caliginem introductus ipsum deum per essentiam vidit
 ut dicit augustinus in libro de videndo deum et etiam
 ad paulum. **E**t hac autem visione et officio diuini
 finis eius facies omnia fuit quod radijs maxime

claritate resplendunt que etiam acumen visus humani
tatum repulsi sunt quod iudei non poterant in facie moysi
respicere nisi eam prius velaret panno supposito
et notabile valde est quod sola facies moysi divina
claritate resplenduit quod cum anima super raym ad divina
congruentem per duos sola imago rationis ante luce di
vine claritatis profundius et hoc de primo et principali
¶ Item est scilicet quod precepta divina per viam
meditationis et deuota affectionis sunt prelibata interiori
in corde et exteriori in corpore. **¶** Nec valde excusatio si
de his se nascitur scribere cum magis huius didicerit
quia scriptor huius scripturæ in corde est virtus
spiritus sancti inspirantis. pena prebens est divina inspiratio
voluntatis ad bonum exortans per gratiam in quo pre
buit quod debet esse mundum et nitidum est cordis mundi
cia quod in pergameno nigro et luto non apparet scriptura
pulchra neque legibilia. Incantatio huius scripturæ est gratia
spiritus sancti. **¶** Formam vero scripturæ est dictum dei et primum
quod per apostolum finis precepti est caritas. **¶** Sicut in pre
ceptis precepta reconduntur in loco secreto et privato. Ita
scriptura preceptorum cum sit vniuersissima et nobilissima
debet in secreto peccatoris conservari. **¶** Item 2° dicitur se
gem mea et scribit eam in cordibus corporis. **¶** Nec solus
precepta divina prelibata sunt in corde sed per perpetuo memo
riali sunt etiam prelibata in corpore exteriori ne vniuersa obli
uione aqua deleatur. **¶** Sunt autem scripta in triplici parte cor
poris. scilicet in manibus propter decem digitos manus. In pe
dibus propter decem articulos pedum. In sensibus propter
quatuor sensus exteriores et quatuor interiores. **¶** Item

scripta sūt in rēbus p̄dictis cor p̄p̄ ad designandū q̄ dī
 na p̄cepta debet in nobis regularē manū op̄atōem
 dīrēdū gressū affecōm et moderatē sensū et motū quā
 dīrē ut videlicet in omni op̄atōe tua dīnā honorē
 mēdas et in omni affecōne tua amorem dīnū exceas
 et in omni gustatōe tua exa p̄tatis p̄tendās. Et de
 hac duplīa scriptura p̄t intelligi quod p̄bī in apoca
 lyp̄. Vidi in dextera sedentē sup̄ thronū lib̄r p̄p̄
 ung et for̄. Vbi p̄ sedentē in throno intelligo p̄ncipā
 dīnē maiestatis quē in aīa deuota delectant r̄qui
 escit et illam p̄r omibz desiderabilibz appetit. In
 illud sapiēt̄ delīcie mee sūt esse cum filiis homīnū p̄
 throno b̄ intelligo dignitatē aīe r̄ationalis quē
 ad motū throni debet esse clara et lucida. p̄ mēp̄ pu
 ritatem solida et firma. p̄ virtutē suā in bono dīno
 p̄fiam stabilitatē. Sublimis et altus p̄ feruēt̄ de
 sideriū sublimatē et p̄ omōdū sui a gressu r̄
 renōis elongatōem. In hoc autē throno sedens
 signat̄ tenē lib̄r in dextera manū q̄ desideriu
 aīe deuote semp̄ inclinat ad amōrē celestiu et et
 noz quod p̄ dextera intelligit̄. Hic autē liber scriptus
 est ung et for̄ q̄ p̄cepta dīnā dī p̄bī in aīa de
 uota ung in corde p̄ mēna dulcedē. Et for̄ in corp̄
 p̄ op̄is implecōem. Et tū q̄ licet ista scriptura in
 cor de homīnū indelēbilē p̄bī debet tā tū sūt p̄ch
 dolor quē in multis hanc scripturā delectant et absq̄
 In quibusdā aqua carnalis delectatōis. In quibusdā
 ignis qualis affecōis. In quibusdā voracitas mēdit
 quā p̄tatis. **E** p̄m p̄r quia aqua carnalis de

lectatōis ad mōm dūmū rōm pūalē q̄ multotiens est
mentes p̄fēp̄ deint 2 subūit **Vñ** dicit aug in libo
de singularitate cleuorū **Ere** de mūhi quod t̄ logi-
Vñ p̄stem istā dicit cēdros libani de quorū lap-
su non inq̄ dubitabō q̄ iheononi ut ambrosij **Et** id
si dīna p̄cepta in mēte tua desideras inelūbiliter
obseruāe optz q̄ fluxz auual delectatōis in mēte
tua dōmē² uel desiat p̄ dēntū calidū 2 brētē
fueritissime auuat q̄ pulchre figuratū ē exo
2. **Vñ** dñs p̄ dēntū brētē sic desiatuit mare ru-
brūm q̄ p̄tē iherosolimiticū ipm̄ sicut de stagio p̄rūf-
uit 2 hoc v̄e q̄p̄letur in nobis q̄ p̄ ardorē cal-
om̄ fluxz labit auual delectatōis in nob̄ totalit̄
desiat **¶** **¶** Est sc̄d q̄ iste dēntū brētē dicit de
m̄re de desertō q̄ inq̄ caritas p̄f̄a in cor de ar-
tendi² m̄p̄ p̄us ab om̄ibz affectionibz mudamus nob̄
totalit̄ dēndetur **¶** **¶** In p̄z nam sicut ignis ma-
terialis appositū radiū arborū tollit om̄e eius
vigorē 2 fecunditatē sic ignis ḡupistē² t̄ranop
desiat in aīa om̄is ḡrie fecunditatē 2 ab̄st̄et aī
p̄tute dīne decore in ip̄a i dīli ymagine dīnū
m̄p̄tē **¶** **¶** Ideo si dīna p̄cepta in aīa tua debet
inelūbiliter obseruāe q̄ ardor iste ḡupistē²
p̄ i dīz calidū 2 refrigeriū dīne gr̄a temperē²
¶ **¶** Nos em̄ gr̄a obuians ardori ḡupistē² ipm̄ est
temperat 2 enatuat et hoc t̄plūi r̄atōe **¶** **¶** Imo
nāq̄ ex eo q̄ gr̄a que est quedā emanatō lucis
et̄ne p̄r̄ offuscat om̄i r̄atōe t̄plūi claritatē

et per consequens apperibilitate. **¶** 2° ex hoc ppter
 ea que est quidam gustus spiritualis emanans a fonte
 dñe dulcedinis p^r obriueret uel alienat^{ur} omⁿi t^{em}p^{or}e
 lū suauitate ita ut eop dulcedine in amaritudine
 quātur. q^z p^r bñm bñardm m^{er}itū gustū mētas
 tanto dulcorz p^rfundit. ut de labore requiem
 de merore gaudiū. de humilitate gloria habeam^{us}
¶ 3° ex hoc q^z grā est quoddam donū emanans
 ab inēsurate dñe lūguat^{ur} q^z p^r mēti amūglat^{ur}
 omⁿi t^{em}p^{or}e dignitate ita ut illa que p^rus estima
 bat p^riosa et magna p^ria epurat bñlia et ab
 iecta. **¶** q^z bñ sensu apte q^z dñi p^rima arbi
 traria sūnt ut p^reterea ut xpm lūarificat^{ur} nec
 m^{er}ito omⁿi t^{em}p^{or}e bñlia vacua sūt et egestate ple
 na ut scribit^{ur} psal. 1° Aspexi terrā et ecce tota
vacua erat et plena nihil. Ierem. 2° nam terra
vacua q^z non possit esurire aīe satiat^{ur} et sim
plena nihil quia non p^rnt desideria querat^{ur} et
¶ 4° p^r nam verustas mūdialis gustatōis ad mōⁿ
 verustate nālis hōiem exacerat in dñna agnitiōe
 et mēte infirigidat in dñna dulcorē et virtutes
 naturales debilitat in bona opatiōe quāe talis nō
 potest efficē deo g^ratū. Et id hāc verustate in
 hōie abolent^{ur} dñna p^rcepta ap^le docet deponē
 ad ephesios 4° Exueritis inq^z hōiez verit^{em} i. an
nqua peccadi q^z suetudine hōiez i. veritate. fiant
enī hōiez ceterū in dñna agnitiōe frigidū in dñna

ditior : impotenti in bona operante. Talis autem boni
homo dicitur ex eo cum actibus suis hoc est cum omni af-
fectu dilecti peccandi consuetudine ita quod in tantum animus
potius delectetur quod minus precare delectis potius suatur et
concordat. Deinde Et idcirco boni nonnulli homines qui
in deum a recto est in iusticia et pietate veritatem. Et
signatur est adiutandum quod non homo quem in
deum debemus per totam vitam exarum et decorum non
bilis dicitur esse a recto in iusticia ut ipsum quod est
vires fieri primo tuo facias. Hanc in iusticia nate
ipso personaliter docuit. Debet enim a recto et in iusticia
pietate ut in omni conspectu tuo primo tuo exempla
exhibeat. Et dicitur esse etiam in veritate ut in omni
opibus bonis veris et rectis intentionibus habeat secundum modum
de in eis dicitur bonis et primi tui edificationes. Tunc
veritatem dicitur prout cum apostolo. Prima conspectus est
in celis qui licet preceps in exspectatione nati quidam hu-
mana servas tamen inefficacia virtuali perfectionem
angelicam. Et dicitur in est secundum quod quoniam precepta
divina sic hilariter audierit et ea in corde tam
memorialiter retinuit et in opere virtualiter adimplerit
talis sine dubio eternaliter felix erit. Propter quod signa-
ter subiungit. Dabo tibi etiam fluxum lac et mel. Ip-
sa eterna bonitudo intelligitur propter stabilitatem et per-
manentiam eterne felicitatis que quidem etiam fluxu lacis
id est claritate divine cognitionis et melle suavitatis
divine fructus quod tibi prestat dignum quod si fieri vult et regnat
in celis. Amen. Et.

Intendentes igitur per cor exhortatione fidelium
 aliqua nonnullam ad deum divinum preceptum
 sunt notabiliter per intelligenda. **Primum** in
 divinis preceptis distinctione. **2^m** in preceptis eorum origi-
 nem. **3^m** autem eorum rationem. **4^m** in preceptis eorum
 distinctione preceptis potest summi illi modis. **Prima** de
 summi ex diversitate status. **2^a** quedam precepta nos
 ordinant in vita contemplativa sicut ea precepta pime-
 tabule. quedam in vita activa sicut septem precepta re-
 tabule que docent homines virtuose vivere et quiete
2^a distinctio summi ex diversitate finis. **1^a** quedam
 precepta finaliter nos ordinant in deum sicut precepta pe-
 tabule. quedam vero nos finaliter ordinant respectu
 proximi sicut precepta re tabule. **3^a** summi ex di-
 versitate foris obiecti que in hoc differt a **2^a** quia
 ista distinctio explicat secundum quam rationem formale
 unumquodque preceptum ordinat hominem vel in deum vel
 in proximum quod non faciebat. **2^a** distinctio quod
 sic est videtur. nam homo ordinatur in deum secundum explicitam
 rationem. **Primo** quidem in obsequio operis quod debetur
 divine potestati et hoc quod ad personam patris et sic
 est summi preceptum quo dicitur. Non adorabis deos
alienos. In quo precepto secundum Augustinum includitur quod
 libere obsequium operis deo unico exhibendum. **2°** in re-
 verentia animae que debetur divine veritati quo ad per-
 sonam filii et est **2^m** preceptum. Non assumes

homen dei tui in banu ¶ 1° in deuocōe cordis q²
debetur diuine bonitati q^m ad psona spūs s³
2° est 3^m pceptum. s^c sabbata s^cificas 1° p³
sub qua ratiōe p. pcepta p³me tabule homo or-
dina^r distinge in deum ¶ 2° Der alia v^o pcepta
2° tabule homo ordina^r ad p³muu duobz modis
p³mo in beneficia ut bona que p³ p³muu im-
pendat 2° est q³ tūm pceptu honora p³trē 2
mēm ¶ 2° in innocēcia ut nihil iniuste sibi inferat
nec in aliquo sibi noceat. p³mo aut p³ iusti-
t³plex nocumētū s^c cordis ois 2 op³ Op³ aut q³
noce^r p³mo in psona p³ri 2 h³ p³hibz 3^m pceptu
Non occides ¶ 2° in psona quita 2 hoc p³hibz 6^m
non merthakēs ¶ 3° in honori s³u 2 h³ p³hibz 4^m nō
funes furtim ¶ 4° nocumētū aut ois p³hibet oc-
tūm. Non falsum testimoniu dices ¶ 5° in au-
gust³ implicite p³hibetur omē medatū 2 omne
nocumētū ois respectu p³imi ¶ 3^m nocumētū ē
cordis ut q³ ab cogitat malū q³ p³muu. aut q³
hoc est intelligēdū 1° indidui 2 hoc p³hibz nomū
pceptum Non concupisces rem p³imi tui uel res-
pectu sp³ri 2 hoc p³hibz decimū pceptū Non con-
cupisces uxore p³imi tui ¶ 6° 1° est p³cedū
q³ s³m aplm plenitudo leg³ est dilectō ideo dicit p³
q³ omnia pcepta 2 corp³ impleat salutifera origi-
nalis manat a radice caritatis t³p a suo formali
2 formali p³ncipio 2 in sp³m vltimate ordina^r.

tū in fine et tūm q̄pter iud. quod p̄ nam p̄cepta
 p̄ime tabule emanat a dilectōe dei q̄d est sic v̄ide
 nam p̄fā dei dilectō mātē v̄nit dīne p̄m̄ dīne v̄n
 et dīne lōm̄tan. Cūq̄ rō est q̄ ex p̄fā dei dilectōe
 sic homo v̄nit deo q̄ om̄d suas actiones iſt̄ m̄ dei
 laudem et honorē ip̄ius potēti cū obsequio vene
 rando q̄m ad mādātum p̄m̄. **S**i p̄ ei om̄d lōu
 cōs mās suas iſfert m̄ honorē dīfice v̄itatus
 q̄m ad 2m̄ mādātū. **E**t 3o p̄ eū om̄d suas affec̄es
 refert m̄ honorē dīne lōm̄tan cū p̄ amorē p̄fē
 suauissime m̄hēdo q̄m ad 3m̄. **E**t ead̄ alia sepe
 p̄cepta emanat a p̄fā dilectōe p̄xim̄ sic p̄ q̄ stat
 an̄ q̄ quicūq̄ p̄xim̄ suū p̄fē diliger q̄m libere
 honorat. et om̄s mādātū studiose subuenit. et maḡ
 notuū ē aliquod sibi inferret nec corde nec ore
 nec ope. In quo aā p̄cepta et tabule m̄cludū
 ut p̄ ex dīcō. **E**t p̄ 3m̄ est m̄d̄ q̄ p̄cepta de
 calogi p̄nt accipi uel ut data ut m̄ata. **S**i p̄mo
 sic p̄m̄ p̄mebit ad p̄t̄m̄ iſraheliticū cui fuerūt
 data et dīm̄ p̄mulgata. **S**i 2o sic v̄lī obligat
 om̄em hominē q̄ quicūq̄ ḡmēt p̄cepta decalogi ex
 phatē h̄o lex n̄ de p̄fā m̄ corde colit hominē cō
 tūm implere. **I**ſt̄ p̄ nam id̄ p̄ceptū leḡ n̄ q̄d ē
 non v̄it fci aā ne fecerit m̄cludit m̄ se om̄d p̄re
 cepta n̄ v̄a sicut non om̄des nō fūit nō facies et
 hūi que decalogi p̄m̄t expliatē. Quibz v̄sus de
 for̄ cūq̄ p̄cepti singularit̄ est agendū. **I**ſt̄

scilicet v̄o tabule
 a dilectōe
 p̄xim̄

aut augly pcepti p^r distinguui in 3° ptes pnapales
p^r n° 26 exp^oes augly pcepti ac videbi^r in p^rssu p^r
Primu pceptum Non adorab^r deos alienos
quod pceptu ap^olita i^osp^onat p^rsona p^ria q^ui
ad voluntariu obsequiu omⁿis op^ois quod de
se^r divina p^rati i^o explicat^r Aug^o dicit^r non ado
rabis deos alienos quod quide pceptum p^r ex
ponit mat^r 10° cu d^r dom^u deum tuu adorabis
illi soli seruias In quo quide euident^r plurali
tas deop excludi^r i^o vna sola de^r vera colendus
p^rdicta^r quod t^r exp^ossus p^r de^r honi^r 1° Audi
q^ui d^r deus tuus vnus est **E**t d^r aut p^r n^o
aug^o q^ui vnu p^r n^o deop deum delem^u adorare i^o
colore tripliar^r p^rmo quide fide integra 2° spe
sincera 3° caritate p^rfecta Et p^r n^o hoc accipitur
trifaria p^rmi pcepti intellect^r **E**x p^r n^o p^r n^o q^ui
fides d^r integra tripliar^r p^rmo q^ui in actu suo
non est diminuta 2° q^ui est op^ous bonu ap^oli
ta 3° q^ui est caritate m^odit^r **E**t vnu p^r n^o h^o
fides p^r n^o aug^o h^o p^r n^o actum nam vno^o fides
ardet deum Aug^o aliquis ardet q^ui e^r p^rmiu cau^o
omⁿ **N**o ardet deo sicut qui ardet q^ui ipse
i^o omnipotens i^o q^ui vniu^oq^ui arduer^r s^r m^o m^ota sua
i^o ip^o duo actus s^r m^o p^r n^o i^o p^r n^o ead^o q^ui de
mon^o quome^o q^ui deuones e^r d^r i^o q^ui m^o p^r n^o b^o
p^r n^o elia a fide m^odit^r **E**t 2° fides ardet in deo
i^o ip^o est actus fidei p^rfectus i^o caritate m^odit^r
q^ui p^r n^o in deum arde^r est ardendo in eum p^r amare

ne et ei p fidei fortam tpo fin ultimo inheret
 No fides integrum debz esse bonis opibz appbata
 et p caritat efficaciam vitalit informatam quia
 fides sine operibz est sicut cadaver mortuum in
 ana p qd scribit in canonica uerbi fides sine
 opibz mortua est. **P** istam aut expoz non solum
 supnant infideles non baptizati sicut iudei qui pr
 vnu verum deum credunt s. et in messiam et sara
 zam qui credunt in marthim et similia per quod ho
 mini baptizati hoc preceptum peccatum et excom
 muniatur. **Un** genus est de quibus sicut hanc
 qui falsis surripitibus sumunt in fide subitit qui
 eam exquirunt per ipso unum ex de henc Expositio
E sicut fortalegi et dicit de quibus ex de pntile
 gis Expositio qui iniquitates pntilegas faciunt
 eam si ex zelo et simplicitate hoc faciunt quissim
 patim incurrit. **E** si sacerdos ex simplicitate
 hoc fecerit p anm debz se gignari ab alius in pntis
 lura vbi si hoc fecerit Sexaginta diebus peniteat
 et a quomo pue fidelium et ex pntis. **C**lerici vbi
 officio et bnficio pnti pr nos in decto quod po
 vicesima et qae tra vbi dicit non liceat xano co
 le cloneta nec lime nec stallus cuius per
 hant. **I**n quibus ponandis nec in herbis colligen
 dis nec in arboribus liceat arte de vbi n artes
 hinc ex quad pntisera ponente homin et domo
 vbi quasi pntis infidelis et de lope aiaae pntis.

fit fugiende omni xpiano. In qui talibus ardet. Atque
ad interrogandum domos eorum intrentur eos in domos
papas inducant. sicut se fidem catholicam et baptisum
paritasse et paganos et apostatas et dei inimicos et
dei iram habere in perpetuum intuisse utz vicia. Quia
quia non obsequet. Ad hoc genus infidelitatis et dicitur
obseruatio sua egypcio etiam horumque mercatio
nibus facienda et quibus seruandis et huius colligendis
utz 26^a ps. 1^a non liceat ut in superior dicto visum
est. **N**on autem magis putetur quod tales actus diuina
sunt potius veniale vel mortale scilicet est quod actus diuini
natura et potestati per quos ipse exercetur. **P**rimo ar
dens per illum actum taliter assequi quod meretur puniri
aliquo amore vel furti inelatione vel furti auer
paginatio sicut quod cum archa debeat quod ad amor
hominis deperdetur a libera voluntate hominis et motu
sui subest voluntati diuina atque potestati. **E**t sic reue
lans occultorum et pagano furore etiam et per qui
ardet talia posse assequi per actum diuinae opte
quod ardet in isto actu aliquid existit diuini numinis
et per quod fidem et baptismum et veritatem professam in baptismo
abnegat et est de rebus pagano quod de cadit a fide
peracta quod non sit paganus et meretur iram dei in
perpetuum nisi peniteat et hoc est gravissimum mortale
peccatum quod corrumpit fidem que est fundamentum totius
edificationis spiritualis. **N**on licet non ardet per illum ac
tum assequi taliter quod meretur iram in aurose expe

utrum aliquid efficacie sit in tali actu vel non
 et hoc unum est mobile licet non sit ita grue sicut per
 et ideo huius est quia talis est dubius et fluctuans in
 fide patet quod veritate et firmitate fidei prout talia
 experiri que sit vel sit debet per fidem catholicam
 esse repleta. **S**ed si sola lenitate vel simplicitate
 talia exeat nihil in credens in hoc est virtus vel
 efficacie nec etiam experiri inquit unum in hoc ali
 qua efficacia existit si potest ex lenitate cordis et
 simplicitate hoc faciat hoc videtur per rem veniale
 maxime quod ad laicos et peccatores. **E**t quod ad clericos
 qui sunt tenentur hoc est a iure prohibere per est mor
 tale per quod iura denant eos per annum a quoniam per
 uandos quod per in diu per per modum. **E**t autem
 ad finem dierum finis est per si etiam ipse obfue
 in huius actibus qui dependunt a talis naturali prout ab in
 fluencia celesti sicut ponimus capris et agri semi
 natio hoc non est peccatum sed sanguinarius et pudente
Si vero hoc obfue in huius actibus qui per dependet
 ab homine libero in bono prout mortuus. **E**xortatio
 et ductio et belli aggressio semper sola virtus divina per
 sit in ipso et mouet libere in bono hominis opere
 per tali modo hoc exeat per credit talibus actibus
 meo. **S**ed in minus et per quod peccat mortaliter. **E**t
 per ipso per quod obfue dierum quod est peccatum
 et infidelitatis. **E**t pudente et sanguinarius. **E**t et obediens

et nunciat ut in festo colendis et impoſita ſimpta-
tura ab eorū celebrandis. **P**er ex hoc q in talibz
actibz et qſitibz nō ē hōm q ad diſcretum cō-
feſſorū ratiōem p quē poſſit inſerui qn etas
actū ſit mōrta pccatū uel veniale. **E**t qm genū ē
in fide debiliū qui tpe iſulacant fidem ſuā deſe-
rūt ut in apłis fugientibz a xō uel qm fidem pōn-
t in corde ſuū uolūt lōz oīz nō audeat qſerui
ſine dubio ſm hāc expoſitōe digna ē q ſm apłm ad
romanos pōt ad dī cōſe ad iuſticiā oīz aut
ſit aſeſſio ad ſalutem et ideo ſarmentū qſu ma-
dāt ſm fōm ut vān libe audeat qſide qſerui
nō iſu xpi. **E**t qm qm ē in fide ſe negligē-
tū qm articulos fidei negligit addiſcē cū
poſſunt et deunt eos ſcī. Et magis laquei tenet
omē articulo fidei ſcī. Ad hō videt doctores q ſcī
articulos fidei expliat hō ē fidei id pbat ut
pnetz que ſm vān in dī. **H**anc aut omē
impliat. **E**dūte fidei et p quō mōrta. **H**anc aut
quōd expliat et quōd impliat hō ē fidei
netū. Et tales articuli ſūt quorū feſta celebrā-
tū cōtā pū xpi incarnatō natiuitas paſſio et
reſurrectio ut ecclā. quorū uſa frequē ē in ecclā
ut articuli de incarnatōe qui ex frequē celebratōe
ſcī pnt. Et q in pūo ſimbolo apłorū pau-
lū plus et me q tales articuli. **I**deo dī dī q q
libz pppat cū ad aīos diſcretōis pueniat

teneat digne et p[ro]p[ri]e illud symbolum nisi ex docto
 impossibilitate vel nisi p[ro]hibet ingenij audacia. Vnde
 ad mouendum impedimentu[m] p[ro]p[ri]e statuerit
 uita q[uod] p[ri]m[us] teneat suos filios sp[irit]uales instruat et
 d[omi]n[u]m symbolum et d[omi]n[u]m ordo[m] ut p[er] d[omi]n[u]m au
 g[ustinu]m de asseru[m] d[omi]n[u]m. **E**t q[uod] gen[er]u[m] est se
 extollentiu[m] et p[re]sumptuosa fide[m] p[ro]struat. Vnde
 cu[m] q[ui] n[on] uult uoluit arde[n]t[er] nisi possit ex
 ar[r]e rati[o]e lucida demonstrari q[ui] p[er]p[et]rat in erro
 rem labuntur. **E**t in aug[ustinu]m q[ui] uolebat hu
 mana rati[o]e ap[er]ire et tales mo[r]t[u]m p[er]eant
 et m[er]itu[m] fidei p[er]d[er]e q[uod] s[ecundu]m aug[ustinu]m fides n[on]
 h[ab]et meritu[m] cu[m] huma[n]a rati[o]e p[ro]bet experim[en]tu[m]
 In hanc p[re]sumptuosam p[ro]struat[ur] p[ro]hib[et] sapien
 tia[m] p[ro]p[ri]e. **A**liora te ne quiescat et formosa
 te ne p[ro]struat[ur] fuit. **E**t q[ui] p[ro]struator est ma
 ior[um] op[er]u[m] a gloria. **E**t ideo dicit bernardus
 fide[m] p[re]sumptuose uide[n]te[m] p[ro]p[ri]e reme[n]tas et de
 meras n[on] p[er]e uita et[er]na. **E**t ideo dicit aug[ustinu]s et rati[o]
Secundo adorat p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e rati[o]e sp[irit]u[m] sua
 p[ro]p[ri]e in ip[s]o deo et hoc rati[o]e. Digne n[on]
 homo in ip[s]o rati[o]e sp[irit]u[m] sua p[ro]p[ri]e s[ecundu]m quo n[on] po
 terit ad mouem[en]tu[m] subsiste[n]te nec aq[ui] boni op[er]i
lohu[m] 14 **E**t me me n[on] p[ro]p[ri]e facit et q[ui] ex
 ingem[en]ta bonitate tibi in illa m[er]itu[m] uing[en]t
 nouit deficere. **V**nde sup[er] illud mathei 6o **E**go su

malice tunc dicit glosa **E**go sum qui in omni
morte vobis pariter semper assisto et nunquam vobis
desse potero. **I**deo scribitur **U**bi speravit
in domino et delictus est ab eo. **E**t ad autem quod si in
duplice spem duplex est adoratio siue cultus di-
vini. Nam quedam est spes salutis et hec in solo deo
ponenda est et ideo solus adoratur adoratio laici
et imago eius et corpus christi tamen in personis hominum
et est spes suffragii que potest haberi in carnis adi-
missima ut in virgine gloriosa. **E**t ideo ipsa ad-
oratur adoratio imperdibile que importat excellentem
cultum veneracionis potest etiam habere spes poni in alio
suo in celo ut etiam in mundo per cuius orationem quod fide-
lius adiuvatur et talis adoratio potest dici duplici.
hanc exponit dicitur quidam hereticus qui prius super
gestionibus homines a solo veneracione perniciosa re-
flectit dicentes quod nec beatus virgo nec deus solo debet
adorari quod ad impetrandum effectum gratie ut dicunt
in nullo possunt adiuvare per quod cum solus deus
sit causa et dator gratie quod quidem deum est nephandum
et hereticum licet non solus deus sit causa effectiva gratie
beatus tamen virgo et ceteri sunt meritorie et per modum suf-
fragii deprecarii prout etiam in gratia. **E**t in notandum
quod ex ista exponit unde nos de idolatria calumpniatur
obiacentibus nobis illud **exo. 20** non facies tibi sculp-
tile nec adorabis ea necque coles. **I**d quod dicitur
quod non adoramus ymaginem ut quedam res est quod hoc.

effi uolara si mpm imago est signu aliud iud
 Et q idem est motu quo quib fort ad imagine
 mpm signu 2 m nrm rem aug est imago **I**de
 ead ead est adoracio qua veneram ipm imagi
 nem 2 rem aug est imago **I**dem ad obicunt
 2 dnt q m lege veteri mpm fuit usq imaginu
 que tm est figura noue legi q nec m noua
 lege debz esse. **A**d hoc est dnm q q deq m lege
 veteri non fuit humanatq nec fons ho ideo n
 nec debuit hre figurat nec imagine. **I**tem dnt
 q m lege noua mpm inuenit expssim de vma
 gini **I**o bñ q non sunt idioses diuine s f
 ionem humana **A**d quod dnm est q fons ima
 gum no s noue ad inuentiones s tradicio
 aplice 2 diue q dnt aug lib de ciuitate
 dei q p pñm pp faciei suppositur 2 figz
 pp faciei impressit et regi abigato ruf
 msit bñ 2 lucas dnt depinxisse vmagina
 vpi 2 ead sculpsisse vmagine bñ **O**gima
 que ambe rome habent. fuerit aut vma
 gines pp eia s pp simpliciu ruditatem ut q
 nescit lege m corce saltu legat m pariete
2o ppter affectu ruditare ut qui ad deuocoe
 non mouet ex auditu saltu mouet ex visu **3**o
 pp memorie labilitate ut si a memoria labet
 audita sicut sepe qmug quod p vna aude mntur
 p aqz ex saltu memorie teneat visa 2 pñalib deputa

Et sic adorati caritate p^{er}fecta ex toto corde
 et ex tota anima deum tuum diligere omnes actus
 sue dilectionis quod in abiciendo quod quod in mat^{er} glo
 sa exodi 20 que sic dicitur. **B**ea^{ta} q^{ui} cum hoc mandatu
 servare dearene^{re} h^{ab}et f^{id} et colit^{ur} deum tuum sic
 in baptismo p^{ro}misisti hoc est velle imitari et omnia
 h^{ab}ere quibus in baptismo imitasti et q^{ui} d^{icitur} p^{ro}m^{iss}is
 p^{ro}ter et filiu^m et s^{an}cti s^{an}cti **E**t m^{ultu} toto corde cu^m h^{oc}
 diligamus deum in^{tra} tota anima et tota virtute ei
 adherentes non sumus principes dei in^{tra} v^{er}
 talibus dicit^{ur} n^{ost}ro^{rum} v^{er}o **E**t h^{oc} mandatu^m iⁿ v^{er}balis
 dubitas ut^m ad in hac vita possit mandatu^m dilectio
 impleri f^{id} diligere deum deum tuu^m et **A**d q^{uod} d^{icitur}
 q^{ui} p^{ro}fecto dilectio p^{er} summi d^{icitur} p^{ro}mo ut excludat^{ur}
 omne actus ex^{tra}neus et sic non p^{ot}est impleri in ista
 vita ut homo deum semp^{er} actu diligat ex toto
 corde et intellectu s^{ed} in^{tra} d^{iv}isione ex tota m^{en}te et ac
 tuali memoria sine obliuione et ex tota anima et ex
 voluntate plena sine iⁿteruptione hoc n^{on} p^{ot}est
 n^{on} frangibilis p^{ro}mo p^{ro}ter **2°** ut excludat^{ur} omne actus
 contrarius caritati et p^{ot}est impleri in hac vita quia
 caritas p^{ot}est esse ita p^{er}fecta q^{ui} omne actus mortalis p^{ot}est
 excludat^{ur} qualis aut^{em} homo ad tantu^m caritatis p^{ro}fectu^m
 ex^{tra}est^{ur} q^{ui} m^{ultu} mortalis p^{ot}est p^{ro}ter q^{ui} h^{oc} p^{ot}est
 tissima querit exinde q^{ui} homo p^{ot}est m^{en}te p^{er}
 caritati xpi **A**d quod p^{ro}fectu^m intelligit^{ur} duo s^{un}t
 declaranda p^{ro}mo quali^{ter} imago caritatis p^{er} p^{ro}fectu^m

forma et quibus coloribus sunt insignita. **1°** qualiter
 sue caritati ipsi forme exemplum debemus primi
 et ei profecto per nos nobis possibili conformari. **2°**
 primum est scilicet quod forma et imago caritatis Christi
 fuit et plene insignita. **3°** prima color per dei hu-
 manum. **4°** et ceteris. **5°** diuina. **6°** prima color est vir-
 tualis efficacie. **7°** et ceteris. **8°** et ceteris. **9°** et ceteris.
 naturalis existens. De primo patet nam quod dei sui amoris
 mensurabilis ex tota virtute anime sue et omni vi-
 ri utique et ex toto virtute cordis sui et per se ipsum
 posse totam animam totam corpus et totam virtutem
 per capacitate sue nature et ideo ista color dicitur sig-
 nant esse virtualis efficacie. De 2° patet nam
 sue caritatis gratia mensurabilis per ultimam
 perfectionem omnis gratia et omnis virtutis sue sic gratia
 gratia dei sue gratia gratia faciens ut etiam
 gratia unius omnis in istas gratias et omnis istas
 virtutes et omnia dona ad perfectionem pertinet et
 in primo habuit et ideo per in uoluntate quod non fuit
 ei data pro ad mensuram quod non est intelligendum
 quod gratia Christi fuit fuit insignita quod sic non ex-
 nata sed quod non accepit gratiam ad mensuram
 a se hominum ut etiam angelorum si longe excellere
 a se quod ipse tanto excellenter angelus efficitur
 quanto excellenter per illius nomine habebatur ad
 habereos. **3°** Unde est etiam quod gratia dei dicitur
 gratia caput quod fuit in capite est plenitudo.

posse quod per gratiam
 cuius virtutis est. et
 ideo ista color signat
 de esse virtualis effi-
 cacie quod dicitur ad
 nos per gratiam per
 virtutem

etiam sensum In autem autem nobis est solus sensus
tanti Sic in christo fuit plenitudo omnis gratie In autem
autem fuit gratia limitata et ad etiam spem suam
ad etiam motum habendi sancta sicut etiam a capi-
re membris influunt motus et sensus Sic a gratia ipsa
christi nobis influunt sensus devotionis et motus bonae opera-
tionis et ideo signatur ipse color dicitur gratialis
affluere quia sua dilectio omnes perfectos gratie applicat
Idem 3° patet nam tanta fuit excellentia caritatis
ipsius quod non solum natura ipsius inseparabiliter coniungitur
ipsi deo Unde tota humana natura inseparabiliter
coniungitur domino superius et ex hoc tres proprietates
nobilissimas consequitur Prima est quod esse ipsum
naturale subsistere ipsius non humane est esse personale
et hypostaticum ipsius Verbi domini **2^a** est quod omnis
honor et cultus laquei exhibetur ipsi deo etiam secundum
humanam naturam operatur ipsi christo et ideo dicit apostolus Red-
derunt enim omnes angeli eius **3^a** est quod ex hoc patet quod
dei filius naturalis etiam secundum naturam humanam quia naturaliter
existit in deo domino et hypostatico et ideo beatus dominus
est quod ille color dicitur dominus quia sue caritatis perfectio
potissime mensurabitur ab eo hypostatico et domino
Et patet 2^m est scilicet quod isti forme exemplari debent
et placent formali Primo in hoc quod homo tenet ex parte
dei deum et ei solum placere secundum ultimum posse sue cog-
nitionis affectionis et operis ita quod in exteriori quies-
cente tam lucida ex parte interiori preterit et in interiori

mēt illuſtrōne tanto deoē grāe pſalgeat q
 deſiderat ſibi quemat qd de vnguento ſibi. **S**icut
 pſa mea dīlō m quo m bñ pſacui. **T**aliter emhō
 effia? pſaculm 2 ex m i rē vmedi homibz pſa
 quſamobz qz ſuo exo ipſo cogit vntualit 2 all
 ar dūit ad vnuendm 2 placendm deo ſoli. **P**
 de talibz ſibi ſapier. **Q**uid qui viderunt eos qg
 noſſent eos 1. applicabit vna 2 ſititit quſacōis
 corp 2 dūit qm hoc eſt ſemen cui bndixit dñs
Pro m hō q homo ex caritate deo vnuat ſm
 omia dona virtutū 2 grāe que ab ipſo recipit
 her em omia debet p deuota grāap accōne
 m dem iſfunde mſul de hōmō ſuis mēt uel
 vntibz aſſeſſendo ſi omia m pma vna dñe
 laugrat hūmilit iſfunde ut ex hoc mſulit dñop
 2 grāap ſibi laugrat augeat. **E**t hoc ſubſit
 ſunt ſalomon cum d ex cētā pmo. **A**d locū
 vñ exēit flumīa reuerſantur ut ſm fluat qz
 p hoc q homo dona grāap p hūmilit iſſm
 cōm m dem iſfunde ſibi fluxus grāe copio
 ſus ampliat. **P**ro m hō q homo ex caritate
 dem dūgat ſm omia modum 2 formā quo
 ipſe em pmo dūlexit. **C**onſtat aut q p hōm
 fortit dūlexit. **I**uliat p qſtante. fortit quide
 qz tanto amōe 2 tam ſiabundo deſiderio mra
 ſalutem appetit q coram pilato ſtans ad mē
 rogata voluit unde ne ex inſione dūa pſagat

et p[er] sue passionis / et m[er]e redemptionis / Dulciter
q[ui] q[ui] tam p[ro]p[ri]a affa[ct]u et leta m[er]e ex caritate / Dul
core p[ro] nobis passus est ac si passionis acerbitate
et amaritudine et obprobriis calamitate sibi su
mas delicias reputaret. **C**onstant[ur] v[er]o quia tam
p[ro]fuerant nos dilexit q[uod] vinculo amoris inq[ui]d
ad momentu[m] dissoluit q[uod] p[er] hoc q[uod] v[er]one
sui cum na[tu]ra humana nec p[ro]p[ri]a morte adhibere
nec p[ro]p[ri]a pena[m] advocare et obprobriis multipli
citatem inq[ui]d ad momentu[m] voluit separare. Et deo
leo papa dicit q[uod] tanta fuit illa v[er]one q[uod] nec p[er]is
nec obprobriis potuit separari nec morte dissol
ui. **S**ic et tu si velis inq[ui]d forme exemplari
sue dulcoris / Debes dilige arde[n]t[er] ita q[uod] ardor
sue dulcoris om[n]es r[ati]onalia affec[t]u in te absor
beat / et adeo dulcor q[uod] in dulcore sue dulcoris e[st]
om[n]is adu[er]sitas r[ati]onalia dulcescat / et adeo p[ro]fue
nerant q[uod] res nulla r[ati]onalia te ab ip[s]a amora
evellat. **S**uens veracit[er] cum ap[osto]lo quis nos sepa
rabit a caritate xpi. **S**ic g[er]o p[er] 3o quod v[er]o de
beat[ur] caritate p[ro]f[und]a adorare. **E**t est sci[re] q[uod]
q[uod] q[ui] istud p[re]ceptu[m] faciunt sup[er]bi gulosi et cu
pidi. Nam sup[er]bi p[ro] deo colit vana q[ui] totum
cupidus pecunia[m] gulosi venter[em] suu[m] venter[em]
infirmam. **I**n ap[osto]lo dicit q[uod] avaricia est idoloru[m]
fuerit. Et de gulosis dicit quoru[m] de[us] venter[em] e[st]

Nam hoc ē regulare s^m augustinus et iheronimus
 quod illud quod unusquisque sibi deum vel equaliter
 deo diligit quod hoc sibi per deo sit quod si illud dili-
 git et per deo sibi constituitur. **E**t est scilicet quod supbia
 in rebus per deo constituitur seu colitur. **Q**uoniam in supbia
 in pompa seculari exerceatur sicut in quibusdam et in
 torneamentis et in vestibus preciosis et hoc est mortale
 si fiat propter pompam vel ostentationem aliter non
 potest si fiat propter exercitum militare vel ut homo
 alius decenter quodammodo. **Q**uoniam etiam exerceatur in vir-
 tute et religiosis artibus et illa s^m augustinus est
 deterior prima eo quod magis decepta sub religione
 sit et hoc contingit per mortem. **P**rimo tamen quis lo-
 quitur quod habet a se habere existimat sicut fecit
 pharisaeus publicano se preferens. **E**t si hoc sibi
 datum existimat credit tamen sibi quod suis meritis
 exoptatum. **S**ecundo cum quis iactat se habere quod
 non habet tamen sibi datum putat. **T**ercio cum abiectis
 cunctis singulariter vult videri. **H**ec glossa super
 id lucę s^m Duo homines et **Q**uoniam vult exerceatur
 in facinorosis sicut cum quis per contemptum et
 inobedientiam absit a ratione et non consistat per
 statum ab eorum. **E**t si hoc ex temeritate fiat
 peccatum mortale est non autem si fiat ex obedientia
 et reuerentia facinorosi. **S**ubdit autem quod istud per-
 ceptum facit qui consistunt deum orem. **F**aciunt autem

ipm negant et offendunt de quibus dñs qñrunt
ysaie pñlo hic labijs me honorat cor aut cor
longe est a me. **Ex** pñss pñ qualis sit qñcedo
de rñsgressione hñq pñcepti. Et pñmo de pñma
exposi si quis qñ fidem deliquisti corde aqñ
qñ fidem seruando uel tenendo. ore aqñ cor
fidem docendo uel uirtutē doctrine fidei docendo
sue fastidiedo. **10**pe. Incuratōes excedendo ut
excedendo fidem. **Adhibendo.** Dies agnatos et
etiam horas uel limatōes supñciosas obseruando
uam fidem debilitando tenendo et eam nō pñ opñ uita
lia excedendo et etiam articulos fidei negligenter ad
dispendio. **Ex** de 2ª exposi si in aliqñ bono cre
ato spem tuā posuisti si pñ uimā sollicitudine
spem tuā a dñina pñuidea subtraxisti. aut si a dñ
no uel ex a spe dñini adiutorij iñtraxisti ut pro
spe etne salutis et dñini suffragij non orasti sñ
potius pñ sumere ut ualere aqñ corporali. **Ex**
de 3ª exposi si aliquid qñ dñm dilexisti uel
etiam si amorē tuos pñse in eius amorē uel
honorē non ordinasti uel si uiam tuā ex
emplū sue dilecti non qñformasti. Et breuiter
quidqñ contñ caritatem deliquisti. **Ex** quibus etiā
patet pñ qñ necessarium sit cuius ad dñm
qñfessorem recurrere pñ quem de pñdñs uale
at plenarie iñfōrri. Sequit^r

Secundum preceptum est Non assumes
nomen dei tui in vanum. ubi fructus
phile in vanum fructus et etiam punit
 utque enim qui frivole iurat et qui false iurat as-
 sumit nomen dei in vanum quia punitur sine causa nominat
 sumus deus. ¶ 2° autem notandum quod temptatur punitio
 et hoc preceptum explicat exponit. ¶ 1° modo de trans-
 sione iuramenti ut sit semper non assumes nomen dei
 in vanum execrabile iuramentum vel etiam puniendo
¶ 2° quod tria per omnia sunt declaranda. ¶ 1° est qualiter
 et quibus modis istud preceptum male iurando violatur.
¶ 2° est que sunt attendenda in hoc quod ab licite et
 sine peccato possit iurare vel iuramentum recipere. ¶ 3° ubi
 dandum est quod sunt illa per que quis a ratu punit
 merito reus habetur. ¶ 1° de primo patet quod nomen
 dei in vanum assumitur male iurando explicat. ¶ 1° modo quod
 iurando dicitur et videtur et hoc divina veritate per
 causa notando et obtestando. ¶ 2° iurando dolose et
 fraudulenter ut in contractibus proximo decipiendo et iu-
 rando rem tuam meliorem esse quam sit vel plus te
 costare quam faciat. ¶ 3° iurando temerarie et punitur
 quod iure fit explicat. ¶ 1° modo execrabile iuramentum ut
 cum aliquis iurat per viscera dei vel in testem vel per
 pulmonem vel huiusmodi ut faciat quod flammiggi. ¶ 2°
 in iuramento iurando ut cum quis sine causa iurat per quidam
 volens vixisse. ¶ 3° hoc omnia iuramenta quod iuranda sunt neces-
 saria tamen quia primum sonat in dei blasphemiam eo quod

Secus aliquid appetit quod non quod sue dignum.

Frat autem ponat in dei influentia sua vulnera propria in diuini assumendo in nobis tota salus effluunt adeo si talia inuenerit ex deliberatione fiat per peccatum mortale propter quod in quibusdam locis talia inuenerit sic sunt restricta quod quicunque deum talibus offendit aure vel digito vel eadem quod lingua amittit. Si autem talia fiat ex cursu lingue et in deliberatione sunt venialia sicut et in motu infidelitatis. **¶** 3° modo patet et voluntate diuina preuenerit preuenerit et hoc secundum theologiae logos et eadem in istis contingit quatuor modis et quibus eorum primum amittit. primo cum quis patet inat secundum et hoc est peccatum mortale et non secundum qui primum si etiam ille qui disponit plena voluntate primum ante primum videtur primum censendi quod deus non iudicat ex operibus sed ex cogitationibus ut patet per 1^{am} 1^{am} 2^{am}

¶ 2° modo patet quod primum solemnissimum et deliberatum est finissimum peccatum. in per tres digitos quos ponit super scriptos significatur quod cor per animam animam et res per famam dicit in potestate diaboli. **¶** 3° deliberatum autem inuenerit hic non solemnissimum si tamen seriose iuraret et plene deliberaret tunc est peccatum mortale. Si autem hoc fiat vel fiat solo cursu voluntatis et non sit solemnissimum nec deliberatum sic est veniale. **¶** 4° modo patet primum inuenerit inuenerit inuenerit ut cum quis inat de quo dubitat an sit verum et si hoc fiat ex deliberatione et proposito sic est peccatum mortale et hoc maxime quod est solemnissimum. Si autem fiat inuenerit

Secus ut patet hoc
fiat primum et
verum quod
inuat

Cum primum primum manet illa qua tunc est in 2° dicitur deus patet et quod
se vel an signat in manu. dicit signat. tunc et quod ita cum non ab orber
dicitur aug. in manu et deo tunc adducit. quod inuat per. in 1° adducit ad testifid
per. in 1° non est per. sed per. licet dicitur inuenerit sic. tunc inuenerit inuenerit. de
audire. ut inuenerit per. sed per. ut inuenerit quod inuenerit et

et iocosa lenitate sic est veniale. **P**ro dicitur per
 iurum iuramentum transgressio. Aut igitur iuramentum
 est illicitum ut cum quis iurat non dare elemosinam
 et sic purus ipso facto et peccat non solum dando et
 iurando. Si non peccat contruendo quod secundum philosophum
 in malis promissis est eadem fides. Et in hoc loco iura
 secretum. Aut est licitum ut cum quis iurat quod nolit
 ludere per potulentum vel esculentum et semper mortaliter
 peccat quocumque ludat. Si autem quis iurat ele
 mosinam dare vel remanere vel pergruam tunc si transgre
 ditur ex necessitate vel impotentia a puris excusat.
 Si autem ex voluntate purus efficitur ex de iure iura
 do querelam. **P**ro quod purum iuramentum recipio
 qui cum purat et qui purat appellatur iuramentum
 et sic enim secundum iuramentum dicitur homicidium quod ille
 occidit corpus iste animam immo duas animas scilicet illius
 qui secundum iuramentum et sua ipsa qui sapit utrumque. **22^a q^o c^o 1°**
¶ Qui exigit. **E**t dicitur 2^m est sciendum quod
 hoc quod ab ipso licet exigat ut recipere iuramentum
 considerandum est quod exigens iuramentum est persona pub
 lica ut puta iudex et ille non peccat quod tenet ex or
 dine iuramentum recipere sive secundum sive verum
 aut est persona privata et tunc aut exigit ad obliga
 tionem confirmatorem et hoc fit sine peccato aut ad obsequium
 subversionem ut cum sit cum secundum iuramentum et mortaliter
 peccat aut ad dubitationem et motum ut quando per reli
 giosa iura et non peccat exigens iuramentum
 cum sit finis generalis ut scilicet ad habundantiam sepe
 pro etiam ab ignorantia sua pignat iuramentum et in

vitz purgare
 20. q^o c^o v. q^o
 dicitur ro c^o
 em alip
 capet
 sit

hoc casu debz sibi credi nisi qd vult possit p res-
 tes qd mci fide dignos. Ad hoc qd qd ad possit sine
 omni pccato iurare i iuramentum recipere ta requirunt
 pmo veritas ex pte qste. 2o iudiciu i dignitas
 sine deliberacoe ex pte iuris. 3o iusticia ex pte iur-
 mende i qd id quod iuratur sit iustum i licitu. Et p
 tra ta s'm illegitimum d'm comites iuramenti qd debet
 qcontra quodlibz licitu iuramentu pnt hoc nō iuris iuris
 2a qe 2a. Adutendum Epist 3m est scd qd quilibz
 merito a pccato debz iurari ppter ta mala que ex
 pccato mciunt. pmo est penitencia austeritas qd s'm
 canones p pccato manifesto i solemni pccato debz
 imponi penitencia septem. 2m malum est reatus
 inuitas qd s'm hostesem hoc emet qd in peni-
 tencia homicidio voluntario p s'm augm qui cogit
 alio pccato sua ioe supz tacta vniat homicidio
 3m malum est fame irrepabilitas qd pccato i fa-
 mē efficitur nec ppa qd adqz peniteat in testimoniu
 non admittit. 4o detestū s'm sur ena ta bona que
 ex pccato amittunt. Amor nāqz virtus ta bona o-
 perat quibz homo ex pccato demittit. pmo bonu
 est qd amor i qsuatio veritat hoīem a pccato pccato
 libeat vñ p s'm i hoc. Si veritas vos liberauit de
 liberi erit. 2m bonu est qd qm omibz donis i vir-
 tutibz faciat ena p pccato omis infirmitas
 ptes tra illuminatio omis pccato in dno. 3m
 bonu est qd homines de adepto bñtudinis assentur
 sapie. 6o Concupiscentia i amor sapie pducit hoīem
 ad regnu pccati. Et hic est nobilit p s'm qd ex

2 filie ppter tma
 bona que ex
 pccato a-
 mittunt

alio qd xpc dicit ergo vobis dico non iuratis oīno qd
 fuerit superius occasione erroris sic intelligentes
 qd xpc inhibuit omē iuramentū tū non licitū 2 hoc
 multi hēnti pferūt 2 sentiūt. Et hoc non est verū
 qd xpc in hoc vō non phibz sūm iurāt s; solū qd in
 causa legitima 2 necia non sit iurādū 2 hoc ad
 pūm pūculūm curādūm. **De 2^a expō**

Secundo expōm^r h^o de tūsgressione vōi sub
 hoc sensu non assumes nōmē dei tui in vānū
vōi tūū s; deo fēi tūsgrediedū qd fēi hūz de fa
ciliat h^o 2° pte duodecima c^o 6° vōmū est tūst
ficatio quedā pmissiois pōtēcie que ad solūm deū
2 ad ea que dēi sūt referūt. Ex quo pz qd tūsgressio
 vōi hoc pcepto phibetur. Vñ ad maioriā hūz eundē
 cū vōmū sūnt quorū pūm mēdā. **1°** quid sit
 vōmū 2 que 2 quorū rēquirit^r ad vōmū. **2°** ut h^o
 tū licitū semp liget ad servādū. **3°** ut post vōmū
 sūm possit aliquis qd hē mīnōmū. **4°** inquir^r ut
 meli^r sit aliq; facē ex vōto qd in vōto. **5°** Inter
 pūm est pūm qd vōmū nihil aliud est qd pōtēcia
 pmissio cūm deliberatōe vel obligatōe firmata. Ex
 quo pz qd ad vōmū tā rēquirit^r. **1°** pūm est pōtēcia
 voluntat^r qd debz fieri ex aī libertatē non aut ex
 coacta nātate. Ex quo pz qd si aliquis cogit^r metu
 atente in qstantē vñ ad aliqūd vōuendū non
 tenet^r hēc solū. **2°** est deliberatō voluntat^r qd
 si subito aliquis bonū aliquod caput nō obligat^r
 ad faciendū ex boni nātate s; pūm ex quadā dēctā

2. agitate magis dicitur et bonis instructis non est re-
spondendum. **I**tem et quod verum sit de re bona quod si fiat
de re mala non obligat dicente perfido in malis
promissi respondeo fidem et in cuius verbo iura dectio
et per 22a qoe. **E**t per 1m est scilicet quod verum li-
arum semper ligat ad servandum si bonum sit sui iuris
quod enim transgressio est perim moris exceptis exor-
tibus. **P**rima est si ab homine sub quodam tunc enim existere
debet non tamen hoc solue verum per si quis dicit
remittit bene in quibus ut sane talis si non sanatur
inquit per perfidum non obligat ad solvendum. **2o**
si accidit dispensatio eius quod per quod in magis debet fieri
in voto nisi in eque bonum vel melius quod tunc
gratia queri per ut in papa in voto gratiae soleat
in parte possit dispensare. **Ad** quod quod in idem hugo
solus hosti et in no quod sit quod in omni voto sicut in or-
minato intelligi excepta prius papa et ideo dicit
hoc posse de plenitudine potestatis et maxime si quis vi-
litas regni vel prius hoc exposat. **Et** albertus
per suam dicit quod verum gratiae soleat in parte nullo
recipit dispensationem quod hoc per nihil melius et dignum
potestatem per se. **Cum** non sit digna pondere animae
gratiae ut per 1m. **In** magis suam doctorum papa
in voto gratiae dispensat non per hoc vult illud quod
dicit de utilitate regni ut prius quod per magis. **non**
sunt facienda mala ut veniant bona. **Et** quibus bene ma-
rthei effigiem vago deo dicata noluit nubere regi tunc

et si cum omni populo promittit fieri christiano nec ma-
 gis apte quoniam voluit si per eo potius morte sus-
 tineret et hanc opinionem sine iudicio reputo tunc
Qui tamen oppositum vult dicit asserendo quod papa posset
 in voto solemniter dispensare possit dicit tale motum
 Quia si non per aut hoc est quod votum a quo sollemniter
 et non quod votum quod tunc non possit in aliquo voto dis-
 pensare quod est secundum nec quod sollemniter quod sollemniter
 est ab omni et ideo super eam per papa **Unde** dicit quod
 per papa propter hoc bonum et quod dicit non est digna
 ponderatione ante quoniam sibi quoniam non sunt acci-
 per castitatem si per quoniam virtutem qui est rigida omnia
 illata **Et** etiam quod magister non dispensavit hoc erat
 quod videbatur non expedire vel quod non primebatur ad
 eum cum esset episcopus et non sumus pontifex nec dis-
 pensari ut fiat malum pro bono si ut magis bonum
 omnia propter magis quod si est bonum **Et** casus
 est si impossibile a se impossibilitas accedat nam quod bonum
 fieri impeditur si primum est hoc ipsum superveniens voto
 fit obligatio auctem unde si aliquid supervenit impos-
 sibile tollit obligationem quoniam ad hoc puta si ad duos
 vult edificare ecclesiam et per pauperem supervenire
 perfectum non possit non obligat hoc tamen sic intelligendum
 si fit est impossibile totaliter absolute est a toto **Et** ac-
 est impossibile in parte ita quod totum perfectum non possit
 remanere per obligationem ad id quod per et non ad
 aliud **Et** casus est si vult non sit sui iuris

Item in voto sit potestas promissio melioris boni
cum deliberatione firmata ut visum est p. q. solum
ille vovē possit et p. quod p. votum suū obligat qui
sui impeditur Et ideo quicquid subest voluntati alieni
non potest vovē quod in a debito subiectionis impe-
diat. **I**n finis qui subest dno non potest vovē quicquid
quod ipm a finis impediatur. **V**ir autem qui subest mu-
lieri quo ad addicōem debiti et mulieris eorū nō potest
vovē continentia sine eius licentia nec etiā pēgrina-
tiones longas excepto voto dīe sēd. **S**ed abstinētia et
silia viri possit vovē sine licentia viri et mulieris aut
quod subest viro in omnibus id nihil potest vovē finali-
tenua viri nec etiā mōdū sine consensu pluri. **S**i
episcopus quod subest pape in hijs que ad episcopatum pertinet
id non potest vovē pēgrinationes longas nec etiā re-
ligionē nūc sū consensu pape. **A**bstinētia autem et
eleemosina et silia huiusmodi vovē potest p. que nō videtur
ab administratione sibi commissa. **C**lerici autem scilicet quia
subest episcopo quod ad beneficium id nihil vovē potest quod ipm
absolvat a finis beneficii licet alia vovē possit in
quibus sui impeditur. **F**ilius familias quod subest patri
in hijs que ad regimē domus pertinet id et talia ut
vovē potest sū patre s. religionē et alia in quibus patri
non subest sū licentia eius vovē potest et hoc notant
gramscius et hostiensis. **E**t cum nihil vovē mulier
possit sine consensu viri merito dubitatur utrum peccet
votum aliquod emittendo sine licentia mariti. **N**on

pro hoc impeditur exigere debitum nisi et ipse similiter
 voueat. Illa tamen que vouit impeditur ab exigendo si
 non a reddendo. **S**ed forte dices magis hoc peccatum
 ritando votum dicitur quod sine suo consensu emiserit
 deum quod non quia deus suo iure diuinitati sibi indulget
 et etiam a canonibus sibi gressu. **E**t per 2um. post
 votum solum gerere possit de genere matrimonii per
 se videnda. Nam primo est ostendendum quod mortaliter
 peccat qui per votum solum gerere querit matrimonium.
 Tunc quod facit quod per primum deum quo dicitur vouere
 et reddere. Tunc quod in foro consue et apud deum obligat
 per doctores tamen obligat votum solum quod solemniter ex
 pressum est per quod per hunc aliquid consue et licet ad personam
 quod matrimonium per votum solum commissum gerere
 qui peccat. **E**t primo quod suo consue ad periculum
 licet impellat nam transgressio voti sicut et iuramentum
 videtur quedam abnegatio diuine vitae. Et ideo post per delictum
 periculum perurij et transgressio voti videtur 2um locum tamen
 in gerere delictum. **P**ropter quod etiam videtur per hunc in
 2o precepto quod in mente se habet ad primum. **2o** peccat
 quod persona illam maximo periculo exponit cum per
 coram opibus magis possit debitum per se sine periculo
3o quod dignitate angelica homini admodum quod per quod
 per gerere homo perurari angelice consue. **I**mo etiam
 per eam dignitatem super redditur angelica quod per ignominiam
 gerere in carne corruptibili suae est dignitas et
 excellentius quod eam per naturam habet. **E**t 2o videbitur.

Item 1° qui post votum suum grueas iurat se cum
 aliqua q^{re} ut^o plus debeat suae votum an iura
 mentum. **Adm** est q^o votum est mag^o suadum ut^o ex
 qui deia ut bouentes ad iura ubi dicit q^o votum
 suum suadum est. **Ad** si p^o iuratur v^ore d^o d^o
 2 p^o temerario iuramento penitencia agat h^o hosti m^o m^o isto
 ad q^{re} ut cum p^o iuratur v^ore d^o d^o 2 postea
 votum grueas emittit dicit mag^o suadum ad iuramentum
 q^o votum. **3°** videndum est an votum sit mag^o obliga
 torum q^o iuramentum. **Et** d^o q^o sic nam obligatio voti
 causat^o ex fidelitate qua deo debemus ex qua tenem^o
 fur ei p^omissum suemus. **Ad** obligatio iuramenti cau
 sat^o ex reuerentia qua deo debemus ex qua tenemur
 ut v^oficamus quod p^o nome eius p^omissum. **Ad** aut
 infidelitas est irreuerentia 2 non ego q^o infidelitas
 videt^o ee max^o irreuerentia q^o ad infidelitas ip^o t^o
 max^o irreuerentia maior videt^o ee obligatio voti
 q^o iuramenti si autedamus ad p^oam r^oez obligat^one
 ut^oq^o. **Ad** aut hosti dicit ut^oq^o ee eund^o finit^o
 hoc p^o v^oficari q^o ad v^oficat^o obiecti q^o ut^oq^o
 obligat^o ip^o deo. **Ad** q^o ad r^oez obligat^odi maior videt^o
 obligatio voti ut d^o e. **Ad** q^o e p^o q^o multu
 melius est fac^o aliquid ex voto q^o sine voto q^o p^o
 ex r^oez. **Ad** p^o q^o v^one est act^o lacte que est nobi
 lic^o v^ont^o q^o act^o aut q^o act^o q^o a p^ost^ori v^ont^o
 p^ocedit vel elia^o est p^ost^ori quae e. **Ad** q^o p^o
 infelicit^o p^ost^o est d^ore arbit^o cum fructu q^o.

fructu sine auctore Et quoniam bona voluntas est quia
auctor fecunda Actus autem germinans est quidam fructus
bonae voluntatis Cum igitur ille qui gerit sine voto det
solum fructum Qui autem ex voto gerit et ipsam bonam
voluntatem cum omni fructu ex ea proveniente deo pene
dedicat per quod multo melius est gerere ex voto quam sine
voto **N**otandum valde instanciam si dicatur quod gerens sine vo-
to libere gerit qui autem ex voto gerit ex necessitate
Melius autem videtur aliquis fieri ex libertate quam ex necessitate
quod et **secundo** hunc videtur anselmus in libro Quid deus homo
quod felix est necessitas que homines ad melius appellat.
Constat autem quod necessitas que nascitur ex voto procedit
ex libera voluntate qua homo spontaneus se deo per
votum obligat quod et **3o** hoc videtur per quod per votum
voluntas immobilitur firma in bono facit autem aliquid
ex voluntate magis firmata ad bonum hoc est per factum
quod pertinet ad perfectiorem virtutem videlicet 2o ethicorum quod et
secundo 1o per

Et non exponitur sic de transgressionem ubi ma-
ledictum non assumes nomen dei tui in vanum
Vbi per maledictum 2o geritur peccatum per modum 1o
non maledicere deo sicut ludaei faciunt cum non
prospiciunt in ludis taxillis qui culpa diaboli re-
torquetur in divina innocentia et deo maledicunt quod
etiam horribile est audire 1o horum virtutum participes sunt
per tales quicquidque hospitium gerunt Et quod de peccato

emēta illorū delusa dīndūt uel qui cū ipīs famulo
 haurit bibūt uel ab eis pōtū lūmīs rēcipiūt. **¶** 2°
 non maledicēs alicui pōtū 2 pā^r bñ uigim pur fa
 ciūt uidei blāssam tales em non possūt absolui a
 ab epō uel eius pēnitentiario. Et maxima debet
 eis imponi pēnitētia pur dīat ex de maledicōe
patrum ubi plura h^o tūemes in textu 2 in glosa
¶ 3° non maledicēs dīa u^o ipm s. pūbānādo uel
 etiā p^rdicatōrē impediēdo. Sūt quod faciūt qui
 u^o p^rdicatōrē derident uel ad ipm impediēdo cla
 mores 2 rīsus 2 alias trīstas exercent. **¶** 4° non ma
 ledicēs dīuine uolūtati ut faciūt illi qui maledicūt
 auri plūuiali uel corp^o infirmitati seu etiā rei u^o
 p^rdicatōm p^r quā multi maledicūt deo ut sibi ipm
 ex m^o de electo p^r aūm infirmato dīcere deo de
 tu accipisti in corpus 2 ego auferā t^o aūm. **¶** Male
 veni 2 aūm meū accipias qd dīno iudicio scāi frū
 fuit. **¶** 5° tñ q^o maledicō qñz p^rcedit ex uoto ul
 aonis 2 odio p^rsequēt^r 2 hoc p^rhibet^r q^o est p^rim
 mōrte. **¶** 6° etiā p^rcedit ex amōe iusticia 2 h^o q^o m
 dī nec est p^rim cūm etiā p^r ea v^o p^r p^r qd p^r
 28° qōe 3^a Em p^r d^r **¶** Insup est p^r q^o ipud
 p^rceptum t^rplīat^r uolūt^r a malis dānis uiz corde orō
 2 ope. **¶** Unde quidē ficut illi qui solō nōtē xpīani
 sūt rē 2 uīrātē nōtē abnegatēs q^o līz sāmētū
 baptīsmat^r rēperūt 1° tñ sāmētū 2 grā carz

Orz bz mala munde boni rursgraffione dei do
dei derisione pducate q fir vana munde est ide
uota orde de quo d in usua pld hic labijs me
honorat & ope vō sicut merte qui nome dei ipa
mū assumit in simulacōe opus exnōi & non in pi
etate cordis hū nāq id in lūmū dēpuit qui vanam
gloriam appetētes iam mcedem suā dēpōit Ex
pmissis diliger qsdam pz qualis quis de isto pz pro
debeat qfici Be 3^m

Tercia pceptū ē Memēto ut diē sabbati exodi 23^m
qfici. h^o pceptū rfer^r ad spūs sū grā
sue bonitātē sicut 1^m ad filiū dēitātē 1^m
ad patris potestātē dēz aut oēs affm dēuocōis
totalit^r in deo quēstō ita q si homo qd^m in oracōibz
ut bonis oporibz p totā septimanā neglexit
tē dēpōit isto diē 2^m ad euidētiā hūm pceptū p
q^r quare hōm fuit dātū Ad quod est dū
q hūm est plex vō lūdis 1^a pma est dūm cultū
lūcatō ut homo isto diē sūm dēuocōi pcedet & q^r
hōm alio diē neglexit hōr isto diē potissime
i^rstaurat 2^a r^o fuit auaritiē i^rstictio.
Vn non tū ab opibz mechanic s etia a mercatū
isto diē abstine debem 3^a fuit dūm oporētiē
maior q dātō q sicut deus requirit diē septimo
ab omibz i^rbz quas fecit in obsequiū hōmū ita
homo debet quēstō ab omi ope extōi ut daret
dūm laudi deo s laudes i^rferendo p carōis bnficiō

et deus omnia in sui obsequium et subsidium perducit
 Et etiam huius proprii et plerumque ratio mystica **P**rima
 est allegorica scilicet quod sabbatum per requiem corporis christi
 in sepulchro et etiam quod solutio animae in limbo que
 per primam animae christi facta fuit **S**ecunda ratio est epolorum
 quod per requiem animae a peccatis et quietem animae in deo
 per deuotionis affectum et per contemplationis exercitium
Tercia est anagogica quod per quietem animae in celo ad
 quam per puritatem vacacionis mentis in deo speramus perue
 nire **Q**uarto queritur quare dies sabbati fuit insti
 ta in divina **A**d quod dicitur quod hoc fuit summa et plen
 itudine fructus **P**rimo ob memoriam beneficii incarnationis
 quia sicut die dominica unicus fuit cunctis in
 eodem die per incarnationis misterium et hoc beneficium
 dignissime in memoria iugiter est habendum
 quod per hoc nobis deus summa caritatem exhibuit
 dicere apostolo propter nimiam caritatem suam quia dilexit
 nos deus misit filium suum unigenitum et ex mi
 nima omni caritate processit quod ideo ubique etiam hoc
 factum voluit ut ita edificaretur et ut homines abierunt
 ineffabiliter exaltarentur et ut homines mediantes thesau
 ro divinitatis locupletarentur et ut ipsa in nobis efficeretur
 lumine divine claritatis abscondere voluit sub velamine
 nostre mortalitatis thesaurum suum divinitatis sub ve
 lamine nostre paupertatis potentiam divine maiestatis
 sub velamine humanitatis infirmis **S**ecunda ratio est
 propter memoriam beneficii redemptionis nam propter

illa die natam humanam de vinculis captiuam et
pau in quibus fere p quibus milia annorum fuit misera
bilis captiuata et de carceribus tenebrarum eduxit q
liz aie in limbo non haberet pena sensu habet et pe
nam dampni cum puate erat visione diuina ad
qua illa nocte p uis diu pua felicitate admittetur
Eade ead die dyabolus alligauit eius potestatem
ad minime que quide beneficia et in memoria huius
et uigilanti cum gratia ante ad quod mouem ex
rsare esperationis diu iudiciorum et 3° ppe me
moriam beneficii resurrectionis que fuit et exemplum
me resurrectionis nam illa die ra nob beneficia
gratulari pmo q morte deprimat et ea in seipso oca
sus occidit Nam si magis in dignum est ut q diu
in morte pmit pntem pder in eos quos calli
ditate sua diuitios tenebat 2° qz nam humana
bestie timor huius induit cu timoris et impassibilis
resurrexit 3° q timor mortis a nob abstrulit
qz p sua resurrectione nos de eterna beatitudine asse
curauit cum dnm sit q membra sequi debeant ubi
caput suu pcessit et ideo dicit leo papa q h
dies raris diuina dispensatione inspectus est qferta
ut qz insignia et adeo qstutur in et in huius diei
dignitate sit gestum ut pz in sps sc missionis in
epos qferte et in sc monialium belaco et huius
talibus in spilis et aco rursus fuit ne videamur
indignare diem sabbati more iudeorum obseruato

Est scilicet qd istud preceptum potest accipi tripliciter
 primo generaliter ut cessamus a viciis **2°** specialiter ut
 cessamus ab opibus corporalibus et artibus mechanicis
 per que mens impeditur ne libere possit deo vacare
3° specialissime ut contingit in vniuersis secularibus qd
 ab omnibus occupationibus mundanis se abstinent ut toti-
 deo vacent **P**rima vacatio est ad salutem necessariam
2^a est debita qd est ex obedientia domini precepti
3^a est perfecta qd solum queritur per soni status qd em-
 plariorum qui sibi et omnibus mundialibus mortui soli
 deo vacant **E**t in vniuersis gradibus istud preceptum
 tripliciter exponitur **P**rimo sic memoro ut diem sabbati
sacris facis et primo studio illa die honores nichil
 corporalium operum in ea faciendo quod possit impedire
 quietem mentis in deo et secundum hunc intellectum istud pre-
 ceptum contingit contingere per modum **P**rimo manuali-
 operando **2°** mercatoribus intendendo **3°** plura se-
 cularia fructuando **4°** artium iudicialium exercendo
 qd ius statuit ut illo die strepitus iudicialis quiescat
 possit tamen tali die ut dicit gabrielius in glossa per pau-
 litum ut per iura seruanda licet iuramentum prestatum
Ex quibus patet qd quicunque sabbatum violat mortuus per-
 cit **E**xceptatur tamen quis a peccato mortali in vniuersa
 sibi **P**rimo propter labores et opus moderatum puta si labor-
 tam modicum sit qd quietem mentis in deo non possit
 impedire **E**t hoc videtur tamen in glossa exodi 31°

no 11

de die apto
 murti 112
 cura vni ab
 pape 2 d^o

sup illud n^o **Q**uicūq; polluerit sabbatum. **g**losa
turbanda quietem aie morte moria² aie 2 cor¹
Ex quo p^r q^d p^rom ille labor qui turbar quietem
aie 2 spūs libertate causat p^rom mōle **2°** p^ro-
labor nōtate q^d tanta d^r esse ut labor op^ris sine
rei paulo non possit pueniri nec diffi^r sicut g^rg^r
in messibz p^r m^rcursum hospitū 2 in d^rndemia p^r
f^rig^r 2 in captiua alterum que solū sit in t^re d^r
lūnato **I**n talibz em excusat nōtras que legē nō
h^r ut p^r ex^o d^r q^d s^rueridme q^rta aut sit nōtras
uel eadē labor g^rntas que a p^r excusat ad arbit^r
boni vni iudicadū est. **V**ñ d^rat g^rl^ru^rhelmg in glosa
nūm^rores v^ratōes 2 f^ratōes est^r si talia faciunt
non p^r questum p^rom s^r p^r nōtate excusant^r
a p^ro alit^r non **3°** p^r cordis pietate q^d licet
b^r in sabbato aie p^r d^rem 2 agro paupibus se-
minare uel dūcē religiosū ligna 2 alijs miserabi-
libz p^rsonis. **4°** p^r publica v^rilitate pura labo-
rare p^r ponte uel p^r v^ria seu etiā eadē i^rpunda d^r
h^r g^rat^r f^rat **E**t h^r modū dubitacō **I**mm em
obseruacō sabbati sit de p^rcepto d^rimno d^rim aut
p^rceptum sit mag^r q^d h^rumana v^r dubitabile q^d
etiā que v^r p^rate p^r h^rumana p^rat^r d^rsp^rat^r
ex caus p^rat^r sup t^rip^rressione p^rcepti d^rim **5°**
quod d^rim q^d etiā b^r v^rid^r d^rsp^rat^r in p^rat^r d^rim
v^rde **P**rimo q^d etiā nō t^rim v^rat^r p^rate h^rumana ut
v^ro sup^rom **E**t etiā d^rim p^rate 2 idē eadē p^rate

Dispensat etiam in precepto quia deus ipse quod dicitur
Ex quo patet quod quicunque potestatis ut clauis ecclesie
 accipit potestatem dei accipit. Luc. 11. **Qui** vos ligauerit
 super terram. **R**espondeo quod dispensatio vel summi et per mandatum
 relaxante. 2° vbi est quod etiam ut maior potestas non potest
 dispensare in mandatis superiorum. **S**ed summi et per mandatum
 in preceptis per declaratio in quo cum sit in materia
 legislatoris mandatum obligat ad sui observantiam et in
 quo cum non et hoc modo etiam potest dispensare in precepto
 diuino. **A**d 2^{am} expo.

Secundo exponitur sic sabbatum proficere. In
 mo studio illo die vitia mortalia cauens
 nihil in eo facit et quiescit. quod multumque est propter
 delinquere tali die propter quod in alio. **V**bi narrat beatus
 Gregorius in libro dialogorum quod quidam legitima a viro
 suo occisa cum se pressum quingeret a dolo arri-
 pit et multum ab eo verari et si hoc sit in personis le-
 gitimis quia pena erit plerumque illegitimaque
 abique. **V**bi dicit augustinus in libro de decem cordis diebus dicit
 et quod spiritualiter observans sabbatum non quod iudei obseruare
 corpus enim ovis vacante voluit ad iugas et luxurias
 suas multo aut melius faceret quod in agro suo die
 sabbati aliquod vtile seminare quod quod in rheate sedulo
 melius insisteret et melius pro corpore in sabbato lanas
 filaret quod quod toto die in tora impudice saluaret
Vbi seneca de ieiunio sabbati iudeorum dicens eos
 per septima diem vite sue. **V**bi in illis impletur.

a. d. m. o. s.

illud tenore Videntur enim hostes et deriserunt sab-
bata eius et hoc rationaliter cum enim principalis in-
tenso legislator sit propter hoc abstinere a corporalibus
ut liberius possint vacare spiritualibus ut patet de con-
secratione. Secundo et reminiscentis patet quod illorum sabbara me-
rito deridentur qui tali die deuotione electa solim-
oas carnali et sue lasciuie vacant. **Ad** hanc autem quod
sunt duo peccata que maxime frequentantur dominibus di-
ebus et festiuis scilicet corea et ebrietas. Et ideo de co-
rea primo notandum quod licet in se non sit mortale peccatum
ex eo tamen circumstantiis contrahit deformitatem peccati
mortalis. Primo quidem ratione persone prout si persona
sit religiosa uel ecclesiastica. tunc in ratione scandalum pro-
mouet in hoc quod mortale. Secundo ratione temporis ut si fiat tem-
pore missae uel si alio deuotionis tempore quando oritur. Ter-
tio ratione loci ut si fiat in ecclesia uel in cimiterio tunc etiam propter
irreuerentiam dei in loco sacro exhibita peccatum mortale. Quarto ratione finis uel modi ut si fiat libi-
dinosam intentionem uel etiam fuerit in pudica gesticulario
uel saltatio lasciuia prouocans ad libidinem. Ad qua
intentionem videtur inferri uel augustinus super positum de
decem uicibus et peccatis contra iudices quod lectum est tali
modo. Iste fine loco persona contra canones. **Ad**
Primo notandum de gula et ebrietate quod sunt mortalia ut
venialia. Nam duo modi ebrietatis prout dicit mor-
pholus. Vel gula prout importare corpus ag-
grauare et non sunt peccata sed peccata ut patet in 28^a
quod est 2^a c. sane. Secundo ebrietas importat immoderata

potatōz. Vel gula immoderata ab iſta ſupacōe 2.
 tūc ſi in talibz actibz quibz incedit uel appetat in
 ebriari aut etiā aapulai ſic utpote eſt pccatū mor-
 tale. Si aut talia nec appetit nec incedit ſi ſom-
 niu eueniūt ſic ſit ſom̄ venialia. Si etiā ex for-
 titudine ab iſta uel potu uel debilitate ſumētiſ que-
 mūt ſūt venialia pccatū no. 10. p. 9. 2. c. Am̄. Et
 aut nōnd q. r̄iſgreſſōd̄ huius p̄cepti videt̄ ſpali-
 memoriam amiſſiſſe. ſp̄ quod eis ſignat̄ dicit̄
Op̄m̄eto 2. ſp̄ iō videt̄ memoria amiſſiſſa q.
 nec r̄cordant̄ corp̄ que videt̄ in nā ubi om̄ia ve-
 getabilia 2 ſenſibilia que er̄o appetūt poſt laborem
 ſicut eſt videt̄ in animalibz 2 plantis que fructificāt
 2 laborāt in estate ſed queſtūt in hyeme. nec
 etiam corp̄ que in ſcriptura legim̄. legim̄ em̄ q.
 deus requieſcit die ſp̄ ab om̄i ope quod parauit
 Iſti aut laborant p totam ſeptimanā p miſero
 corp̄. Et in die dñica laborāt p dampnand̄ aīe
 Cūq. n̄ deus p̄cipue ad hoc p̄ceptū dedit̄ tali
 die vacat̄ ab ope corp̄ali ut homo liberius 2 q̄eag
 vacat̄z dñico cultui. Cūq. unq. iſti videt̄ obliui qui
 p totam ſeptimanā p̄ die ſp̄ficat̄ laborando in opibz
 licet ſi diem dñicu polluit 2 grammat̄ incedendo
 voluptatibus ebrietatibus 2 concubis. Et de hys iſt
 q̄q̄r̄ dñs ethe ezechiel 2. ſtūaria mea ſp̄remp̄tis
 2 ſabbata mea polluit̄ p̄tea dabo vob̄ greges
 om̄ibz nationibz 2. Be 3. expo

Ergo exponit sic memoro ut die sabbato
 pascens i ut illa die purissime contemplationem
 et pasci quoniam meretur meritis ab omnibus mundanis cogi-
 tationibus uel occupationibus se subtrahere et per actum iustitie
 contemplationis vitam divine liberissime habendo quod
 ipse querit meritis contemplationis que singula dei be-
 neficia meretur deuotissima peractat et per quolibet pasci-
 bus deo per sanctam gratiam actus ex plene replicaretur
 tota die id est usare imperfectionem domini recordatione laude
 dicta per omnia que dedit nobis deus deus in et ista
 querit meretur in deo quia meretur deuota fuerit emulatio
 dei propter bona que eximie consequitur. **Primum** est semper
 deus in anima sepulchri fructuosa et minatio. **Ad** per
 ex hoc quia multa semina uirtutum naturalium hominum operum
 latent in meretur uoluntate. **Et** illa quidem desideria et au-
 dace meretur peremerit et desiderat que omnia con-
 osum fructu facient si per lumen divine gratie et per ser-
 uorem deuotionis fecundantur. **Quia** eximie per in soli-
 tudine qui uirtutis sui splendore et suorum fructuum penitus
 semina in terra fossim et occultant multaque uini-
 ficat et fecundat sic etiam per lumen divine gratie et per
 uorem deuotionis qua meretur querit in deo uirtutum
 semina in meretur uoluntate latentia uberius fecundantur. **Primum**
 est primum uirtutis actus in deo rationem strenuorum libera-
 despectio. **nam** cum est quod dulcor quo meretur
 itum feruore querit in deo causas in hoc redu-

Petrus 19 de deo in crea-
 tione hominum et per
 ne sua fecit et per
 cum virtute.

et mercedem totam ducit p[ro]p[ri]am et inducit mercedem deuote
 quadam insipiditate et inuersionem om[n]i et reuocet p[ro]
 m[er]ito q[uod] s[un]t g[ra]t[ia]m gustatu s[un]t deapit om[n]ia
 aut **¶** Cum id est q[uod] sicut ignis naturalis in rebus
 suo fuoco adust[us] auferit om[n]em pulchritudinem et pla
 cibilitatem reddens ea nigra et de forma ad videri
Ita furor mentis deuotionis om[n]em dulcedinem vite
 p[ro]p[ri]am in redit et mercedem et reuocet quilibet placibi
 litatem in quadam insipiditate et inuersione quare q[uod] sicut
 s[un]t bernardus serpens moysi deuorabat serpe
 tes magorum **I**ta dulcor mentis deuotionis om[n]em
 dulcedinem p[ro]p[ri]am vite tollit et in quadam insipiditate
 quare **¶** H[ic] est cor d[omi]ni frigidu[m] duri et rigidi
 p[er]fecta liquatio et d[omi]ni inuersione p[ro]p[ri]a ex
 auro **¶** Nam sicut radij solares glacie re
 solunt ita furor mentis deuotionis mentem frigidam
 gelu torporis desidia q[ui]ntam a deo liquefacit
 et resoluit ut p[ro]p[ri]a d[omi]ni inuersione q[ui]ntam
 et p[er] via[m] mandatorum dei in om[n]i v[er]itu exa[n]cio
 fuerit et celerit curat que motu b[eat]i s[un]t
 p[er]salu[m] cu[m] dicit **¶** Nam mandatorum tuorum
 cu[m] dicit p[er]p[et]u[m] mentem meam dilatasti et i
 flammasti fuoco tue deuotionis om[n]ia desidia paulmo
 ra tua mandata fuerit impleui et om[n]ib[us] d[omi]ni
 inuersione p[ro]p[ri]a et delectabiliter acquieui **¶** Et
 forte diceret ab paup[er] s[un]t t[un]c habeo laborare

no.
 Supra disposui et esse
 cum op[er]a.

et dilatasti cor meum

180
In omnibus indigentibus quod bene obliuiscor exemplariorum
et ordines. Hinc ego video quod tam diligenter debet adhi-
tere in sua occupatione sit maior quam illi qui eximie re-
gis David qui habuit regnum clarissimum et tras
plurimas gubernare qui tamen de seipso dicit meditatio
cordis mei in conspectu tuo semper et alibi Beatus
in die laudem dixi tibi. **B**eaus autem quod sicut quilibet
christianus adulescentem tenet omni die ad aequale memo-
riam de deo et suis beneficiis huiusmodi. **P**raeterea religiosi
et clerici beneficiarii tenentur ad horas canonicas quas
si sine causa legitima obmittunt mortali peccant
et non solum illi qui horas canonicas ad quas tenentur
totaliter obmittunt mortali peccant. **I**nterea qui
eas negligenter dicit non quidem ex imperitia vel
infirmitate sed potius ex contemptu et mala consuetudine
quod licet negligentia in talibus semper se et semper fragilitate
humana considerata sit venialis. **Q**uia tamen et mala
consuetudo facit eum mortale ut patet de consuetudine dei
et in textu et in glossa. **I**tem patet in preceptis quod ordinatur
horas ad deum. **P**rimo quidem ad venerandum patris
potentiam. **S**ecundo ad coledum filii. **V**itae. **T**ercio ad me-
ditandum spiritus sancti bonitatem. **E**t est diligentissime
aduertendum quod quod tamen praedicta precepta contingit homines
peccare tripliciter. **P**rimo ex imperitia vel infirmitate
aut etiam ex timore. **I**tem peccant quasi quod prius po-
tentiam et quod preceptum primum. **S**icut autem patet ex

infirmitate uel impotētia qñ peccat ex passione .
 que indicat nē corrumpere fragilitate 2 impotētia
Ex timore autē qñgitur peccatē dñr sñ duplex
 timor ē **Est** em quida timor hūmā qñ quis timet
 periculū corpis **Et** etiā timor mundani sñ qñ timet
 pericula rēp 2 isti timores mali sūt 2 peccat mor-
 talitē qui ppter eos faciūt illicitū quod est qđ dñs
 uel obmittit aliquod licitū ad quod tenet **¶** Vñ
 istos timores excludit saluator cum dicit Nolite
 timē eos qui occidunt corpū sñ potius enim timere
 qui pōt animā 2 corpū pđē in gehēnā **¶** Ex quo
 pz cor² qñ si miles uiuat dñm suū in bello iusto
 uel si p̄babiliter credat enim hēre bellum iustum **In**
 hijs duobz casibz pōt dñm suū uiuā sñ pōt **¶** Et
 non amittit uel cognatū nisi p̄at ei hābē iustum
 bellū 2 hō pz 22ª qōe 1^a **Qui culpatur** **Iustum**
 aut bellum sñm gēbūhelimū est quod vltimū iūuas
 uel quod gerit qñ debuit p̄cedis 2 gens
 ut ciuitas plecti pōt **¶** 2° fit peccatū ex ignorātia sñ
 errorē quasi qñ filij sapiū 2° peccat qñ 2° p̄ceptū
Dicit aut peccatū ex ignorātia qñ aliquid ignorat
 corp quocūq p̄ia a p̄iō impediūssit **Et** nō distigue
 qñ ut hoc fit ex ignorātia iust 2 hō non excusat
 si est vniuersal ut pz p^a qōe 1^a ca^o ultimo **Sed**
 si est indubitat excusat sicut pz de infanti bz fu-
 riosū uel dormienti bz quibz non imputat quod
 faciūt ut dicit bernardus in glosa **Sūt** etiā

reparatur qui sequi una opinione plabilem et
famofam ubi inquit nunc se ipso opinatur aut hoc
fit ex ignorantia sua et excusa homo de peccato ob
lito dicitur duo in se habet. **Primum** est si adhibeat
diligentiam quia potest ad inveniendum peccatum oblitum dicitur
cum ipsam recognoscere ubi omnes annos meos et
Secundum est si orat deum ut reuelat tunc enim secundum augustinum
aut reuelat aut relaxat. **Tercio** fit peccatum ex malicia
sive ex electione ut cum homo ex voluntate deli
berata peccato adheret et peccatum quod est in preceptum quia
quod bonitatem spiritus sancti et talia sunt peccata in spiritu sancto
Quarta que duo per omne sunt declaranda. **Primum** est
que et quot sunt peccata in spiritu sancto. **Primum** est an illa
peccata sunt semper mortalia uel quia possunt etiam
esse venialia. **Secundum** est per quod sciendum quod peccatum in spiritu
sancto dicitur illud quod impugnat bonitatem spiritus
sancti cuius gratia fit remissio peccatorum et tale est peccatum
quod fit ex ista malicia secundum theologos uel ex elatione
secundum philosophum. **3o** ethicorum et tale peccatum dicitur non remitti
nisi ut per matthei 12 in textu et in glossa non quod magis
remittatur sed quia non habet eam remissibilitatem tollit
enim omnia que requiruntur ad remissionem peccatorum. **Et**
quia sex sunt gradus que reuertuntur in remissione
peccatorum. **1o** sex sunt species peccati in spiritu sancto. **Primo** autem
sex duo sunt et ex parte remittentis. **Primum** est dei
inimicitia quod dicitur culpam et contra hoc est desperatio

no
De peccatis in spiritu sancto

qua homo p^r g^ruare p^ro^po desperat ex dⁱstⁱo
 qui desperat de dei m^a **2^m** est iusticia ob
 ligans ad pena 2 q^d hanc est p^rsup^oo iⁿunitat^e
3^m ex p^re p^rem^rer^e duo requir^o **1^m** est de
 for. de p^ro^po p^rat^e 2 q^d hoc est final impem^retia
2^m est p^ro^po ab^rtem^redi a f^ru^ris 2 q^d hoc est
 ab^rtem^retio qua m^es ita ab^rtem^ret^e in p^ro q^d n^o
 v^olt p^rem^rer^e **4^m** **3°** ex p^re g^ru^r g^ru^r f^ru^rer^e
 p^r quam iⁿim^rit^e p^rem^r duo requir^o ut^r f^r
 fides ecclesie et g^ratia que dat^r in f^ru^rer^e
 f^ru^rer^e fidei ob^ru^rat impug^ru^rat^e v^oltat^e ag^ru^rre
 f^ru^rer^e aut^e que dat^r in f^ru^rer^e ob^ru^rat^e v^oltat^e ag^ru^rre
 f^ru^rer^e g^ru^r 2 f^ru^r p^rz que 2 quor^e f^ru^r p^rat^e in
 p^ro^po f^ru^r q^d p^ro^po p^rat^e Desperat^e. **1^m** p^ro^po. final
 impem^retia. **2^m** ab^rtem^retio. **3^m** impug^ru^rat^e v^oltat^e ag^ru^rre
 2 iⁿid^entia f^ru^r g^ru^r **4^m** p^rz et^ru^r qual^r ista p^rat^e
 dⁱstⁱo 2 n^o iⁿim^rit^e 2 qual^r non **1^m** **2^m** h^e
 p^rat^e q^d si quis labat^r in desperat^e ex iⁿim^r
 rata uel ex g^ru^rare q^dlectioⁿis 2 de h^o sol^o
 2 iⁿim^rit^e iⁿg^ru^r p^ro^po sic desperat^e non est p^rem^r
 m^es forte veniale **Si** aut^e hoc g^ru^rg^rit ex er
 ro^re ut decept^e p^rat^e si p^rat^e se ob^ru^rat^e
 p^rat^e deo si s^ep^ru^r o^rat^e sic est p^rem^r mor
 tale **Si** v^o quis desperat ex et^ra malicia
 2 electioⁿe ut diffin^rit^e dⁱstⁱo c^u cam maior
 est iⁿiquitas mea q^d ut venia mor^rat^e sic des^ru^ro

est peccatum in seipsum secundum & tali consulendum est ut
cogitur de mensurare divine misericordie. **Et** si non de
aliis est secundum nam presumptio quod inaspirat ex infirmitate
qua homo nimis de dei misericordia confidit sic secundum peccatum
veniale. **Aur** inaspirat ex errore nimis de meritis
suis presumens. sic presumptio est peccatum mortale et per
supbia. **Aur** inaspirat ex etiam malicia qua homo
incedit dei iustitiam impugnare presumens de impietate
tate peccati sic ipse est peccatum in seipsum secundum quia aufert
deus iustitiam equitatem. **Et** tali consulendum est ut
frequenter cogitur de rigore iusticie. **Bi** etiam
impugnatio veritatis agitur aut puenit ex infirmitate
ut cum aliqua propter veritatem una non
sensu impugnat veritatem agitur et est peccatum
veniale. **Aur** puenit ex ignorantia pura cum propter
minores vel stipendia aliqua que excedant intel-
lectum impugnat veritatem in dampnum alterius ut per
in matrem advocat sic est peccatum mortale. **Aur** hoc
puenit ex etiam malicia ut cum quis deliberat et
pugnat fidem catholicam vel consilia vel precepta
evangelica sic ipse est peccatum in seipsum secundum. **Bi** in
videncia siue gratie aut puenit ex infirmitate
propter si doli aliam meliorem sibi perfici tunc si doli
propter suam insufficienciam non peccat quod secundum glossam
bernardi doli iste bonus est. **Bi** aut doli propter
emulacionem aliam et talis motus sic deliberatus sic
est peccatum veniale. **Aur** puenit ex ignorantia pro-

cum quis dilet de alio excellencia quia p hoc
 timet sibi diminui qm bonu sic est pccm mor-
 tale 2 pccs iudic. Aut puenit ex tra malicia pcc-
 cum pcc de pccatōem affari at nec amat bonu in
 seipso nec etia vide pcc in alio sic pcc est pccm i
 pccm pccm. De obstinacōe aut 2 finali impemēa
 sciendum est q talia aut sumu pccatū 2 obpa-
 hatio dicit pmanēia in pccis voluntatē in pccis
 2 final impemēa solū importat pccatōem pem-
 tentie 2 ista duo non sūt pccā spālia s̄ cōspācia
 augm pcc. Aut sumu qre 2 final obstinatio
 importat voluntatē deliberatā pmanēdi in pccō 2
 finalis impemēa voluntatē nō pccatōdi. Que
 duo sic differūt nam final impemēa sumit i
 pccatū pccā quia importat pccatū nō pccatōdi
 de pccō qmissō 2 sic pccat pccā emēda. Obstina-
 tio vō sumit i pccatū sūt vñ pccat pccā cau-
 telam 2 ista duo dicit pcc pccā in pccm pccm
 Ex pmissō igit pcc qualitē qfiscendum sic de ruf-
 gressione huius 2 i madari uel pccpā s̄m qlibz
 eius mactem. 2 pcc pccā pma pccpā q hōicē
 ordinar ad ipm deum pcc 2 pccpā

Quartū pccpū est honora pccē tuū et
unūq In q 2 pccpū s̄m augm implicat
 omni actū bnficiēcie pccmo impēdēd sū ex debito
 nālī obligacōis sicut honor qui debet pcc nālī
 sūe ex debito caritatē sicut alij actū pietatis

pccā pccā

qui ex caritate ipsi pro nro impediuntur. **I**mplicatur etiam
 in hoc precepto omnis actus virtutis qui ex caritate seu
 pietate seu et ex humilitate sunt cum per nro exar-
 tendi ut videbitur in processu. Et ideo hoc preceptum habet
 triplicem expositionem secundum quod patet et in tripliciter accipitur.
Primo quidem per nram naturalem pur est primum generacionis na-
 turalis. **S**ecundo per nram spirituales pur est primum regnacionis
Secundo per nram eternalem ut ipse deo qui est primum creatore
 supernaturali. Et cuius istorum trium primum tripliciter hominem
 de se re debemus nam primum et nram naturalem honorare
 debemus. **P**rimo ipsum reverentia exhibendo nec verbo ne-
 que facto eis ad id iura inferendo. **A**d quod hortatur
 sapientia etiam ista. **N**o honorat primum tuum et gemet in vis-
 tue ne obliuiscaris. **O**mnino quoniam nisi per ipsum non fuisset
 In quo uero iuratur id potissima quare parentis honorare
 debemus quod totum ab eis perferimus nobilissima que est
 esse. **H**ec enim est prima et fundamentum omnium aliarum per-
 ferimus. Et ideo dicitur per quod filii non possunt parentibus
 reddere equaliter quia ea bona nobilissima ab eis re-
 cipunt quorum nullum sufficit reponere possunt. **V**iz
 esse naturale nutrimentum et doctrina. Nam uere esse
 naturalis quod maxime a parentibus quod tenent huius-
 modi et reuerentia sunt et aliis modis. **P**rimo ex tota vir-
 tute corporis ut si debiles sunt ipsi corporales por-
 temus et eis maxime spiritualis primum quod est quod illos qui
 parentibus magis violentas uicunt uel ipse uictu ne-
 cessarium subtrahunt. **S**ecundo ex tota uirtute cordis ut

Et tunc ipse quod ipse

ad epi filii id dicit
 dicit parentibus quod debet
 accipere et tota deo

Et tunc

Filius sustinet parentum patrem cum non quod ad in dicit ipse et si deficiat
 sensu etiam dicitur ne perit ad reuerentia.
 et qui honorat primum sunt iustitiam et filius et in dicit ordo suo expandit

ipso toto corde diligamus quod est contra illos q.
mortem parantibz optat ut ipso hereditates pos-
sideant aut ut sine reprehensione sine motu ipse de-
finitur. **¶** 3° ex tota virtute ois ut nec disp-
ner asperit vbi. **¶** 4° cum ipis grandamq si bla-
dit ubi eis respondeamus 2 ipso rphesiones humile
2 patient supmeamus qd est qd illos qui parentibus
maledicunt 2 ex hoc dimittit maledicere mētur

Sancti xpi

*maledicere qd no honorat
pa suu mētur*

Exo. 20. Qui maledixerit patri ut matrem morte mor-
tari.

¶ 1° ipso honorare debemus ipso si indignetur.

*Jo. Honor no tū
in saluandibz. ubi
ad collaudat mētur
no pena.*

vere nostra instrando 2 p hanc vitam corp aia
missis 2 elemosinis de pignatona liberando.

¶ 2° ad hoc tenemur p^r 1° domi suale mētur.

In quo etia filij non pnt parentibz esse equalens qz
parentes inferunt filios de carne sua 2 fba p^ra

filij aut de fba aliena mētur suos pntes.

¶ 3° ideo filij qui pntibz in mētur non subueniunt mortalit^r
peccant sicut 2 illi qui eos duris molestas quod

p^r p^r glosam **exodi. 20°** que dicit qd hic p^rp^r q
filij honorat parentes officio pietatis ipis in corio

videlicet mētur subueniendo 2 eis bnficia exhiben-
do.

¶ 4° debes honorare pntes ipis in hys que ad
bonu nū 2 saluta pnter obediendo 2 ad hoc tenemur

plig. **ro. 3°** domi quod ab ipis accepit s saluta-
rem informatores 2 doctores.

¶ 5° ad hoc xpc p^ro ex^o induxit qui suis pntibz subdit ut hē luce 2
vñ qd illud faciunt filij qn suorū pntū pcepta neg-
ligunt vel gremunt 2 ideo mortalit^r peccatas mētur

Dñe vltione mētū quod p̄ ex h̄o nam t̄p̄liā h̄asta
 dñe vltione cor filioz p̄foratur qui suos p̄uētes
 p̄uēbant uel eoz indigētiā nō subleuāt aut mā
 data eoz p̄uētiā recalcitrāt. **P**rima est subtrahō
 q̄alit̄ rēz. Nam dñs uidet eis om̄ia infertima
 rēz q̄alit̄ eueniūt qui suis p̄uētibz s̄m dñm
 p̄p̄rū in suis indigētiis nō succūrit. **S**ecunda est ab
 breuiatio q̄alit̄ vitz et p̄dicio fame nam sicut p̄
 mū p̄uētes honoratū est vitz longeuitas ita a
 q̄rō s̄nsu q̄b̄ de honoratū est vitz breuitas
 qua p̄uētiā m̄p̄se et subitane mortū. **p̄p̄sa**
 Subito defecit et perierit p̄r iniquitatē suā. ta
 les s̄m m̄rā reddūt infames et a testamento et ab
 actu legitimo repelluntur. In s̄m canones et legitimas
 p̄uētiā p̄uētiā m̄p̄rā a testamento et donatōe sibi
 f̄rā excluduntur et h̄editariā successione p̄uētiā. **S**ecunda
 adempnatio aīe. **V**bi glosa sup̄ illud **exodi 10** **Q**ui
 maledixit p̄r ut m̄rā morte moriatur dicit q̄mo
 riat. **A**et̄ne d̄p̄natiō. Nec m̄p̄r si r̄putat̄ tales v̄
 digni v̄ta et̄na quia reputat̄ indigni h̄at v̄ta pe
 nali et infera q̄ eis dñs uidet̄ repetit̄e subtrahit
 eūz n̄ alijs p̄uētiā v̄ta ad penitentiā q̄cedit. **E**t
 ex h̄or r̄bilit̄ p̄r colligi q̄sūt reat̄z n̄s̄ḡressiōis
 h̄uic p̄p̄r q̄ cōm̄ ip̄m p̄ccat̄es exm̄it̄ ab p̄cc
 h̄is detestandis a s̄mā pietat̄ ip̄m dñm qua de cōm̄p̄
 p̄uētiā dicit. **N**olo mortem p̄ccat̄is s̄ ut querat̄ et
 uiuat. De ist̄ aut̄ p̄r repentiā mortem et qua
 p̄ccat̄is p̄ dñm s̄mā dicit p̄r extrahit nolo v̄ta p̄ccat̄is
 h̄or salūz p̄p̄r n̄s̄ḡressiōis s̄ ut repentiā me.

ca 14

In h̄or p̄uētiā
 m̄rā dñm legit̄

exodi 10

h̄or p̄uētiā
 et n̄ s̄m legit̄
 sup̄ trā

A morte

vnat. et etiam licet qdempner. **De 2ª expositio**
Secunda expo respicit p^{re}ter sp^{iritu}alem puta sac-
 erdotem et confessorum qui te p^{er} suum baptisma
 regenerant qui tibi p^{er} sacramenta d^{omi}nⁱ alim^{en}tum
 ministrant qui te p^{er} su^{as} p^{re}dicationib^{us} instruunt et exemplis
 informant. h^{uius} p^{re}ter^{ea} r^{ati}onib^{us} honorare debes p^{ri}mo
 humiliter obediendo In h^{is} potissime ad que de uir-
 tute p^{er}fectissimo tuo obedi^{re} puta cum tibi p^{re}cepit
 obedi^{re} q^{ui} celebres cum ieiunab^{is} ieiunes q^{ui} m^{or}ta-
 lem serues et exigitos p^{er}fectissime vites omⁿem em p^{er}-
 didit t^uu^m g^{ra}ssillo maxime si fiat ex deliberat^{io}ne et
 contemptu inducat p^{er}tin^{et} mortale. **T**ertia q^{ui} ta s^{un}t
 notabiliter addenda p^{ri}mo est q^{ui} ad exigitos s^{un}t
 qua^m quilib^{et} p^{ro}p^{ri}um m^{or}to deb^{et} abhor^{re}re p^{er} ip^{su}m em
 exigitari a g^{ra}torio d^{omi}nⁱno et b^{on}o^{rum} m^{er}ita felicitate
 excludit^{ur} p^{er} ip^{su}m em ab omⁿi suffragio et g^{ra}tie omⁿi
 bono^{rum} que s^{un}t in ecclesia militate totaliter p^{er}uancur.
Pro ip^{su}m em a p^{re}ter^{ea} d^{omi}nⁱno ut sic loqui liceat et
 defensione p^{ro}p^{ri}o angelor^{um} exp^{er}it^{ur} et tam in aⁿima q^{ui}
 in corp^{ore} potestati d^{omi}nⁱno tradit^{ur}. **2^a** est cum g^{ra}ta
 cura et diligencia exigitos deas emittas quod p^{er} ex-
 hoc q^{ui} ex corp^{ore} g^{ra}tie p^{ri}marⁱ p^{er}tin^{et} mortale incurris
 Ideo aut^{em} dixi g^{ra}tie p^{ri}marⁱ q^{ui} si p^{er} ignorancia uel
 indurancia seu em p^{er} coactos absolutam exigitos
 g^{ra}tes non ligat^{ur} q^{ui} in hoc casu mag^{is} videt^{ur} p^{er} p^{ri}m^o
 ag^{ere}. Si vero p^{er} coactos q^{ui} d^{omi}nⁱno putat^{ur} si tibi
 aliquod d^{omi}nⁱno tale g^{ra}mmet^{ur} et ex h^{oc} exigitos g^{ra}tes.

finem non euitas quia licet talis metu culpa attentius
non tñ amittitur cum p nullo metu rei qualis qd
debeat iurare mortaliter. Et de hys que vi uel
metus ca fuit in facie si hoc intelligit hostiens de
hys qui in gramptu clauis qitant uel qñ pluri
ordur clauis ex hoc gramptu. Ex de clerico ex
qñro si celebrat. **¶** 1^m est cum qñ conata 2 di
ligentia penitētia in qfessione imposita debeas
adimplē q negligētia 2 gramptu penitētie in meta
facit qfessione pcedente non uale. **¶** Vñ in hoc cau
sant in doralis casibz debz tota qfessione reue
rē ut p² de penitētia distinde. p^{ma} mensura
¶ Vñ in aggruatoe talis obediēcie p^h seruata 6°
Qui supbiauit nolens obedire p^h dōr imperio ma
te moriat. **¶** Est aut p^h q quilibz ad pmpre obedie
dum suis supbiaz merito debz addua p^h n² p^h
grauas p^hq obediēcie. p^{ma} est q obediēcia est
uia etia etne salutis q sicut p obediēcia homo ē
expulsa a gaudijs paradisi ita p obediēcia illud cō
tindualit redit 2 debz. **¶** Vñ legi² in figura hq de d^h
magis q p alia uia. **¶** Vñ si sūt in regione sua
ut exponit g^o 1°. **¶** 2ª est q obediēcia est scala
celest^{is} beatitudinis. In aug figura uidit iacob sca
lam cuius summas celos cāgebat 2 angeli p ea
ascendebat 2 descendebat 2 dñs erat in u² p^hale
in quo inuit² q obediēcia ponit hominē in uia celesti
in qñsacō angelica 2 in manu ratiōe diuina. **¶** Vnde

nāq; dñi hñc scale erat iuxq; qe mēte 2 cor-
 ſini obediēti in ſepm mobiliqualit' diligit 2 firmat
 hñc deſideriū ne vñq; in momento a dñio bñſa-
 tio deſerta. **¶** Iñq; aut ſcale ſūt 3° gradus qñ
 ad pñm licz bernardus ſepm assignet. **¶** Iñq; eſt obe-
 diētia libet ſine reſeruatione ad quod hortat enſelma
 eſurientis epñs in omelia ita dñs qñ vob; a ſupe-
 riorib; papi; hoc ita accipite ac ſi ſit ore dei p-
 latum. **¶** 2° gradus eſt obediētia hñlarit' ſine nūmura-
 qui em iñq; 2 cñm nūmuraōne obediūt crucem
 pñm portat ut cñm itēp auaſigat ex m de
 ſimone cireneo qñ cñm angaria 2 iñq; xpñ cñe
 portauit. **¶** 3° gradus eſt obediētia pſauent' 2 ſi
 mērupōe qe non qui incipit ſ; qui pſauent'
 hic ſalut' eſt ut dñs ſaluator. **¶** 4ª pñogama eſt
 q obediētia ē clauis etne iocunditat' qe ſicut p
 iobediētia nob; adit' etne iocunditat' claud' ita
 cāno p obediētia aperiet'. **¶** 5° ipñ honorat' debet
 ſibi debitu iſtiae integrit' pſoluto ut ſ pſcript'
 qñ ſacſicandū fuit 2 decimar' pſtes de omnib;
 bonis rñs de quib; fuit decimatu 2 etiā qſit' aut
 cñm fuit qſicandū. **¶** 6° dñs quonēb; 2 qñ rñcor-
 pſtori qſit'. **¶** 7° quod dñm q de rigore iſtiae
 2 de mēte ſpñs tenet' ſibi adimū ſemel in ano hñ
 eſt in quadrageſima qſit'. Et etiā de bona equi-
 tate 2 qñ qſuetudine cñm vñm ſui pñor' qſit'
 debeat pñ a te exiſt' ut qſit' quonēb; debz 2
 ſacramentū eul'arie iſtiae. **¶** 8° alijs ipñ pñm

am p[ro]p[ri]u[m] debitu[m] t[ame]n exsoluer[et] p[ro]p[ri]u[m] post 2 ante
 officiu[m] cuius religiosus p[er] sedem apostolicam privilegiato libe[r]
 officiu[m] **E**dem hic notabiliter videtur exple[re] dubitatio
 prima est an de n[on]tate absoluta subdito teneat su
 p[ro]p[ri]u[m] licentia p[er]e[re] cum religiosus privilegiato voluerit
 officiu[m] **S**ed quod d[icitu]r q[uod] p[ro]p[ri]u[m] subdito p[er] confessionem
 factam semel p[ro]p[ri]o curato satisfecit debuit iurare et
 pariter statuto ecc[lesi]e non videtur q[uod] de n[on]tate absoluta
 teneat requirere licentia alius officii p[ro]p[ri]u[m] in
 eo casu ubi religiosi actum confessionis exsequunt[ur]
 iuramentu[m] privilegii eis p[ro]p[ri]u[m] s[ed] etiam de voluntate 2 assensu
 d[omi]ni p[ro]p[ri]u[m] p[er] privilegium s[ed] om[n]is eis p[ro]cedit liber
 usus clauis p[er] assensum d[omi]ni p[ro]p[ri]u[m] videtur fieri appli
 catio vniq[ue] v[er]o ad debita mat[er]ia q[uod] ad p[ro]p[ri]as
 in sua d[omi]ni p[ro]p[ri]as q[ui]as in n[on] p[ro]p[ri]u[m] licet n[on] de n[on]tate
 absoluta teneat ad d[omi]ni licentia p[er]e[re] ad hoc n[on]
 videtur teneat ex quada[m] g[ra]titudine 2 d[omi]ni **S**ed 2
 si non p[ro]p[ri]u[m] sit necessarium vnde e[st] n[on] tale licentia
 p[er]e[re] p[ro]p[ri]u[m] duo **P**rimo q[uod] in p[er]e[re]do licentia p[er] bonu[m] obe
 diencie meretur 2 suis actis magis melioris redditur
Sed p[er] h[uius]modi p[er]e[re]di a v[er]o iobedientie excusa
 qua[m] nota fortassis videtur m[er]e si non p[ro]p[ri]a licentia
 alius p[ro]p[ri]u[m] officii **V**n[de] q[ui]as absoluta n[on] videat[ur]
 n[on] in v[er]o d[omi]ni p[ro]p[ri]u[m] est n[on] g[ra]titudine 2 vnde p[ro]p[ri]u[m]
 causas p[ro]p[ri]as **T**ercia questio e[st] an curato subito p[er]
 tota licentia teneat d[omi]ni licentia alius officii magis
 p[ro]p[ri]u[m] statuto ecc[lesi]e satisfecit semel in anno officiu[m] p[ro]p[ri]u[m]
 d[omi]ni **S**ed q[uod] sit q[uod] ex debito sui officii quilibet curato

nota

tenet^r zelus et potius salutem sui subditi si qstat
q salus cuiusqⁱ augeretur ex hoc q plures sua pda
qstat^r et q a plibus pnt p ipoz qstat^r ad caute
lam et pferuatoz ac etia emendam padoz suoz
dirigitur q^o curat^r talem licentia subito petenti
q^ode tenet^r q si eam negaret^r eundem esset q sua
salute no zelaret^r si potius impediret cu sibi p
cludet viam p qua posset assequi p^oprioz be
man^r et vberioz cautelam et p^osuatoz de q^om^ote
dis. **¶** In etiam est q nullu corp qm salute suoz
subditoz finalit^r aplectit^r talem licentia negant^r
des potius gratant^r et liberalit^r indulget^r. **¶** Sed
n^o q multi casu in m^ore exp^ossi s^ut in quibz n^o qu
sto curato vna ead q^o ip^oq phibitoz exp^ossam
p^o quo late alia qstat^r. **¶** I^o q^o est si sacerdos
sit ip^oaus et ignarus. **¶** 2° q^o est si sit reuelator con
fessionis. **¶** 3° q^o si p^oemer sit p^ocept^r eius ut p^ore
ut si ip^o p^oauer eum p^osona que sibi qstat^r t^o
cu tollit^r et iustencia qstat^rendi et ut p^otimu p^ou
tas q^oduo impediat. **¶** 4° q^o si de^osimilit^r timeat q
p^osonam qstat^rent^r sollicit^r ad p^oam et maxime si
hoc qstat^r ex p^obabilibz indicibz. **¶** 5° q^o si p^oam q^omissu
sit d^onte q^ora p^osona ip^oq curati et potissima si
sit tale p^oam cuius q^ofessio requirat exp^ossione cu
stane illa p^osona in qua q^omissum est ut p^o de in
firmia et de^oractione et huius. **¶** 6° q^o si fieri ex m^ote
p^omaia ut petita licentia neget^r et subdito phibe
at ne alia qstat^rat. **¶** 7° q^o in hoc casu p^oenue

maiores doctores eorum q' subditi non p't phiberi q' suam salutem querunt q'frendo illi qui auctoritate apostolica vel eorum ep'i p't ip'm absolue nec in h'o tene' ei ole d'me q' talis phibitio est d'n'te cont' caritate et q' subditi salutem ¶ privilegium aut' absolucio debet t'inge q'fessio q' se putat p'p'o sacerdos et dicat se esse q'fessum et absolucio et sacerdos tene' ei crede et eucharistia ministrare et hoc sufficit sacerdoti p' sua q'stionea q' ex d'co p'curat sciat ip'm esse q'fessum et absolucio ei de p'p'o occultet et eius q'p'ia non possit habere alia const'ia et tunc m'p' p' ip'm. ¶ Vñ sicut tene' sibi crede de h'is que in q'fessione ei revelant' ita p'p'i r'oe sibi crede tene' si dicat se e' q'fessum et absolucio ab eo q' auctoritate apostolica ip'm absolue potuit. ¶ Vñ d'm q' ei crede tene' et q' iuste agit si tali denegat eucharistia qui sic phibet se esse q'fessum tunc q' p'uat eu in re suo eo q' om'is catholicus habet ar'us p'p'iedi eucharistia d'n'o q'ru'q' fuit et q'fessus et tunc ead' q' enervat q' est in se auctoritate sedis apostolice d'm't libera facultate privilegiet sibi q'fessos absolucio h' de 2^a q'oe d'ca suff'unt

Et a questio utrum q'fessio privilegio tene' ead' p'p'o suo curato utrum q'fessio ¶ d'm q' de h'o antiqua fuerit d'ise s'ma doctor' quidam aut' dixerunt q' cum p'lat' tene' et agnosca' vltim' p'ccat' sui q' subditi tene' sibi in re q'fessione si p'ccat'

aas non possit agnoscere suam agnam an effi
 dignus recipere eucharistia qua sibi fide tenet
 Preterea dicit berardus in glosa sup 10 uo ppo sacerdoti
 q cum quis ex ea declinat a ppo facit de re et
 officium superioris pte absolui ab eo nec tene
 tur huiusmodi ptem qfici ppo sacerdoti si ut dicitur non te
 netur ei credere q sit absoluit nisi qstuerit ei
 p lris superioris uel alio mo legitimo q multo
 minus inde q debeat reputare subditum absolu
 tum de pte pnulegiato qfessio nisi ead pte
 ppo sacerdoti utiq qficiat licet tñ 2 hoc non
 teneat. Alij dicuntur 2 de melius q nullo modo
 teneat ppo curato utiq qficiari. Aug ratio est
 q nullus tenet pte qficiari que no habz sed
 iste qui est absoluit a penitenciaro epi uel a
 pnulegiato sedis aplice no hz ista pte q non
 teneat ea qficiari si tñ aliqua pgonem qmsit illa
 tenet qficiari anq ad qdionem accedit. Sz si
 ipse qdionis imator sit qfessus pnulegiato tñ sup
 q psona repñet se suo curato 2 dicat se qfessu
 tali uel tali psona pnulegiato 2 sacerdos tene
 ei credere tñ q de occultis sacerdos nichil p
 scit n p ipm referente tñ q in foro qfide tene
 at de sacerdos subito p se 2 gr se. Qui qdionatur
hostiensis in qoe qua querit quis sit ordinarius
 uel patriarcha. Ubi dicit in foro penitenciali edo
 culiz qui dicit se hñe licentia a suo iudice si qe

caueat ne mēciat 2 hoc nūc expisse denatūm
est p iohannē papa 22m qui dicit q qfessi sūnt
non plus tene^r ead pōa nēp qfēri q si ea q
fessi fuissent suo pō sardon. Et smam grāa
que dicit q ead teneretur nūc qfēri papa dicit
expisse esse eroma 2 a catholicis membris rēpūda
net illa cogit que p opioz grāa supia sūt indur
ta / nam illud quod pmo induat q pastor tene^r
agnosce. Vltimū pector sui / Idē q dicit ē q te
ne^r agnosce si aliquod pōm hēat p quod possit
diuiduare si ipm possit ad gione admutā si de
hoc sufficiat mfortur p hoc q dicit se esse
qfessum pūilegiato Cui etiā tene^r m sōro qfā
ardē ut est visum. Illud aut quod obiat p
lucardum non obuiat q hoc mrellig^r de pōis
manifestū ut qm curatū sūm subditū pūaliter
habet suspectum de aliquo pōo notorio nūc nō
tene^r ardē subditū de absolucōe fā p supiorē
nisi eam pber legitimo documento. Recus aut
ē de occultis m quibz subditū pūm q ardē debet
sue p se sue grāa p ut visum est. Ex pūm
pūaliam honorāā debemz ei debitu honorem
2 rēuēciā exhibendo 2 de hoc p^r enāst octauo
honorifica sacerdote 2 de illi pūm ut madatu
est nūc. Ex de illis qui sacerdotes non hōiāt
2 det hūc eis 2 crucifigū rui sū filii dei m se
meritis ut ait ap^la. Nam quonēb iūgioso aut.

nō diligit

sacerdos de his torrens corona spinea capiti
 xpi impius qd ipi sunt caput 2 supior pccate
 militans. quoniam aut iuria ipis fecerit torrens
 xpi clavis qfigis quoniam eis qd iurati sunt torrens
 in faciem xpi spuis 2 quoniam ipos exosos habu-
 erit uel tra uel tra exphauerit torrens latus xpi
 lancea rissigis. **In** deus unde volens qd id
 patm decesset declarauit hoc in pena inflicta qua
 in dachum 2 abiron pultit dnm eos duos tra
 oborbuit p eo qd ipis sacra donis insultauerunt
 2 ignem alienum obrulerunt. **Ex** quibz pz qd sac-
 dores malo su ab omibz honoradi ppe tra. p^o
 rde valitatis qd te p absolucioz a pccis purificat
 2 p sacramenta te in gra qfirmat 2 regim celoz
 p clauē sue lingue 2 reseruit. **2°** rde dignit^{is}
 que tanta est qd sum creatorē mirabilē creauit
 2 p humana salute hospitiā dnoitē qferant
3° rde potestatis qd nra dei p oblationē sua
 placant 2 manu dei ad vltimū exēsa quo
 dāmo immobilitatē rde oblationis p te frē de^o 2 exp^o

C Et no expom^{us} hoc de pte supnali videli^z
 ipō deo qui te creauit qui te ppa mma
 gine insigniuit 2 te ppa carne 2 sanguine puit
 Et hūc ptem rpliat debemus honorare. **1°** qd
 in seipō. **2°** in eius filio vincto ihu xpo. **3°** in
 eius mte bndicta virgine gloriosa. **In** se qd
 debes celestem honorare rpliat pmo sibi pro-

omnibz beneficiis sibi tam domo nali bz q' g'ratia sua.
Senoras et inges gratia actiones referendo. **Ad** qd
exsequendum te mouz sp'it' p'p'he dicitur **Indica**
dum in omni tpe. **Ad** hoc etia mouz te creatura
u' d'bit. **E**idemq' em' q' amule statim p' carant
et sui f'orem laudant in aurora cum lux et diei
beneficiu p'curat. **V**alde aut est absurdum q' ibi ob
muretar a eata r'olis ubi plaudat et uibulat eata
u' r'olis. **A**d hoc etia te exorat tua na p'p'he **nam**
in corp' humano ingemauit na tor mebra ut
dicitur p'p'he quot s'p' dies in ano ut ex hoc r'oli in
stinctu informet ut nulla dies te r'iseat sine lau
de diuina et gratia actione. **2o** ipm' honore d'et
omn' actiones cogitaco'es et affectus tuos in sin lau
dem et gloriam referendo. **A**d quod hortat' ap'lus
cum dicit **Omnia** q'cumq' facis u'bo et ope in noie
d'ni n'ri ihu xpi facce omnia s' d'ra d'ra cogitaco'es
et f'ra in eum gloria et honorem referendo et ex p'p'
tue actio'es non f'entet humane s' potius te l're
et diuine q' c'elica f'orm' ipm' imp'm' q' in eis
solim' honore d'num meredis. **E**cce m'axima
inuria deo u'rogat qui in suis artibz intendit of
f'antiam p'lam aut q'placencia humana exinde
illo qui arbor' fructifera plantata in orto atq'
sibi p' uolencia subripit et in p'p' orto reponit
ham arbor' fructifera est uoluntas bona p' d'na
gratiam irrigata et fecundata que tot bonos fructus
p'ducit quot actus bonos et meritorios eliat qua

tur de orto dei euellimq 2 in orto diaboli
 rursus plantamq qñ de actibus virtuosis 2 abjectio
 nis dñm gressus supbm 2 nobis ipis affibimq
 ut p corp regimode deo laudes debitas nō ra
 firmq **1°** qñm honoratē debes p omibus 2
 sup omia diligendo Ad quod potissime mouet
 debes eo q tam amoris beneficis te diligendo
 puenit Nam cum non esses ex nichilo te creauit
 Cum pducit eat ppo sanguine suo te redemit
 2 ut beat esset pñm in laboris tui pñm reg
 imis dicens Ego ero merces tua magna mme
 pdeo aut pñm **2°** ita tam multiplica dilectō pue
 nit ut oem mēritudine 2 reparatione sui amoris
 a corde tuo excluderet ut si qñ te pigresset
 amas Jam non pigreat amare **3°** qñm pñm
 honoratē debes in eius filio dñco ihu xpo 2 h
 tñ **1°** mo qñm saltem semel in anno ad tuos hos
 pñm dulat iduado facis q quocumq deuore
 caritas tenens cum ad tuu hospitium iutas 12 qñ
 cumq semel in ano non gitando statutu eone
 violauit pñm pñm morte mēris **2°** qñm
 uidet corp xpi in missis eleuat sine in via por
 tari tamq genib flexis humiliter 2 cum reue
 rent 2 deuore adores Ad quod hortat apltus ad
 philipenses etc In noie ihu omē genu flectant
3° ut eius filiu bñdñm in sacramento altaris qñ
 xpmus aduig semel in die libent videat 2 de

Gen xv

morte contempletur quod ex illa visione patet duplex
solacium puenire primum est de parte quodammodo
de peris qui statim per negationem cum xpi videtur
quodammodo fuit. **¶** 2us est etiam saluti assuefactio ex
in iacobis qui dicitur in genesi. Vidi dominum faciem ad
faciem et salua facta est anima mea. **¶** Ob hoc enim
christus nobis in sacramento corporis sui reliquit
ut semper nobis per pignus et curam eterne salutis
obligaret. **¶** 3us enim honorare debet in matre et filio
vobis. **¶** primo quod in ista matre est omnis corpus que ad
nostram salutem pertinet. **¶** Inbedi auctoritas quod apud
figuratum est 3° regum 1° ubi salomon mater sue
dixit pere a me quod vis nec enim facta est michi
ut aulam faciem meam. **¶** 2° quod in ista matre est di
ligendi sinceritas. **¶** Sicut enim mater naturae naturalis af
fectionis intimat. **¶** Ad dilectos filios. **¶** Sic beata virgo
ex indita sibi benignitate inclinat ad dilectum tuum
in cuius matrem potest dicere illud iob. **¶** Propter 2° regum
4° sicut mulier vinum amat filium ita te diligebat
ob hoc enim christus in morte videtur mater et ratione
dasse discipulo ut cuius matrem quam diliget in sue
mortis articulo se matrem suam et suam exhiberet
nobis ab omni sui demonum pugnando ut ita per sue
pietatis paternam cuiuslibet matrem devotus possit dicere
illud iohannis 14. Ecce mater tua. **¶** 3° quod in ipsa est
quodammodo fidelitas. **¶** quod pulchre figuratum est 2° regum
3° ubi mater illa pia cuius filius erat vinum dixit
ad regem dante illi infancem vinum et non occidit

Ad quod rex respondit dare hunc infante vir-
 tu. Hec est enim vir eius. Et praeesse alij xpo
 prudenti mri p pcedibz impellati ut dicat ange-
 lis suis dare hunc infanti uel pcedere mri que ra-
 tiona pietate p sua vita et sua salute peritur
 et non dimidat p mortem i solutoem sibi corpi
 aut vmbz bona temporalia parentibz et amicis carna-
 libz et aia demonibz. **Rogemus qd** virgine glorio-
 sa in me mortis articulo se nobis mrem ostendar-
 piam ab nob ab hoste maligno defendendo et ad
 gaudia celestia pducendo. **Aue** **Bea** qm pcepto

O virtutis pceptum est non occides In quo
 explare phibe hominidm. **Sz** impliare
 phibe omia nocumetu qd p r e f f i q r
 p p m m sive illud nocumetu q s i s t a t i n m a d i g
 t e p r o s c o r d i s u t i r a u e l i n d i a s i n e m e p p s i o e
 o r u t d e n u n c i o e t g r i m e l i a s i n e m p e r i a t o e
 o p e u t p a s s i o u e l d e p o p u l a t i o. **Ba** d a u t q
 m u l t e s u n t s p e a c e s h o m i n i d m. **Q** u o d d a e n i e s t
 h o m i n i d m c o r p u l e e t q u o d d a s p u a l e. **C** o r p u l e
 d i c i t u r i l l u d q u o h o m o c o r p u l e r o c c i d i t e t h o r c o
 m i t i t d u p l i c i t m a n u s e t l i n g u a. **S** p u a l e
 e d d i c i t u r q n q u i s s p u a l i t e r e t m e t a l i t e r o c c i d i t u r
 e t p m h o r e r i t t r i p l e x e x p o h u i g p e c c a t i s s i m a
 r e s p i c i t h o m i n i d m c o r p u l e q u o d q u i l e t m a n u
 u e l f e d e t h o r h o m i n i d m q u i l e t x o r m o d i s
P r i m o i n s t a c i a d i c t a r e u t e n i n d e x i e n i n s t e

adempnat uel inſter talit' dampnatio occidit.
2 tale homicidium non eſt peccatum immo pot' eſſe meri-
torium ſi fiat amore iuſticie 2 p' conſuetudine boni q'is
2 rei publice. **P**ecatum aut' eſſet ſi iudex rei q'dama-
ret luos uindicta. **V**el ſi inſter hoc exſequetur non
de mandato iudicis ſi ex ſola libidine 2 delirioe ſci-
tendi humani ſanguine uel p' aliquo queſtu
quem exim' conſequi ſperat. **S**imiliter etia uelq' ita
iudex q' inſter peccat mortali ſi rei occidant
inſordine non ſuato hoc eſt ſi occidat no ſmar-
g'dempnatu 2 hoc p' uiaſima 3a q'd p' pe-
culum 2 q'd q'ra miles 2 cal' nun'. **E**t quo
p' q' ſubtilit' q'q' uia ſe merat' eſſe uirtutes
ſum ſub clauide uirtut' 2 iuſticie talia homicidia
que ſunt peccata mortalia q'mittu'. **E**t hoc pulchre
docet bernardus ſup' canonicis ſic dicit q' mens illa
que in magna celfitudine uirtutum p'ſectio q'
p'ude' m'it' debz acta ſuaz uirtutu in puluerem
redige' 1 om' circumſtancia 2 m'itudo actum ſub-
tili m'it' conſideratioe diſtine ne aliquod ipſum in ipſo
actu 2 m'itudo uirtutu ualeat latere q' mul-
titudine ab acta uirtuofa eſtimate' qui ſi ſubtilit'
diſtineat latens in eo uirtutu i'p'itur p'ur' **S**ic p'ulchre
3o eſt uia que uide' om' recta nouiſſima aut
eius ducit ad mortem 2 ideo m'it' eſt tam in-
dia q' inſter ut ſuos acta ſemp' exerceant ſer-
uato inſordine 2 cum rei 2 debita ſunt m'itudo
ſi peccatum mortale uoluerint emere. **I**tem ſic m'it'

instigante **Et** n̄ distinguendum ē qz aut illa
 n̄r̄as est curabit p̄ura cum quis p̄ euade hoste
 insequētem se 2 tūc est reus homicidij 2 t̄p̄ p̄o
 mortali debz agē penitētia. **¶** Aut est n̄r̄as i
 curabilis p̄ura si quis occidit hostem insequētem
 se non ex odij fomite s̄ ex ad defensione qz aliter
 non potest p̄iculum orationis euade 2 talis nō
 peccat nec aspiat ad penitētia nisi ad cautelā
 p̄r̄ ambigū dubietat qz ut dicit glosa 23^a q.
 1° exigat p̄r̄ tūc nō illum occiderit mort
 ex indignitate illi n̄r̄as uel ex libidine vnde
 2 non ex sola n̄r̄as se defendendi n̄r̄as t̄p̄
 penitētia s̄ debz agē 2 quasi suis p̄ris aspiat
 qz in tanta veniet n̄r̄as 2 in hoc q̄r̄ dant
 t̄p̄r̄as et hostes q̄r̄ et p̄ pena ubi qz si n̄r̄as
¶ Sed n̄ qz l̄r̄z qz ḡseruacōne p̄sone p̄r̄ l̄r̄as
 in n̄r̄as t̄m̄r̄abilis alim occide ne ab ip̄o occidat
 hoc t̄p̄ nullatenus est l̄r̄as qz ḡseruacōne reip̄ t̄p̄r̄as
 qz l̄r̄as p̄rim referēdū est reip̄ p̄r̄tūa nisi forte
 ex talis oblatōe ad ext̄mā n̄r̄as m̄r̄et p̄ura
 si aliquis m̄r̄et in deserto semorū a quictu homin
 2 t̄p̄ vnu panē habet t̄p̄ v̄r̄ qz illum qz n̄r̄as
 sui v̄r̄as p̄r̄ 2 p̄sone p̄rim ḡseruacōe d̄r̄z **¶** 3°
 sit casu **Et** ibi distingue qz aut dabit op̄era
 rei illi aut l̄r̄as **¶** Si illi aut p̄ura qz p̄r̄ebat
 lapidē ut iaculū sine in t̄p̄o sine p̄ corp̄
 exa-tas v̄r̄as locum ubi ḡseruacōne esse t̄p̄r̄as
 homin reus est homicidio ut 1° q̄r̄ p̄ma

meito quare & irregulariter efficitur in p[ro]p[ri]o ino[]c[en]t[ia]
sup[er] cal[is] exhibita Si vero datur opera rei licite
puta si pulsatur & lapis cadens aque occidit non
imputatur ei uel si aliquis secans lapide arborē &
arbor cadens fortuito aqua occidit non est culpa
bilis q[uod]d[icitu]r ver[um] est si fiat in p[ri]uato loco Si aut[em] fi-
at in loco publico & non adhibeat debita diligētia
s[ed] dissipando & alie clamando ut sibi caneat sibi
imputatur utz d[icitu]r q[uod]quagesima h[ic] qui & duob[us] cal[is]
p[er]p[et]rat[ur] 1° hoc fit nulla uoluntate p[er]petrat[ur] puta si
quis ex odio ut linat vnde occidit aque & tur-
p[er]me om[ni] disp[er]it d[icitu]r q[uod] tale homicid[ium] volunta-
r[ium] semp[er] est p[er]m[ittit]u[m] m[or]ale & enorme utz d[icitu]r 4°
Si quis voluntate Excipiat[ur] in quo a p[ar]te s[ub]i[ect]i hoc
non fit in homicid[io] voluntate in t[er]m[in]is casu[rum] p[ri]mo
si hoc fiat in p[er]m[ission]e sicut iudex occidit male-
ficem p[er] d[ec]retu[m] p[ri]uatu[m] 2° si hoc fiat p[er] sua
necessaria defensio[n]e 3° si laicus aque inficit in
bello iusto hoc non imputatur ei utz 2^a q[uod] p[ri]ma
et culpa 2^a 2^a expo

Secunda expo[si]tio respicit homicid[ium] corporale q[uod]
completur lingua & hoc quatuor t[er]m[in]is 1° quide[m]
p[re]cepto sicut p[er] u[er]ba occidit xpm p[ro]p[ri]os ip[s]i milib[us]
dari & c[on]figi 2° fit q[uod]libet puta cu[m] quis alteri
suadet uel rogat ip[s]u[m] fac[er]e homicid[ium] ostendit sibi
voluntate que sequit[ur] ex homicid[io] & talis s[un]t ino[]c[en]t[ia]
reg[is] est homicid[ium] & cum h[oc] irregularitate m[or]ale in p[ro]p[ri]o

ille homicida efficitur qui dicitur persuadere homicidium
 fieri. **Ubi** enim ille fit homicida et irregulariter qui
 persuadere illud. **Ubi** homicidium ut per mortem in gloria
 super calum ad audientiam per si suaserit deum iactum ma-
 chine quod hostes vel qui suadent ad capiendum castro
 quod de facili capi non potest sine morte hominum nam si
 ibi occidatur ab eis reus homicidii et irregulariter
 efficitur per mortem ibidem ut dicitur de penitentia
 quod prima non potest qui manibus occidit hominem hoc
 adeo quod si etiam illi quorum consilio et fraude homo oc-
 cidit nec interest si ille cui datur consilium statim occidat
 vel diu post tempus intermedium nisi interit gratia sua
 deierit et prius consilium revocaverit. **Ubi** primo quod plene est quod
 quod illi denegatur de cuius morte certum est quod sibi
 caveatur nisi probabitur a eodem quod post revocandum
 consilium ille cui dedit consilium revocet a proposito omni-
 tendi ut dicitur in octavo ibidem. **Ubi** eo autem qui ma-
 dasset fieri homicidium per se videtur sufficere quod tamen
 per mandatum vel si patrem cum eo tueri vel parere
 tam cum eo gerat nec scire eo cui mandatum erat
 de occasione autem dicitur de addicibus lege per et
 non dicitur quia quod mandatum aliis et per alio tamen debet
 si homicidium. **Ubi** quod gratia mandatum ut gratia voluntaria
 offensa de ab homicidio cessat. **Ubi** ubi non fit hoc
 admodum per alio si per se ille qui consulitur semper debet gratiam
 suade et etiam illi denegare ut visum est. **Laure** tamen
 ne quod per. **Ubi** autem antequam revocet consilium ille pro-
 dat in actu homicidii. **Ubi** per quod iam penituerit regerit

hominibus et cum hoc irregulariter efficiatur et ad id dux
 hominibus carnalibus quidam ex parte sunt christi cum
 asperum hora 24^a in hora 6^a quod uidei sunt prius
 consilijus martimantes morte christi sunt lingue cru-
 asperum hora 24^a milites uero hoc factum implenerunt
 hora 6^a **M** in hominibus sit defensio sola si autem
 defendendi cum qui petrat hominibus et per nam si
 quis uidet ad infirmitatem aliquem et tu ipsum facit asse-
 ctas non in matris ipsum ad petratum hominibus ut
 super hoc cum eo aliqua uia habuisti nec ipse tamen non
 tu sibi hoc ex aut dissuadisti hic et accipere noluerit
 et inebriationem in de ipso tunc ipsum assecutus eo aut ut
 si ille forte insequitur eum tu ipsum defendas et per te
 assecutus alius occidit **I**n hoc casu dicit hostien visu
 quod si quis talis est hominibus ex sicut dicitur nec dicitur
 potest ad omnes promoueri per intelligere quod defensio sola
 omnia hominibus ex de deo pugnare in duello hinc
Sed utrum teneatur quilibet liberare proximum a morte ut
 defendi eum per uir quilibet quod sit per hoc quod sit ex eod
 sicut dicitur calo illi aut ubi dicitur qui potuit homines
 liberare a morte et non liberauit ipsum occidit **I**n
 ambrosio dicitur 23^a quod 2^a et uero qui a sono suo non re-
 pellit murmur cum possit tamen ipse in uicinis et quod ille qui
 facit et augustinus 23^a quod 3^a et uero dicitur qui desunt
 obuiam eum per indubitanter operantur **S**ed hoc quidam
 teliquit de iudice qui ex officio teneatur repellere. **N**on
 dicitur quod hoc generaliter de omnibus sit intelligendum et hoc uir
 apparere hostiensis **E**t id dicitur de eo qui per defe-
 deret de iudice ne uideatur et non defendit quod exigitur

Et hoc videtur rationabiliter dici quod quilibet tenet ex debito
 cuiuslibet repellere iniuriam a proximo si potest ut visum est
 autem augustinus et ambrosius. Et ipsam autem eundem deus
 in scriptis naturaliter in brutis animalibus ut ait de delphinibus
 per deum per hoc non de animalibus non tamen quilibet hoc tenet
 se per rationem liberam alicuius periculo mortis exponere si potest
 ad hoc tenet iudex quod est manu armata iniurias tamen
 repellere ex officio. Si autem ex calore vel pietate homo ad
 faciat opus pietatis et supererogationis exerceat ut per
 brutum pauperem qui semper in captivitate est et reddat
 ut filium dimitte viduae liberat ut cum per rationem pietatis
 artu deus habet gratiam reddit quod reddita sunt capti-
 vitate viduarum de rectorum cum honore et opibus ad parat
 libere est remissa. Sed tamen quod ad istam defensionem alius
 tenet per publicam et aliam per privatem. Nam persona publica
 hoc defendit privatus et cum in multis dicitur fieri quod tales
 liberare possit. De personis privatis dicitur magni doctoris
 quod si credunt quod solo deo possunt homines liberare a morte
 iniusta quod tenent ut non impedire deo etiam credo quod si hoc
 teneant si hoc possunt efficere in periculo personarum. Alii
 homines credo quod persona privata non teneat se exponere pe-
 riculo corporali in tali causa. Sed qui facit hoc est personam
 et apostolum et opus exegationis ut visum est per 3am expositionem.

Tercia expositio respicit homicidium spirituale quod quibus
 interpretatur dicitur homicidium et hoc homicidium spirituale
 quodlibet per mortem spiritus quidem in corde per vim odii
 et sibi iudicando de quod per vim 2o. Omnis qui odit fratrem
 suum homicida est. Et scilicet quod omnis homicida non habet vitam in se.

manera / glosa id est si vides nunc propter pfecte vnde dicit
imperium in ad eam digne habet. Et quod hominibus ratio
est quia hominibus corporali quod anima quod per vnde omnia et
propter rationem. corpe. Ad id est 2° per ex hoc quod per hominibus cor-
pale hoc inficit alium. Per vnde autem hoc per nunc seipsum
Et ideo quod vnde habet et hoc et omnia seipsum quod alium quod
tato deestabilis est spirituale hominibus corporali et isto
tam puer quod mulier in deo xpi et nasciturum frater suus
hominibus odietes dicitur in seipsum. Et per hoc dicitur in deo frater
hoc modo hominibus de quibus per seipsum 2° in deo hominibus
in seipsum in seipsum sibi malis. Insipientes et maligni de
nunc sapientia et nunc in seipsum in seipsum in seipsum in seipsum in seipsum
augere super eam et. Invidia est dolor felicitatis aliene
Vides quod desiderium est quod dolor qui quod de prosperitate
aliena aut subditio est. Et est propria passio et est veniale
peccatum. Aut dicitur in seipsum in seipsum aut dolor de prosperitate
est peccatum mortale et veniale capitale quod veniale invidia.
Dolor de prosperitate spirituali et ad distinguere per glosam
quod aut dolor quod nunc non est sicut meliori per sua infirmitas
facienda et tunc dolor est dolor quod causatur in hoc duplici
causa et appetitum sui. Aut dolor de aliqua excellentia et
est peccatum in seipsum in seipsum ut ex super dicitur et dicitur ad iudicium
per seipsum. **R**equiritur in volute ferre spirituale et bone
voluntatis per suffocando. nam quod in seipsum bonum appetitum
dicitur in seipsum per negligentiam vel appetitum extinguere to-
talem seipsum dicitur in seipsum dicitur in seipsum in seipsum in seipsum
tunc in seipsum et punit et tunc est peccatum quod dicitur in seipsum
et nobilior per seipsum et utilior quod huiusmodi. **R**equiritur in seipsum ore
per seipsum de seipsum quod ille cui de seipsum in seipsum illi quod audit.

dicitur oritur. In q^o p^o dicitur p^o bona fama 2 hanc
 dicitur q^o anselmus in h^o de p^o dicitur q^o dicitur
 cumq^o de p^o aliquid de a^o dicitur dicitur v^o ipse n^o dicitur
 vel apparet p^o **C**ubi not^o q^o t^o q^o dicitur ad h^o q^o dicitur sic
 moris p^o p^o p^o est q^o p^o loq^o f^o n^o vel salte ali
 quid de q^o dicitur an sic v^o 2 hoc n^o dicitur anselmus
 cum d^o **f**also ad **2°** est q^o h^o loq^o n^o dicitur dicitur
 id est ea m^o dicitur p^o est q^o loq^o n^o dicitur vel in corpe
 vel in a^o seu a^o in fama **I**deo dicitur **v^o in me n^o dicitur**
ut apparet p^o p^o dicitur **2°** dicitur est p^o p^o m^o la q^o 2 b^o
 hominid^o d^o q^o est q^o h^o dicitur corpe q^o dicitur p^o p^o
 v^o dicitur dicitur h^o aut p^o p^o dicitur dicitur v^o dicitur
 dicitur **A**lia e^o cui dicitur **1°** q^o dicitur audietur
 tale hominid^o e^o p^o dicitur q^o est q^o dicitur p^o p^o
 e^o de v^o in alio 2 letalit^o m^o dicitur illos in q^o v^o q^o
 dicitur m^o infund^o **2°** ideo hoc p^o p^o est f^o dicitur
 debile p^o p^o q^o est q^o dicitur 2 m^o dicitur alio
 ut v^o dicitur **2°** q^o m^o dicitur p^o dicitur dicitur v^o exp^o
 m^o q^o v^o p^o hoc q^o f^o **aug^o** non dicitur p^o m^o
 dicitur ablatu **C**um q^o p^o dicitur dicitur p^o fama
 sua q^o m^o bona corpe e^o quid nobilissim^o id imposse
 est vel sume difficile ut ei possit dicitur cum p^o
 non possit in q^o corpe hom^o dicitur dicitur dicitur
 p^o dicitur q^o 2 **2°** q^o q^o p^o m^o dicitur aha
 m^o d^o dicitur q^o p^o anselmus in quod dicitur
 que p^o de dicitur sic dicitur p^o dicitur dicitur
 moris dicitur suis carib^o dicitur m^o dicitur v^o dicitur
 p^o p^o dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
 ab aliis a^o dicitur q^o n^o aliud a^o m^o carib^o
 sue p^o si alio q^o m^o non dicitur m^o dicitur **De**

lupi aut le q p fame nimia qd lupu sz in hoc
 ne deitor ad puitare lupu super eo q lupi p qd
 carnes veritas a nudus deitor aut figit morsum
 deo infigit et in carnes a nudus 2 puridus qz quo
 oes ho mortuo dehis 2 fama eius diminuita tunc
 morfu deo suas carnes puidus Ambiq tunc illud
 me lacerat 2 asinus **¶** Et horadui amittit in ope vidit
 nam in uita aulo paup subitendo nam qui dicitur
 nam paup in uita subitit spuale horadui amittit
 in d' ambisq pascit fame moriere si non paup oia
 dicit **¶** Et gra hi q p uia d' elemosina cadit sub
 pcepto **¶** Ad ea emendat p p oia p delectanda nam p
 vidend est q d' elemosina fit ho sub pcepto 2 qst
 qstio **¶** 1° videt quid fit danda q elemosina **¶**
 videt qst p alijs fit danda **¶** Et que sit 1^a q hoies digne
 p h' moue ad elemosina cum hylitate 2 pmpitudine a
 gaudium **¶** Cap^o p^o est p d' elemosina in uita
 aulo cadit sub pcepto q p h' q n' obmittens oia
 pmitit utz **¶** Math^o 23° **¶** Furum 2 non dedist m maderac
 Et io h' est q cu d' pxiu cadit sub pcepto nre e
 oia ia cade sub pcepto sine quibz d' pxiu no
 sua **¶** Ad d' d' aut pxiu pxiu ut no pld delinq
 ei bonu s' est opent p m d' uita 2 non diligamus uo
 neq lingua s' ope 2 uitate **¶** Ad h' aut ut delinq
 bonu alrei requit q eius nre subueniamus m d' p
uoluit 2 qui uidet pxiu suu uitate h' e 2 d' d'
 p u uita sua ab eo quo caritas dei manz in illo q
 elemosina p lingua est in pcepto **¶** Et q pcepta d'
 de artibz uirum nre est ut hoc mo donu elemosine
 cadat in pcepto s' p artz est de uita uir p pura

fm dñe rē rōis fm hō est qd dñm ad ex pre
 dat 2 ad ex pre rēpñer. **Ex** pre quiddā dñs rēpñer
 q dñs dñs in elemosina sit supfluo nō pñ rēpñer s
 enā rē alioz quoz s cura tēbit q rē rē dñs q
 pño vñs sibi pñdeat 2 hñs quoz sibi cura tēbit
 2 pñ de rēpñer nñ a pñ subueniat. **Ex** pre aut in
 pñm rēpñer q nñm tēbit alioz nō ē rē pñm
 quā ē dñs vñ pñ octuagesima 2 a pñ pñm. **I**ñ pñ
 pñm dñda est elemosina qui pñs mambz laborat
 non pñ. **h**am q laborat pñ s pñ dñs elemosine
 pñm rēpñer in pñm dñm dñm dñm dñm dñm
 2 quiddā glosa sup matthēu dñr. **I**ñm fñm pñ
 iñm pñm rēpñer rēpñer q s pñ dñs. **n**on aut oñ
 nñm obligat ad pñm s pñ, a sñ qua quis sus
 tēnt non pñ 2 idē rēpñer q dñs elemosina ē de sup
 fluo sub pñm rēpñer qui est pñm in cōmā nñm
 2 mñm. **u**ñm ambrosij pñm fame morietē 2 **h**ñ
 nñm cōmā dñs elemosina est sub gñlo sicut 2 de qñz
 bono mñm dñs gñlo. **u**ñ dñ basiliu. **I**ñm tu habu
 dñs rē dñm dñm mñm ut tu bono dñm dñm mñm
 gñm. **I**ñm dñm pñm mñm dñm. fameliā pñm 2
 que tu tēnt mñm mñm s mñm dñm dñm dñm
 calia qui pñm mñm dñm rēpñer quoz
 dñs dñm. **E**t id dñr ambrosij hoc quadragesima
 sicut **h**ñ. **E**t id mñm q non est sñm ex pñm dñm
 nñm qz nñm forte non possit mñm nñm fame gñm
Et nñm intelligēdū est casū cōmā nñm qñ apparēt sñ
 pñm fñm nñm cōmā ut cum ab vñm alioz pñ
 tñm nñm pñm ad subueniēdū 2 vñm pñm dñm
 nñm mñm nñm sibi posse sufficē nñm ex pñm

[illegible]

dicitur autem ista et obdurantia elemosina pauperum auri
 i. i. i. **S**icut pauperum manus elemosina multiplicatur
Itaque dicitur: Qui cito dicit: Misere mei domine qui dicit: Misere mei
In primo dicitur elemosine consideranda et ratio dicitur
 ut non deus per dicitur laude sed per dicitur hore. Nam in superius
 et minus qui incedit etne rebus bonis amittitur in finem
 vane et in fine laudis per dicitur. **E**t est ostendendum
 quibus per alios sit dicitur elemosina. **P**rimo quod est per dicitur
 aut dicitur elemosina modis et dicitur quidam et in corpore
 qui peritur elemosina et ex debito ut dicitur et per
 tan. talibus magis debet et si non ex debito peritur in fine
 ex debito caritur et etiam talis equitatur ut faciat
 superiorem ab hys quibus dicitur vel quibus faciat
 instruit ut eundem dicitur augere in hoc de opere monitione
 Si illare magis sunt et in fine aliarum faceretur plane et
 hanc peritur videretur de superius fidelium in fine sibi ista
 non arrogare si plane et ex debito dicitur peritur.
 In peritur elemosina ex gratia sunt et corpus superius
 In primo casu dicitur quod a sunt non a non. Si sunt
 non et ostendit eos in fine vel in fine. Ad periturum
 talibus est elemosina periturum a quibus exhibenda. in eis non
 sunt ex gratia sed et ex debito officii tenentur. in fine dicitur
 apud. Si nos periturum vobis spiritualia non e magis
 si vobis merita spiritualia. **S**i vobis sunt ignoti et dubia
 an tale officium sit eis amissum plus debent exami
 nari an ita sit an non. **I**n hys vobis qui peritur
 sunt et superiorem corpus sunt dicitur quod aut sibi
 per sufficit aut non. In primo casu debet indistincta dicitur
 omnibus indigentibus si forte quod ex periturum periturum

et negligat iusticia. In tali uero casu dicitur augustinus. Unus
pauis esuriens tollit si de alio secum iustus negligat
quod esuriens pauis si regit ut iuste se ducit ducit et
pauis. 1° q^o 1° non oia. Et hoc dicitur intelligi de his
qui non esuriunt ad mortem nec in quantum iustus neg-
ligent pauperem deus ut per super pauis. In hoc etiam casu
ubi si quis omnia indigentibus sufficiat hoc 10. est ostensum
quod sciamus magis ab hac diabolica curiositate distanti si
magis pauperem et pauperem non uero ex corpore uita quod iustus
incedem et daturus est deus si ex hoc uolente magis et bono
multa quod ipse impeditur. In etiam casu quod non per
omnia sufficiat cui magis dandus sit hoc dicitur augustinus
hoc 10. de deo pauis sit quod illi qui sunt magis quicquid
quod qui quidam forte nobis adiungitur eis magis punde de
In hoc magis est distinctio 10. adhibenda per dicitur quicquid
et sitatur et quod uoluntate non multo pauperiori maior et
dignior pauis et magis uali per bono quod ex danda magis
elemosina quod per pauperem. Unum in anima nostra magis
subueniendum est ex eo quod pauperem non ratione uoluntatem
pauperem. Si autem duos quod iustus est sit et ex ualeat
per bono quod unus sit magis quicquid et alio magis indigentem
non per rationem rationis dandus cui sit magis subueniendum
si hoc est per dicitur diuinitatem ex dicitur quod danda et id
tunc et pauperem. Ambrosius in dicitur in talibus noue
et consideranda. Ex quibus per alio quod per a se per de
mosina perferenda. Propter idem quod fidelis perferenda est ipsa
1° eam quod illi qui tunc accipiunt ab hostibus sit i magis
perferenda. 2° bonum ut si quod magis erit in eam per

debui qd hz oibz debeat ma mro rñ z afflicto pñpñ
 pñ pñ qd pñ afflicto mñ deq mñ exat pñ moñ
 ut non rñ de vñ si elemosina pñpñ pñat pñ
 pñpñ pñpñpñpñ qd tales cetis pñpñ pñpñ pñ
 pñpñ pñpñ pñpñ pñpñ pñpñ pñpñ pñpñ pñpñ
 debilitate qd ceti claudi z egri pñ pñpñ pñpñ pñ
 nobilitate qd hñs qui ex dñicis pñ suo vño labur
 m egestate mñ est pñ subuicm z qd tales de e
 gestate mñ pñpñpñ z z mñ a vñat. **E** de la
 rñdñ z que pñ rñ qd vñpñpñ hñe qd digna moue dñ
 ad dñdñ elemosina cu hñpñpñ z pñpñpñ. Et talia
 pñ pñ pñ qd debes accēdē quis sit ille qd pñt qd deq
 pñ m figā paupñ. **I**ñ dñ matth 27° Quod vñ
 ex mñis meis fecit pñ qd qñt aut mñpñ deq sibi
 pñ pñpñ qd mñpñ paupñ. pñ hñ qd de pñ solo
 actu m dñ iudicij gloriabit. dñ añ vñpñpñ actibz
 obmñpñ cu dñet. **V**enite bñdñ qd hñ dñ ex hñ qd
 pñm actū pñpñpñ pñpñ hñe pñpñ z extollit qd
 emdñt az m mñ rñ sua hñpñpñ quā dñdñ hñpñ ma
 mñ sua pñpñ pñpñpñ utz m rñpñ exēploz. **2°** qd
 deq accēdē qd pñt non nñ deq pñt a te tñm pñ suo
 qd dona dei pñ qd possides z tu nñ es dñs pñ pñm
 dissipator exist. Et deo sicut pñqñ mñpñpñ mñm
 mñpñ exist qm dñs rñ sua pñtē negat. z rñ bñ
 qd dñm volūte mñpñpñ dissipat. Ita tu mñpñpñ
 z mñpñ exist pñ xpo qñ sibi pñtē m pñ paupñ
 negas modica elemosina qui ē tot bñ dñna pñpñ
 z rñm hñ dñ caruā m tñm obsequiū deputauit. Et
 mñpñ pñpñ ē pñ mñpñpñ actū qñt pñpñpñ. **1°** qd qñdñ

[illegible][illegible]

mero finit per mortale qd ead e eundem
 pz ex hoc q nichil claudit a pnapate regni celestis
 nisi morte Et homo pte simplice formacione exclu
 dit a pnapate regni celestis ut pz aply ad ephe
 sios. **Et** aut parata qm ois fornicator aut immundus
 non hz partem in regno xpi i dei. **¶** 1° rursus dicitur
 legem spiritualis pfectis qui erone dogmatizant s
 q homo possit in hac vita tantu qdum pfectu
 gere q corpus ita erat subditu i acti q homo libe
 re sine pcc corp. indulget qndq corpus appetit qd
 sunt pfecti i erone nam pte infer^{or} fornicis
 natura corporalis in ipam concupiscentia nature inclinat
 ioe in lex carnis. **¶** 2° aply ena in vna pfecti. adu
 pte legi mte. **¶** 3° ad romanos. **¶** 4° aliam
 legem in meibz meis i pugnat legi mee manet. **¶** 5°
 aut nature inclinatio famit lux p gratia possit ipam
 non in pte tolli de lege qd lux ho p privilegia
 pte gressum fuit unguis gloriosus. **¶** 6° rursus dicitur
 legem naturalis libertatis i ipi sunt raptores unguis
 ind qui p potentia in pntia qd unguis rapit. **¶** 7° rursus
 i cas cont legem naturalis libertatis i libe volu. **¶** 8° rursus
 opinunt unguis in regitate in ipi deflorant. **¶** 9° rursus
 ubi pte est qd dicit est mte stupru i rapru. **¶** 10° rursus
 stupru est illicita unguis defloratio ita tñ q ipa
 puella spontanea voluntate in talen deflorat qd
 nat. **¶** 11° rursus aut dicit qd unguis p rapru vio
 lentia deflorat. **¶** 12° rursus rapru quatuor duplicat
 pmo cu ipa puella violent rapit eo tñ aut ut
 impetru tenet. **¶** 13° rursus no ipa p rapru s vsus eius.

x rursus
 hoc ptem p leges
 morte pntem

quia prohibente violentur usurpant quorum pena si in leges
 est ut tales capite puniantur et eorum bona rapere appli-
 centur si rapunt ignavia. Si vero rapunt analla vel li-
 bera tunc non amittunt statum sed sunt decapitandi. **Arguuntur**
 76^a q^o 2^a de raptibus per canones ubi efficitur furtum
 rapta nisi velit se redimere ut dicitur ibidem. **Item** in
 rapta quod habet eum raptorasi velit ex eodem titulo ac-
 cedens. **Item** raptor debet expiari cum omnibus suis fun-
 toribus ut per 76^a q^o 1^a c^o 1°. **Et** est predictum quod per
 dicta plene intelligitur in foro iudiciali. Unde dicitur ex
 de adulterio quod si quis deflorat virginem inbram teneat
 eam donec sit maritata. **Et** si defloret eam voluntaria
 ad neutrum teneat. In foro autem penitentiali est iudicanda
 tali quod puella satisfaciatur vel cum ea componatur. **Item** in
 gradibus legem augent promissiones qui fidem thori tene
 violantes per adulterium se polluant. Unde de adulterio
 quasi ad alterius thorum illicita accessio. **Et** ideo adulterium
 est gravius peccatum quam stuprum quia maior sit iniuria in
 abusu mulieris que alterius potest subiacere quoniam ad usum
 generationis quod in persona que alii subiacet quoniam ad solam custo-
 diam. **Item** utique aut istud agitur per violentiam et ideo rap-
 tus in genere est gravius peccatum quam stuprum sed adulterium
 excedit ut per 76^a q^o 1^a c^o 1°. **Item** in gradibus lege regulariter per
 sessionis qui videntur gravioris quo se deo ascribunt
 intractabiliter violant et isti peccant quod fidem deo da-
 tum et quod veritate qua se deo ascribunt. **Item** tales
 sacileque dicuntur ut sunt religiosi et clerici in sacris or-
 dinibus et personis et personales pauperes per violantes deo su-
 am ascribere et hoc peccatum est gravius omnibus predictis quod 1.

Adulterium simplex
 exponitur cum soluta.
 dicitur exponitur in alio
 ubi dicitur.

Prohibetur adulterium in decalogo inquit perit per prohibentem homicidium et in prohibendo furtum
 clauso papa et in 1^a dicitur peris adulterium graviter secundum eandem rationem locum in prohibendo

ingali cum ratio dei timore et tanta libidine re-
pressionis. Et etiam cum tanta mentis puritate solu-
m eo paguoribus divini cultus intendentes qui augustinus
dicit se non audere celare istud quod in quibus abra-
he quod tamen non sic est intelligendum quod amena om-
nialiter in dignitate personarum equiparetur amene virginali-
tatem ista debet fructu carnis illi sed carnis. Si
sunt sic quod ipse abraham in tanta caritate et puritate
tunc exercebat amorem quingale sicut finaliter istos
quingale virginale. Si agilis est ille actus qui solu-
tur causa delationis excedit. **S**ed tunc distinguitur
quod vel illam delationem exiter affectu maritum aut
fornicario. Si maritum utpote si delatione sitar
infructus matrimonii ita quod eam non agnoscat si vero
non esset sic solus peccat venialiter. Si autem affectu
fornicario utpote quod affectus delationis impediatur quod
fertur ex infructus matrimonii ita quod eam agnoscat vellet
si vero non esset tunc peccat mortaliter quod amor
illius delationis ipse ipse deo. Imperiosus vero est
actus qui ex solo libidine provenit mercedem honestat
et ratio respiciatur. **I**tem tamen sic quod motus. primo per me-
res blandicias per ad libidine provocando. 2o cum in
actus est naturale modum excedit. **3**o cum hoc sit ipse
prohibito. 4o cum exeat in loco affectu. **5**o cum acci-
dit ad pregnantem virgine partum vel ad influxu
mestruum. **U**bi ab ista depravatione vitiosa boni ad-
iuges debet se maximo studio perseverare et hoc
propter octo dampna que ex eo consequuntur. **P**rimum est co-
arctas mentis quod secundum augustinum et etiam ipsum in actu

carnali rō totalit' absorbet' ita q' hinc rōis quod
 exingit' 2 totus homo quasi carnal' efficit' &
 in est q' virtus carnis homine pl'q' edificat' 2 per
 infamia demerit' q' alia vna maiora quod qng'
 ex hoc quia p' extirpatione rōis homo p'uat' nali
 dignitate sua qua p' vsum rōis cetera p'cellit'
¶ 2^m est inconsideratio mortis 2 infini iyrin' em
 voluntas carnis delectationi iungit' q' uer de ama
 ritudine mortis cogitat' nec pena inferni formidat'
 si si semp' licet' vniū semp' velle peccat' & in
 est q' deus iusto iudicio artum peccatū r'isoriū
 et'ualit' punit' q' s' m' augm' **¶ 3^m** Si homo mal' gerit'
 vniū semp' ipm' peccat' 2 libet' **¶ 4^m** est inētia
 iniquitatis que puenit ex eo q' p' voluntate malam
 incedit' delectat' r'isoriū & id mō est mēte
 vniū p'ut' vna delectatio momentanea r'isoriū 2 a
 p'cedit' **¶ 5^a** sola aut' mēte illa iniquitatis fig' que bono
 immobili 2 inarabili p' amore t'm' **¶ 6^m** est amor
 sui q' carnal' affectus seipm' 2 aliu solum amore q'
 cupiditate diligens omnia in sui q'modū ordinar' ut
 in eis p'impl'q' delect' **¶ 7^m** italis em' longa vna desidat'
 ut dicit' n' carnali delectat' inuiscat' **¶ 8^m** hoc p'z
 q' p'mosum sit q'uid d'ipm' q' hōis p'uat' p'fco
 2 ordinato hōis sui ipm' 2 om' cūctat' **¶ 9^m** est
 p'p'itatio sui q' amō 2 feruore cupiditate ex
 certat' p'p'it' & ad luxū fragit' exponet' p' p'
 culo mort' p'p' libidine explenda **¶ 10^m** est odium
 dei 2 licet' deus sit p'urū 2 summo bonū qd' dicit'

odni non p[ro]p[ter] . dicit[ur] t[ame]n odni uideat[ur] p[ro]p[ter] duo . uel p[ro]p[ter]
pena qua[m] iusto iudicio peccantib[us] infligit[ur] . Et p[ro]p[ter] bonu[m] de
lectabile quod mor[is] pia p[ro]uideat[ur] eis subtile ne g[ra]tia p[re]sent
Est amor huius seculi cui carnales inhiunt p[ro]p[ter] appe
tuum bonor[um] diuinar[um] sicutat[ur] fortius 2 carior[um] p[ro]p[ter] que
carnal[is] affectus sui fine[m] asequit[ur] 2 delectat[ur] momentanea
fructu . **E**st deperitio fuit[ur] bonis q[uod] carnalis affectus
appetit[ur] carnali 2 delectat[ur] final[iter] in eis q[uod] sibi ip[s]i ma
le q[uod] diffidit de fut[ura] g[ra]tia uel uenia exsequenda i[n] ho
i[n]obilit[er] cum eis spes sit etia[m] exspectatio fuit[ur] bonis
ex meritis p[ro]uenies ille qui nullu[m] metu[m] in seip[s]o apponit
metu[m] diffidit de g[ra]tia b[ea]ta 2 h[ec] dampna tangit g[ra]t[ia]
in hominib[us] . Be[atus] 24 expo

Secunda ex[em]p[ta] i[n]spicit met[us] p[er]uale que tal[is] est
non met[us] habet[ur] q[uia] si cogitatio 2 in lasciuia
cogitationib[us] delectando seu etia[m] se ip[s]os exordib[us] abutendo
q[uod] q[uod] p[re]ceptu[m] faciunt multu[m] infelices uigiles 2 etia[m]
p[er]iculosi nimis curiosi 2 voluptuosi qui deo in castitate
sunt p[re]iudicantes 2 ad hoc se uero g[ra]tias obligantes
ad in lasciuia cogitationib[us] 2 carnalib[us] spurcijs delectant[ur]
In quo casu frequ[enter] mortale peccatu[m] committit[ur] . Si eni[m] quis
morose in carnali delectat[i]o[n]e delectat[ur] . Etia[m] si mag[is] adess[et]
uoluntas t[ame]n t[em]p[er]antia p[er]ficiat[ur] in ope ad si mag[is] augm[entum]
peccatu[m] mortale met[us] . Cui[us] ratio e[st] q[uod] tal[is] cogitatio q[uod]
includit in se deformitatem peccati mortalis . Et ideo
uoluntas p[er] q[uod]dum 2 deliberat[i]o[n]em uolens in t[em]p[er]antia
mod[er]at[ur] met[us] ip[s]am acceptando 2 in eo delectando . **E**st
q[uod] met[us] in obiectu deformi peccati mortalis 2 p[er] quod
tal[is] met[us] uoluntas in delectat[i]o[n]e minore t[em]p[er]at[ur]

In oculis autem dicitur quod dimittit uxorem qui sibi debuit
non vult reddere nec exigere. Et qui sic uxorem dimiserit
aut ille sit aliquod impedimentum oculum quicquid aut mul-
tum. Si nullum impedimentum fiat nec in se nec in co-
iuge et tunc non vult debuit reddere vel exigere talis peccat
mortaliter. Item quod subtrahit mulieri debuit iustitiam ad
quod tenetur. Item eadem quod ille vel illa per viam adulterii
si maior marito maxime si fiat ipsum concubinum. Si vero
fiat impedimentum quicquid propter quod non possit reddere et
vinci sine peccato mortali licet in facie eorum hoc probari possit
tunc per se et explicationem sustinet quod debuit reddere. Si
vero tale impedimentum per eorum naturam si solum probabile
vel leuiter credatur tunc per prudentem confessionem consilium de
talem crudelitatem tamen et leuiter deponit et debet
tunc reddere ac eadem exigere nisi prius aliquid quicquid alter
quicquid se voto continentie asseruerit. **I**n hoc autem
casu iuxta eorum opinionem doctorum talis inquit potest
petere debuit sine peccato mortali. Et ideo bene sibi videatur
quod paulo se exponit qui post votum continentie eius
suum matrimonium contrahit. **I**n hoc eadem autem quod probatur
quod talibus consilium qui post votum continentie emissum
derelictum matrimonium licentia sui consilium sperant qui
non videtur aliud facere quam ad id occidere et eas de talibus
facere. Si autem dimissio uxoris fiat in manifesto hoc
non licet nisi auctoritate ecclesie et propter fornicationem tunc
quod est peccatum secundum deum. Vnde per puram adulterium in carnale. Non
quod pura ipsa heresis et propter utrumque pro dimittit ipsa
quod quod ad concubinatores perpetua. Si deinde per fornicationem

fornicatio carnis fca semel sufficit. ^{ad mortu} ~~ad mortu~~ fornicatio
 alit' gungu sit. fuit fornicato. ~~Spulis~~ aut non sufficit
 absolute nisi quib' p'senerit in h'et. e' de qu'sione qu'za
 in textu 2 in glosa. **P**ro dicit' fornicatio g'ssime s' q'd'q'
 partu mortale. Et tunc distingue p' aut partu vni' gungis
 est padulu aliq' ut si m'it'. ~~Et~~ aliu ad partu mortale
 2 talis p' dimitti ad q' quousq' corrigit'. Aut partu v
 ni' non est scandalu aliq' nec eam m'it'. ~~Et~~ ad partu
 mortale 2 non p' ea dimitti. ~~Et~~ est f'm' rap. 2 c'abul.
 Et aut f'm' q'n quis peccat q'n dimissu i'apit 2 q'n non
Badi' q' em' gung' aut est m'it' aut occultu. Si occultu
 non p' eam dimitti eam nō possit p'bi em' impositu d'
 est m'it' 2 tunc distingue. Aut em' alia p'senerat i' ma
 licia 2 tene' dimitti eam. Nam qui talen' i'rmat ut
 qui dimissam i'apit peccat mortu' q' sic videt' in em'e
 g'ssime ut habe' 2 2a q' p' c' p'. Sicut ardet est
 2 iniqu' qui castam dimittit sic fatig' 2 iust' qui re
 tinet m'it' p'atius em' p'rudens 2 qui celat em'e
 vni' Aut non p'senerat s' est spes de correctione ut
 ead' est correctu 2 non tene' ea dimitti. Imo iuste
 p' ea i'apit. **I**n illud quod dicit' xpi. Et qui dimissu
 duxit adulterat p'm' intelligit' de i'ap'e illi' q' nō
 est correctu s' p'm' in malicia ac p'senerat. Aut
 eam q'n impedim'it' m'it' p'at' p'at' qualic' de c'f'ssione
 ista p'p'i s' q'f'edim' **B**e' 1^a p'ap'

Secundu' p'ceptu' ē non furtiu facies ubi p'm'
 augm' p'hibe' om'is q'at' rei aliene p'uenies

reus cupiditate uel turba qd ideo dicit qd qnatio rei
aliene p^r licet fuit t^h m^oit^u **P**rimo q^u fit non ex cu-
piditate sⁱ ex obedientia sicut faceretur filij isrlⁱ auferedo
vasa egyptior^u **P**ro q^u fit ex cautela ut si as fure^r gla-
dii furiosi ne sibi et alijs noceat **T**er^o q^u fit ex n^ota
merita ut cu quis ad morte^m esuriet pane fura^r q^u m^o
n^ota exima omnia sunt q^ua **E**t hoc p^rceptu^m p^rphet^a
exponit p^rut no^ometu^m quod quis p^rimo turis se isrlⁱ
in bonis suis p^rphet^a ualaz. Nam id no^ometu^m uel dⁱ
fuit sup^riorib^{us} ut inferiorib^{us} ut equalib^{us} **E**t sⁱ m^o hoc p^rma
ex^o est Non fuit tu facies tuas s^p sup^riorib^{us} **P**ro q^u
istud p^rceptu^m p^retatur sex g^rat^u homiⁿu^m **P**rimu^m sunt qui sunt
plebani fraudat in oblationib^{us} et decimas sibi de iure
debent **U**bi no^o q^u magis dices decima a deo dⁱ p^re-
mian^t **P**rimu^m est bonor^u p^ralio augmentatio **S**ec^undu^m est sa-
mrat^u meⁱ et cor^u p^ris affectu^m **R**ista duo uidet^{ur} r^ug^u
1^a q^ue p^ra ubi dicit^{ur} q^u si decima dedit^{ur} no^o sⁱ m^o habu-
dantia fructu^m r^ug^ues sⁱ etia^m sumrat^u cor^u p^ris et meⁱ ar-
q^uas **C**ontr^o ip^sas decimas no^o soluetur p^rphet^a p^retatur
Primo q^ude dⁱmy offendit **P**ro p^rter 1^a q^ue p^ra h^o c^u
dei est q^usue^r ut si decima non dedit^{ur} tu ad decima
non r^uocarp^u **T**er^o q^u r^us alienas inadiat na^m decime
r^ubare s^ut eg^ratu^m aiaz ut p^rter ibid^u **T**er^o q^u ex morte
paup^um homicidii meⁱ r^ut q^u q^u paupes in loc^u illu^m
ubi ip^se habitat illo non dⁱte decimas fame mortui
sunt r^utor^u homicidior^u dⁱus cu^m etia^m uidet^{ur} flumal
appebit ut p^rter ibid^u **S**ec^undu^m sunt qui c^utu debitu^m fuit
subit^u suis dⁱis **T**er^o sunt qui bona feodalia r^ug^u
p^ria dⁱmet uel qui feodum aiaz in aliud dⁱmy r^ug^u

iur. Ut qui ipm in pccu ut voluntate vel dno dimi-
 nuat. **E**ri sunt huius et amalle qui res dno suorum
 fuerunt consumunt et etiam de rebus dno suorum eis i-
 uir elemosina faciunt. tales enim propter pia mercedem a
 pccis mortali non excusantur. **I**tem sunt uxores qui res vi-
 rorum suorum fuerunt subtrahunt et de ipsis quod voluntatem
 maritorum elemosina faciunt quod facti non debent. **I**tem per 33a
 quod 3a nichil de tua veste vel auro vel argento vel
 quacunque pecunia ut rebus tuis facere debuisti. **I**tem fallit in
 hoc in doli. **C**um primo si uxor ipsa sit lucratua ut
 notat 30a quod 3a qui a deo. **S**ecundo si habuit bona pu-
 blica de talibus in bonis sicut de rebus lucratuas mul-
 lies propter facere elemosina sine licentia maritorum. **T**ercio
 si faciat elemosina sine dispensatione quoniam pura de pa-
 ne et vino et lignis et maxime quam maritus esset minimis duntaxat
 in actibus pietatis. et enim mulier de talibus rebus propter facere
 elemosina pro salute animi duntaxat in illa sic moderate
 fiat quod egestatem quicunque non inducat. **S**ed sunt qui
 theolonia iusta et vectigalia dominis suis fraudulenter sub-
 trahunt qui omnes tenentur ad restitutionem duntaxat in 3o quod dicitur
 licetam huiusmodi vectigalia. **P**rimo quod imperator auctoritate principis. **S**ecundo
 quod subsit eadem ratio propter qua sunt imposita sicut propter pu-
 blicam facienda ut per viam publicam et iunda. **T**ercio si sunt mo-
 derata et sic sunt tolleranda ex de iure signum super
 quibus dicitur dicitur illa pedagia quidam et salmura
 suas esse mercedem que non sunt imperatorum vel regum ut
 lucresius consilij laudat quod gesta ut antiqua consuetudine
 et non exstat memoria inducta. **C**onfusa autem est

*ponit pda vbi dicit q pedagia dant a rñsentibus
 quidam dñi p duram palmaria p sale hñ em pda
 danda non sūt nisi cum negotiorū cū aq pñr. C. de
uestigalibz m vñs hñ ber. dñ 2 iohes. In ad pda
 eundem est pñ q quilibz tenet solue decimas nisi pñbz
 p exemptu 2 nisi hñat illas m feodo ex amq ex de
 decimis A not. Cuius causam quidam assignat ex hñ q
 decime sūt a iure dño qd pñant q iacob bonu emist
 de dñis decimis vñu aut nō est de eo ad quod quis
 tenet iure nali. pñea gñca non soluit decimas nec
 pñbz qui ordinant corp entas pñpñ eis solue dec
 mas qñ 2. Idem q pñpñ de solucōe decimarū pñm
 dñ nali quasi indutū vñ nali pñm iudiciale ex dñ
 na sñ mñstucōe robur hñs nam vñs nalis dñtar vñ
 hñs qñ p salute rōg pñt dño cultui mñstac vñ pñs
 mñtia mñstac decimacio aut ēre pñ ur q dñt decū
 pñ. aut decima dñe mñducta est ex mñstucōe dñia qñ
 dñs mñdauit decima pñtū dñi factōbz 2 laicis
 ut honorabilibz vñdñt 2 m queta mñt dñs dñpñt
 2 dñt iudiciale qñ pñmēbar ad equalitate mñ hominū
 mñte qñuadā. Nūc aut decimacio decime pñ solue
 da est auctorē eñe que hoc mñstac pñ quadda humilitate
 sñt sñ non mñq pñs nōne legñ mñstac noui testamēti ex
 hñbeat pñtū cñm mñstac noui testamēti maior sñt
 dignitatē qñ dñet. Et pñs nōne legñ ad mñdā obligatū
pñm dñm hñ 2 mñ habundauerit mñstac vñdñ vñs
pñbz 2 pñstōp 2. Aut gñ pñt q ad solucōe decimā
 hñet tenet pñm ex iure nali 2 pñm 2 ex mñstucōe
 eñt lñ mñ aliquibz sñt loco decimarū dñt aq cñs ut

De iure nali
 lñgo de facñ
 dñt qñ nō
 ē de iure
 naturali
 sñt
 de

De marcedis minute p^r 1ª exp^o

Secunda exp^o non furtiu facies 1 nullu nocu
 metum infirmitate iuste inferes. 1° q^o q^o quid
 p^rcepto p^rcar q^oq^o g^ou^o homi p^rmi s^r raptos 2 fau
 roris corp^o non s^ro^o a^o raptos s^ru^o qui aliena rapuit
 s^r e^oa^o qui p^rapuit uel q^oulur uel eos p^riet^o i^o hospicio
 rapuit 2 qui rapta emut de quib^o i^o p^rem^o dicit
 Agere 2 q^oerere p^ru^o pena p^restendi s^ru^o 1° s^ru^o
 i^ou^oes r^o q^o q^o i^o i^ou^ota non i^ost^ru^o raptor i^o
 dicit p^ru^o l^o 2° q^o 4° Si q^o i^ou^osti 2 n^o i^ost^ru^osti
rapuisti Si de i^ou^oes est d^rst^ru^og^ou^o aut e^o q^o s^r
i^ou^oer thesauru i^o loco sac^o uel religioso uel non
sac^o Si i^o loco sac^o aut h^o a^o cau^o fortuito 2 thesauru
est i^ou^oer Aur q^o studiose q^oerunt 2 thesauru est
e^oa^o Si i^o loco non sac^o q^o aut i^ou^oer i^o loco p^ro
aut alieno Si i^o loco p^ro a^o i^ou^oer i^ou^o ante magica
2 thesauru e^o s^ru^o Aur s^ru^o ante magica 2 est i^ou^oer
Si aut i^ou^oer i^o loco alieno Aur h^o a^o cau^o for
tuito aut actu studiose Si p^ro s^ru^o thesauru mediq^o e^o
i^ou^oer 2 mediq^o d^ru^o loci Si aut h^o p^rebat studiose
ma^ost^ro^o t^ru^o totu^o thesauru e^o d^ru^o loci - ff. de res
amissioe l. thesauru l^o p^ro p^ro^o not^o iohes 2 ago ten^o
Ad hoc aut q^o qui r^o aliena i^ou^oer euadat pena
furti d^r publica i^ou^oer d^r ille q^o est res demit 2
si e^oa^o i^ou^oer exp^oseir reddat sibi 1° s^ru^o qui p^ro
debitas exat^oes a subd^r bona extorquet Ad q^o
e^ou^oer e^o s^ru^o q^o censum i^ou^o qui ab d^ru^o res furt
imposu^o s^ru^o dolo 2 fraude magis d^ru^o d^ru^o e^o s^ru^o

qui aliena rapuit
 2 illa p^ro p^ru^o
 capat q^oq^o
 i^ou^oer
 homi

quis ex hoc subtrahat peccat mortaliter. **S**ed hoc distinguendum
est quod aut hoc est etiam quod talis causa sit una ab inicio
in futurum impossibile uel non. **S**i sit etiam tunc qualescunque sit
una sit causa tolerari debet et dicitur quod unusquisque aliter in
sua iura suo una debet imponere. **S**i autem causa non sit etiam
uel etiam si sit etiam nascitur tamen ut licet ut illicita fuerit
instituta sic peccat impietas quod mala fide rapitur et
teneatur restituere ut per gabrielinum et bollandum ex de causis
deus non non dicitur per ipsos nisi per causas propter quod legimus
fuit instituta ut dicitur beatus Bernardus. **I**mmortalis tamen dicitur quod licet
ignoscitur causa causa si tamen etiam sit ipsam ab antiquo debet solui
reddi debet ex de personis. **Q**uod tamen quod licet bollandus dicitur
censum nullum per exordium a subditis sit propter causam
tamen rationabiliter per petere moderatum subsidium dicitur hoc
peccat si minus ut coactione dicitur tamen uel inducit. **I**n
dicitur exigit autem dicitur subsidium ut quod eis iustitiam dene
gat uel infirmum eis facit quod bollandus ab eis tamen hinc. **S**i
tali causa cum propter dicitur et instituta teneatur non ille a quo
dicitur esse sua cum enim illa res sit dicitur sicut et ipse
sua non teneatur ad restituendum licet dicitur peccat si minus
gratias suos suos. **P**rima causa in quo uultur censum debetur
licet dicitur moderatum subsidium parte est per defensionem pa
trie puta cum patria iuste ab hostibus inuaditur tunc non
subditi non solum teneatur res suas optare si etiam teneatur
totum palatium laborare. **S**i est si capta sit in iusto bello
Si est si missi principes ut pape debeat ut contra he
nicos ut paganos. **S**i debet filium militum ut filium
desponsae. **I**n omnibus hiis et quilibet per licet parte a suis
subditis subsidium moderatum. **S**ed si dicitur bollandus ad

alias ut in a^{to} damnan^{ty} ex p^{te} ult^{re} b^{re}s p^{ro} r^{ati}oⁿe
 causas non l^{it} q^uo^d exi^{ge} a sub^{di}c^{to} 1 si exi^{ge} r^{ati}oⁿe
 r^{ati}oⁿe p^{ro} g^{ra}ti^{ti}u^m ex^{te} de q^uo^due in fine ¶ Et si^{ut} q^u
 p^{ro} debita d^{omi}n^ois s^uo^{rum} c^uer^{is} 2 sub^{di}c^{to}s in deb^{it}o p^{ro}g^{ra}
 nat^{ur} dimiss^{is} iⁿ b^{re}s p^{ri}ncipal^{it}u^m deb^{it}o^{rum} ¶ In s^uo q^uo^d
 mo^{do} tade a^{ut} iⁿu^{er}o^s d^{omi}n^ois 2 q^uo^due ¶ In s^uo q^uo^d
 iⁿu^{er}o^s d^{omi}n^ois inced^{en} a^{ut}o^{rum} aliena iⁿ p^{ri}ncipal^{it}u^m
 2 p^{ro} malum in^{te}nt^{ur} ¶ In est q^uo^d n^{on} d^{omi}n^ois g^{ra}ti^{ti}u^m
 q^uo^d se p^{ro}uoc^{at} q^uo^d p^{ro} q^uo^d iⁿ p^{ri}ncipal^{it}u^m de p^{ri}ncipal^{it}u^m cla
 man^{ti} b^{re}s 2 in a^{ut}o^{rum} d^{omi}n^ois clamore d^{omi}n^ois b^{re}s u^{er}o^s
 ex p^{ro} p^{ri}ncipal^{it}u^m ¶ In a^{ut} p^{ro} p^{ri}ncipal^{it}u^m ad d^{omi}n^ois q^uo^d s^ua
 eno^{ri}m^{it}u^m d^{omi}n^ois p^{ro}uoc^{at} ad b^{re}s 2 talia p^{ri}ncipal^{it}u^m
 s^uo^{rum} p^{ro} s^uo^{rum} b^{re}s b^{re}s s^uo^{rum} d^{omi}n^ois mo^{do} tade
 paup^{er} iⁿ iⁿ p^{ri}ncipal^{it}u^m ¶ In iⁿ p^{ri}ncipal^{it}u^m q^uo^d n^{on} d^{omi}n^ois
 iⁿ p^{ri}ncipal^{it}u^m d^{omi}n^ois p^{ri}ncipal^{it}u^m obstru^{it} q^uo^d p^{ro} illud p^{ro}uoc^{at}
 q^uo^d a^{ut} s^ua obstru^{it} ad clamore paup^{er} iⁿ p^{ri}ncipal^{it}u^m cla
 man^{ti} b^{re}s 2 n^{on} exaudia^{nt} ¶ In est q^uo^d o^{mn}i^{um} s^ua d^{omi}n^ois
 g^{ra}ti^{ti}u^m a^{ut} s^ua in iⁿ p^{ri}ncipal^{it}u^m 2 d^{omi}n^ois q^uo^d p^{ro} h^{oc} q^uo^d s^ua
 d^{omi}n^ois in c^{or}dib^{us} talia cad^{it} sup^{er} p^{ro} p^{ri}ncipal^{it}u^m q^uo^d est c^{or}-d^{omi}n^ois
 2 a^{ut}o^{rum} ab o^{mn}i^{um} h^umo^{rum} g^{ra}ti^{ti}u^m d^{omi}n^ois ¶ Et ideo ta
 le s^ua deb^{it} a^{ut} s^ua est est n^{on} nullo h^umo^{rum} p^{ri}ncipal^{it}u^m g^{ra}ti^{ti}u^m
 ualeat h^umo^{rum} s^ua

ad est rapina r^{ati}oⁿe
 deo q^uo^d n^{on} pau
 p^{er}u^m iⁿ deb^{it}o
 p^{ro}uocant

Sina exp^o r^{ati}oⁿe est n^{on} furtim furtim iⁿ p^{ri}ncipal^{it}u^m
 s^ua equalib^{us} in reb^{us} s^ua aliquod noc^um^{it}u^m in
 p^{ri}ncipal^{it}u^m 2 q^uo^d iⁿ p^{ri}ncipal^{it}u^m p^{ro}uoc^{at} n^{on} g^{ra}ti^{ti}u^m h^umo^{rum}
 iⁿ p^{ri}ncipal^{it}u^m s^ua b^{re}s iⁿ p^{ri}ncipal^{it}u^m ¶ Et illi uel s^ua p^{ri}ncipal^{it}u^m uel
 p^{ri}ncipal^{it}u^m nam p^{ri}ncipal^{it}u^m b^{re}s p^{ri}ncipal^{it}u^m a^{ut} s^ua q^uo^d s^ua
 pena ¶ Ina est s^ua ex q^uo^due ¶ 2a p^{ri}ncipal^{it}u^m g^{ra}ti^{ti}u^m

Prima ex dictis oblationibus. **S**ecunda pueri sepulture qz non debet
 in cimiterio sepeliri. et qui dicit fecit suspensum manum ab
 officio donec p[er] arbitrium epi factum fuerit ex de usuris
 r[ati]o. Quia in omnia si aut sit usurarius pueri. sic ut in
 q[ui] h[oc] p[er]m[ission]e p[er]tinet ex g[ra]tia homin[um]. **T**ercia sit qui p[er]tinet
 cum dicitur et p[er]to p[er] r[ati]o. et q[ui] sit ex p[er]to de
 r[ati]o et s[ic] in iudicio et c[eter]is. **2**o sit qui s[ic] aq[ui] p[er]to p[er]tinet
 eo t[ame]n aq[ui] q[ui] aliquid u[bi]t p[er]to r[ati]o aq[ui] no[n] u[n]i
 tuatur. et q[ui] sit usurarius q[ui] ad d[omi]n[u]m p[er] m[er]ito[rum] co[n]
 ruptam qua de h[er]editate etia saluator mathei d[icit] v[er]b[um]
 mutui dantes in h[oc] uide p[er]u[er]s[um]. **E**t h[ic] m[od]o r[ati]o
 bilis d[icit] dubitatio. **P**rima e[st] cum lex d[omi]ni p[ro]hibeat
 et p[ro]nu[n]ciat t[ame]n manu q[ui] a[m]m[on]it quare lex humana p[ro]hibet
 illa que e[st] notabilis et magna q[ui] p[ro]hibet ad r[ati]o[n]e
 infra medietate iusti p[er]o. **2**o p[er]o d[icit] q[ui] lex h[um]ana
 e[st] quedam r[ati]o et m[od]us h[um]anor[um] actiu[um]. **M**ensura aut
 debet e[ss]e vniuersa m[od]o ut p[er]o et c[eter]is. **3**o p[er]o q[ui]
 lex h[um]ana q[ui] forme[re] actib[us] et adiacomb[us] homin[um] quibus
 dat[ur] q[ui] aut q[ui] lex dat[ur] multu[m] homin[um] in qua mag[is]
 p[er]o defiat a p[er]fecto utur. **E**t i[tem] lex h[um]ana non
 p[ro]hibet omnia vicia sicut lex d[omi]ni q[ui] sol[u]m dat[ur] p[er]fecto et
 virtuos[is]. **E**t p[er]o p[ro]hibet g[ra]tia a quib[us] e[st] possibile ma
 iorem p[re]m[ium] multu[m] abstine[re] et p[ro]p[ri]e illa q[ui] s[ic] in
 nocentia alio[rum] s[ic] quor[um] p[ro]hibicione non posset
 humana p[ro]nat[ur] q[ui]uari sicut p[ro]hibicio finit homin[um]
 adu[er]s[us] et s[ic] h[um]an[um] et hoc r[ati]o[n]e g[ra]t[is] nam lex h[um]ana
 q[ui] dat[ur] et non subito inducit homines ad v[er]tute[m] et
 i[tem] non p[ro]p[ri]e multitudine m[er]ito[rum] ut ab oib[us] mal
 abstineant. **A**li[qu]oq[ue] m[er]ito[rum] s[ic] h[um]anor[um] p[re]cepta s[ic] non

p[er]p[et]ram manu q[ui] p[er]m[ission]e
 p[er]o acti no[n] ar[bit]r[is]ia
 e[st] cu[m] lex d[omi]ni p[ro]hibeat
 o[mn]i[n]i regl[is] q[ui]e lex
 solu[m] p[ro]hibet

valentes in mala deinde labere: quod factum in
 mure et matheo quo cum de q. p. vno nomo i. pceptu
 ppta vne mittatur in vniuersis deinde in i. in homines
 impfios vnde cor in pu. et vnu effudit i. pcepta
 gremium et homines ex gremio ad maiora mala
 propunt. **Ad** 2m dnm q. lex quilibet q. d. i. suo fin
 lex aut dicitur h. p. fine buplancu dicitur voluntatis
 h. m. v. lex h. p. p. fine g. i. c. m. s. sufficiens et ideo
 quod p. i. i. equalitate p. m. i. t. h. o. i. m. p. f. i. o. q. n. o.
 multo ab equalitate iusticie excedit et que g. i. c. m. s.
 humane potestatis non multo impedit. **Lex** aut dicitur
 q. p. m. i. n. e. r. i. t. u. e. v. i. t. u. t. i. s. i. o. p. u. n. i. t. et p. h. i. b. i. t. o.
 id quod g. i. a. i. t. a. m. v. i. t. u. t. i. s. et i. u. s. t. i. c. i. e. **Ad** 3m ad id
 est q. lex humana ut visum est d. i. p. t. o. s. i. in quo
 multi s. u. t. d. e. f. i. c. i. e. n. t. i. a. a. p. f. e. c. t. u. r. u. m. et ideo non p.
 h. i. b. i. t. o. m. e. z. m. e. g. i. f. i. c. a. n. t. in g. i. r. i. b. u. s. h. u. m. a. n. i. s. **Lex** aut
 dicitur d. i. c. t. u. m. v. i. t. u. s. i. p. p. t. a. et ideo p. h. i. b. i. t. o. m. e. i. d.
 quod est v. i. t. u. t. i. s. g. i. r. u. **Ad** 4m s. u. t. q. u. i. m. u. t. u. a. t. r. e. s.
 suas ad d. i. u. m. c. i. u. m. q. u. o. d. e. m. e. r. e. n. o. l. u. n. t. p. p. t. a. e. v. l. a.
 r. i. t. e. d. i. l. a. t. i. o. n. e. m. i. s. a. l. i. q. u. i. d. e. m. o. l. i. m. e. n. t. u. i. n. p. u. n. t. u. r. l. i. c. z.
 e. x. p. p. t. e. m. a. g. i. s. p. e. t. a. t. **Ad** 5m s. u. t. q. u. i. v. e. d. u. n. t. r. e. s. s. u. a. s.
 longe carnis p. p. t. a. d. i. l. a. t. i. o. n. e. s. o. l. u. c. i. o. n. i. s. q. u. a. d. e. i. s. in g. i. r. u. c. i.
 s. o. l. u. c. i. o. n. e. h. i. c. p. r. e. d. e. v. i. s. u. s. q. u. i. l. i. u. r. **Si** e. n. i. m. v. e. d. i.
 t. o. r. p. r. a. c. t. u. a. t. in c. o. r. d. e. s. u. o. p. q. u. o. d. v. e. l. i. t. r. e. s. u. a. d. u. r.
 n. o. n. p. r. s. i. p. t. o. p. r. e. d. i. l. a. t. i. o. n. e. p. r. a. u. a. u. g. m. e. n. t. a. t. **Si**
 e. n. i. m. p. e. r. u. n. i. a. i. n. d. i. g. e. a. t. p. r. q. u. i. d. p. p. a. r. a. p. e. r. u. n. i. a. d. i.
 m. i. n. i. s. i. s. n. o. p. r. p. d. i. l. a. t. i. o. n. e. a. u. g. m. e. n. t. a. t. u. r. z. e. x. d. e.
 v. e. n. d. i. et e. m. p. t. u. d. i. l. a. et r. a. b. o. p. e. m. i. l. i. a. s. **Est** n. i. i. s. t. a.

de ut. p. p. p. p.
 si iudic qd indiget
 accipio dicitur. ut iudi
 cat p. d. i. m. d. i. m. q. p. e. r. a.
 ab ip. q. p. r. a.

equalis q. q. q. amdr ad capitale vsura est ut; de ord
 2^a qoe 2^a p^{er} legat. 1° m fallit m d^{ic} capibz n^{on} s^{on} s^{on}
 1° m^o r^oe p^{re}missiois ut q^u p^{re}missor soluit p^{re}te
 2^a vsura qua dedit illi a quo mutuauit capitale q^u
 soluit p^{er} 1° t^uc am p^{er} p^{er}da vsuras ex^o de p^{re}missiois
 q^ustiois 2° r^oe oblatiois 2^a q^ustiois q^ustiois p^{re}te
 qoe 2^a m^o legatibz Vbi d^{ic} q^u q^ui rapit ecclesiasticas obla
 tioes 1° quod deo q^ustiois est debz istitue d^{ic}apm m
 quadruplum Vbi p^{er} p^{er}da non vsura 2° r^oe dila^{ti}
 q^u q^uis est m mora soluendi Ad hoc am p^{er} arg^u ut
 2^a d^{ic} m^o d^{ic} p^{er} p^{er}da ff. p^{er} p^{er}da 2° r^oe locatiois ut
 q^u p^{er}da aliquid p^{er} domo ut equo g^{er}ucto ut q^u p^{er}
 omnia loca^{ti} ad pompam q^u non est t^uc mutuū sed
 locatio ff. cum mobilia 2° r^oe vendiciois ut si
 vendo vsum pecunie Vbi t^uc volui emē merces
 2^a rogasti me cessat ut mutuare est pecunias 2^a ego
 r^oe d^{ic} est non mutuo est si vsum pecunie vendo ita
 q^u tali die reddas m^o t^uc q^u posses lucrari. p^{re}missio
 aut m^o me r^oe d^{ic} q^u non est vsura s^{on} istitue 2^a hos
 n^{on}se / qui aut s^{on} d^{ic} mutuat pecuniam etia si
 p^{er}iculu m se d^{ic}apm si aliquid r^oe d^{ic} ut p^{re}te
 vsura est ex^o de vsura nauigan^{ti} 2° r^oe p^{re}terat
 licitū est q^u v^{er}g^u p^{re}ter pecuniam 2^a al^{ia} suppleat labore
 q^u sibi pecunia deest Ita t^uc q^u p^{re}ter 2^a luc^u p^{re}ter
 ad v^{er}g^u ff. p^{er} p^{er}da lege p^{re}ma 2° r^oe m^o d^{ic}
 2^a dubz ut q^u d^{ic}at nouē solidos ut alio t^uc sibi torde
 m^o d^{ic} v^{er}g^u 2^a olei 2^a d^{ic}at h^{ic} t^uc p^{re}ter l^uleat q^u d^{ic}at
 solidi t^uc si d^{ic}at est ut t^uc p^{re}ter solutiois s^{on} p^{re}ter ut m^o d^{ic}

valent non est usurarius. **Si** vero dicitur ex causa
 qui merces suas vendit amplius quam tunc valeat ut
 in deo non pecunia rapiat per eum. **Si** tamen eas que
 tractant non sunt vendituri ex deo usufructu. **Si** ea
 hereditas et gampidus litz gubulheing. **Si** tamen tenentur. **Si** tamen
 ea que circa tamen restant usufructu. **Si** tamen
 promittit omni modo quo potuit quod per tamen que publicum
 usufructu quadrupla pena prestat. **Si** tamen que per ipsum
 solus multum remedium adhibuit quod si aliquis promittit
 usufructus solus non debet cogi ad solvendum quod usufructu
 ut per indebitum ex deo usufructu. **Si** tamen aut de
 mutatur eas solus sic habet duo remedia. **Si** tamen
Si tamen est quod faciat cogi a reditori et quod relaxet unum
 ut quod desistat ab actione. **ff. de mut. un. add. cal. p.**
tu es. 2^m et quod per solvendum usufructu per eas remedium
Si tamen mutatur solus et non remedium tunc unum habet
 duo remedia. **Si** tamen est quod per iudici demeritum et iudex
 ex officio suo per illud cogit ad solvendum mutatur
 ex deo usufructu. **Si** tamen aut mutatur solus et non
 remedium nec demeritum sic est illicitum mutatur nec
 obligat ad solvendum ex deo agnoscere per alii. **ad nob.**
Si tamen sacilegi qui in sacra fuit sine auctoritate
 de loco sacro sine non sacro ut 3^m per 2^m per 2^m. **per 2^m**
Et tale finitum per de sacilegiu quod circa finitum
 cum quibus iniuria facit clericis et personis ecclesiasticis
 eos per demeritum vel res ipsorum auferendo. **Si** tamen aut
 sacilegi sunt exigitati non finitum et finitum sacilegi in

ad restituendum
 et quod per illud
 cogit

propter utz 11° q^o 1° **Si quis** ¶ Si sit q^o notum
inferat in publice p^u monetas falsificando in p^ude
ut habeat ut q^o exat^o d^unt^o p^usoluendo uel etia or
gentu p^uph^u deputado ¶ quia r^umo qui in d^unt^o
m^utan^u p^und^u 2 m^usm^u falsificat d^unt^o fines in
publice ff de p^uph^u emp^uone lege p^uma Et tales
fures ex u^u 2 in aq^u bulien ff de falsari^u moneta^u
lege 2^a nec talis moneta i^uba lib^uer^u soluere ff
de p^ugnatib^u lege eleg^u 2 illud p^utm i^uba^u p^ulo^u
p^und^u 2 p^und^u m^usm^u 2 m^usm^u v^uq^uq^u abhomi
natio apud d^umy est ¶ Et sit qui vendit vene
nu mortifera ut gladios m^uro^uicatos seu rapillos
falsos q^u etia d^unt^o fines in publice 2 tales sit
rei om^u p^ule^u q^u p^uem^upro^uet p^uer^u 2 o^ucasione
illaz utz 11° q^o 1° **propter** ¶ hoc p^unte
tened^umy 2 q^u talia vendit m^ure de p^usa 2 de talib^u
i^uq^u que non p^ut ee v^uiles ad h^umanu^u v^usu ut ve
nena mortifera 2 h^u q^uq^u aut res ad d^ubitu^u
v^usm^u h^umanu^u p^ut vende^u pura baliste 2 arma
in iusto bello talia h^ure vendi p^ut que t^u vendi no^u
debet^u ei de q^u p^uhabili^u poss^u agnosci q^u talib^u v^ul^u
abuti ¶ Et sit qui p^ul^ua b^unficia curata sit tan^u
ut no^u se faciat p^ucurato q^u ad o^udm^ues p^umoneri
tales om^u fines in publice d^unt^o ¶ Non p^u q^uia
fina^u 2 male sibi v^usm^u p^uaur b^u illa que sit p^u
bono q^u fidelit^u deputata ¶ v^uperia q^u deo fina^u
mas fidelit^u q^u eos deap^uur 2 in absolucioib^u sa
naly delud^u q^u v^uer^u est si sint p^u ep^umy monu^u
ut talib^u b^unficiis cedunt uel si sint p^u ip^umy p^uyan

si qm nri epi tales parit nre subdin p ipos ar
 minar pculum non meretur h' plim' ex de eloe
 calo cu in autt' 2 calo dudo 2 ex de p'endis & de
 multa **S**ur qui fura' pecora homi' uel qui fa
 ent vendit pecora mortuosa De quo no q no t'q
 qui fura' pecora s' ena qui furt' vend' pecora mor
 tusa d' fur 2 tene' m' ad m' ee ad m' re 2 ex
 rem **Q**uod ut plenig intelligat' p' q d' d' nre
 nre rem ut si p' m' aial p'it **S**z ex re ut si alia pe
 cora pereat ex g'ragione mortuosi p'cor' ut not
 azo 2 h' p'p' **S**i aut mortuosi p'cor' quis vendit
 ignorat nre tene' emptor p'ro nra emptio erit
 ff de emptioe lege iuliana **V**enditor em' casu aialis
 s' p'p'ae at fano p'ores comed' 2 bibet **E** de emp'ie
 2 venditoe **S**o emptor **I**m' s' n' rifices qui op' sua
 fraudulenti faciunt uel in d'ns merimonijs decipiunt
 malo y lono vedores **C**on' quos p'p'ia n'clit ita
 qns **D**e qui d'nt bonu malo 2 malum homi' tales
 rad dormiunt nisi ad nra septies in die decipiunt
 de quibz p' 2 iob' p'one impietate comedunt 2 sop'ia
 non rat ab eis nisi sup'latauerit **S**ur qui mala
 p'be faciunt h'p'is m're in d'p'm sicut q' macant
 alios ad ludum alce 2 h'p' **E** ad aug enades **E**a
 sut p' or'ne decland' **S**m e' q'm p'm s' ludu alce
 2 r'p'illor' **S**m e' quid sit m' de eo q' p'd' malea
 p'u q' 2 quibz p'doms sit **S**sa p'rima q' in ludo
 p'd' 2 q' non **S**m e' qualis 2 q' tales ludi possunt
 ee liti 2 si s' p' p'cor' mortu' **E** p' p' p' q' p'cor'is
 p'cor' in r'ally p' q'gnosti ex nome **E** p'cor'is q' p' q'z
 est p'cor' mortu' quas emat **H**ostiens' de ludu alce

q' f'm d' p' ab u
 nar

nota.
 de ludo alceat. 2.
 r'p'illorum.

idee p^{ma} p^{ma} est desiderium linandi eae cupiditas
p^{ma} est omⁿ mulloz ut d^r p^{ma} ad thimothem q^o
Ha est voluntas p^{ma} p^{ma} eae rapina **H**a e
p^{ma} ma^a que arted^r non p^{ma} m^a ano ut m^a hie p^{ma}
m^a eodem die ex^r de excessibz p^{ma} m^a d^r d^r **H**a
est multiplicata mediana 2 n^a hana 2 oiosa q^o m^a t^{ma}
ludis f^{ma} q^o m^a q^o e^r ex^r m^a m^a 2 blaffama
que m^a talibz ludis f^{ma} 2 m^a demm 2 m^a p^{ma} r^{ma}
eae h^{ma} **H**a e coruptio m^a p^{ma} p^{ma} qui ad
ludum q^o de mala q^o 2 r^{ma} p^{ma} **H**a e p^{ma}
dulm^a quod ex p^{ma} q^o nefandis m^a **H**a
est q^o p^{ma} p^{ma} p^{ma} m^a eae nam g^{ma} d^r
q^o h^{ma} lud^a f^{ma} p^{ma} n^a m^a d^r **H**a
est amissio q^o 2 omⁿ actum bonoz q^o m^a q^o q^o
f^{ma} p^{ma} **H**a 2ma p^{ma} q^o p^{ma} leges id q^o p^{ma}
m^a alea n^a d^r p^{ma} 2 p^{ma} f^{ma} r^{ma} p^{ma} usq^o
ad quinquaginta anos **H**a de usu alea l^{ma} **H**a
m^a r^{ma} 2 g^{ma} de eo q^o n^a lud^a voluntate
p^{ma} **H**a d^r lud^a voluntate n^a id quod p^{ma}
non p^{ma} r^{ma} **H**a p^{ma} p^{ma} d^r paup^{ma} e^r g^{ma}
q^o aut d^r **H**a m^a g^{ma} q^o d^r r^{ma} p^{ma}
m^a de eo qui non lud^a voluntate p^{ma} **H**a
aut quae null^a i^{ma} p^{ma} quod m^a ludo acqui^r
est h^{ma} p^{ma} alea 2 rapilloz p^{ma} p^{ma} m^a lege
eae p^{ma} p^{ma} **H**a idao m^a talibz i^{ma} acqui^r
desiat bon^a m^a bona p^{ma} 2 i^{ma} causa ex q^o
m^a q^o illa p^{ma} **H**a 3ma p^{ma} q^o
lud^a alea d^r omⁿ lud^a q^o m^a p^{ma} **H**a ad h^{ma}
q^o ad lud^a sit l^{ma} p^{ma} p^{ma} p^{ma} **H**a

aut in alea ludē non hz qz publico aleator i pellit
 a dignitate non obstante qzue ex de excessibz p
 latorū mē dūcōs 2 talis de iure de pōm pō si se nō cor
 rēderit pā qōs x^o si quis **¶** 1° iquē qz iuras mānē
 vñ p estulato 2 pōulato ludi pō **¶** 2° iquē qz iuras
 mēsurē vñ vlt^o vñ pōlōdū ludi non pō 2 si quis
 illūm vñ fērmārit in cō lūpino ludi est in alea
 p aliq^o magno vel si aliquē dolo sibi pōlōdū fuit
 iudicū ei non dā **¶** 3° hōc intell^o ut d^r apō de illo q^o
 qzueur lūpōs alea iēpē causa emolūmēti **¶** 4° vñ
 si apud aliq^o mādēt ludi **¶** 5° iquē qz iuras
 pō ut q^o hō non ludi lūpō lūcū vel pōmē ut qōis
 1° iquē qz non faciāt q^o legem ludi ut q^o non ma
 le qzūz nec etiā ludētē pōmē p^r h^o nōmē **¶** 6° de
 usu alea 2 lega ludi alea **¶** 7° qm sūt qui se fūribz
 afficiāt 2 fūrti eoz pncipes sūt 2 talis pncipio
 qmūti nōuē mōis p^r nōuē p^r pōtā aliena in quibz
 homo iēus efficiāt cūm alieni 2 se fūri afficiāt 2
 p^r mō **¶** 8° si videbas fūre 2 rehas cūm eo d^r p^r p^r **¶** 9° **¶** 10° **¶** 11° **¶** 12° **¶** 13° **¶** 14° **¶** 15° **¶** 16° **¶** 17° **¶** 18° **¶** 19° **¶** 20° **¶** 21° **¶** 22° **¶** 23° **¶** 24° **¶** 25° **¶** 26° **¶** 27° **¶** 28° **¶** 29° **¶** 30° **¶** 31° **¶** 32° **¶** 33° **¶** 34° **¶** 35° **¶** 36° **¶** 37° **¶** 38° **¶** 39° **¶** 40° **¶** 41° **¶** 42° **¶** 43° **¶** 44° **¶** 45° **¶** 46° **¶** 47° **¶** 48° **¶** 49° **¶** 50° **¶** 51° **¶** 52° **¶** 53° **¶** 54° **¶** 55° **¶** 56° **¶** 57° **¶** 58° **¶** 59° **¶** 60° **¶** 61° **¶** 62° **¶** 63° **¶** 64° **¶** 65° **¶** 66° **¶** 67° **¶** 68° **¶** 69° **¶** 70° **¶** 71° **¶** 72° **¶** 73° **¶** 74° **¶** 75° **¶** 76° **¶** 77° **¶** 78° **¶** 79° **¶** 80° **¶** 81° **¶** 82° **¶** 83° **¶** 84° **¶** 85° **¶** 86° **¶** 87° **¶** 88° **¶** 89° **¶** 90° **¶** 91° **¶** 92° **¶** 93° **¶** 94° **¶** 95° **¶** 96° **¶** 97° **¶** 98° **¶** 99° **¶** 100° **¶** 101° **¶** 102° **¶** 103° **¶** 104° **¶** 105° **¶** 106° **¶** 107° **¶** 108° **¶** 109° **¶** 110° **¶** 111° **¶** 112° **¶** 113° **¶** 114° **¶** 115° **¶** 116° **¶** 117° **¶** 118° **¶** 119° **¶** 120° **¶** 121° **¶** 122° **¶** 123° **¶** 124° **¶** 125° **¶** 126° **¶** 127° **¶** 128° **¶** 129° **¶** 130° **¶** 131° **¶** 132° **¶** 133° **¶** 134° **¶** 135° **¶** 136° **¶** 137° **¶** 138° **¶** 139° **¶** 140° **¶** 141° **¶** 142° **¶** 143° **¶** 144° **¶** 145° **¶** 146° **¶** 147° **¶** 148° **¶** 149° **¶** 150° **¶** 151° **¶** 152° **¶** 153° **¶** 154° **¶** 155° **¶** 156° **¶** 157° **¶** 158° **¶** 159° **¶** 160° **¶** 161° **¶** 162° **¶** 163° **¶** 164° **¶** 165° **¶** 166° **¶** 167° **¶** 168° **¶** 169° **¶** 170° **¶** 171° **¶** 172° **¶** 173° **¶** 174° **¶** 175° **¶** 176° **¶** 177° **¶** 178° **¶** 179° **¶** 180° **¶** 181° **¶** 182° **¶** 183° **¶** 184° **¶** 185° **¶** 186° **¶** 187° **¶** 188° **¶** 189° **¶** 190° **¶** 191° **¶** 192° **¶** 193° **¶** 194° **¶** 195° **¶** 196° **¶** 197° **¶** 198° **¶** 199° **¶** 200° **¶** 201° **¶** 202° **¶** 203° **¶** 204° **¶** 205° **¶** 206° **¶** 207° **¶** 208° **¶** 209° **¶** 210° **¶** 211° **¶** 212° **¶** 213° **¶** 214° **¶** 215° **¶** 216° **¶** 217° **¶** 218° **¶** 219° **¶** 220° **¶** 221° **¶** 222° **¶** 223° **¶** 224° **¶** 225° **¶** 226° **¶** 227° **¶** 228° **¶** 229° **¶** 230° **¶** 231° **¶** 232° **¶** 233° **¶** 234° **¶** 235° **¶** 236° **¶** 237° **¶** 238° **¶** 239° **¶** 240° **¶** 241° **¶** 242° **¶** 243° **¶** 244° **¶** 245° **¶** 246° **¶** 247° **¶** 248° **¶** 249° **¶** 250° **¶** 251° **¶** 252° **¶** 253° **¶** 254° **¶** 255° **¶** 256° **¶** 257° **¶** 258° **¶** 259° **¶** 260° **¶** 261° **¶** 262° **¶** 263° **¶** 264° **¶** 265° **¶** 266° **¶** 267° **¶** 268° **¶** 269° **¶** 270° **¶** 271° **¶** 272° **¶** 273° **¶** 274° **¶** 275° **¶** 276° **¶** 277° **¶** 278° **¶** 279° **¶** 280° **¶** 281° **¶** 282° **¶** 283° **¶** 284° **¶** 285° **¶** 286° **¶** 287° **¶** 288° **¶** 289° **¶** 290° **¶** 291° **¶** 292° **¶** 293° **¶** 294° **¶** 295° **¶** 296° **¶** 297° **¶** 298° **¶** 299° **¶** 300° **¶** 301° **¶** 302° **¶** 303° **¶** 304° **¶** 305° **¶** 306° **¶** 307° **¶** 308° **¶** 309° **¶** 310° **¶** 311° **¶** 312° **¶** 313° **¶** 314° **¶** 315° **¶** 316° **¶** 317° **¶** 318° **¶** 319° **¶** 320° **¶** 321° **¶** 322° **¶** 323° **¶** 324° **¶** 325° **¶** 326° **¶** 327° **¶** 328° **¶** 329° **¶** 330° **¶** 331° **¶** 332° **¶** 333° **¶** 334° **¶** 335° **¶** 336° **¶** 337° **¶** 338° **¶** 339° **¶** 340° **¶** 341° **¶** 342° **¶** 343° **¶** 344° **¶** 345° **¶** 346° **¶** 347° **¶** 348° **¶** 349° **¶** 350° **¶** 351° **¶** 352° **¶** 353° **¶** 354° **¶** 355° **¶** 356° **¶** 357° **¶** 358° **¶** 359° **¶** 360° **¶** 361° **¶** 362° **¶** 363° **¶** 364° **¶** 365° **¶** 366° **¶** 367° **¶** 368° **¶** 369° **¶** 370° **¶** 371° **¶** 372° **¶** 373° **¶** 374° **¶** 375° **¶** 376° **¶** 377° **¶** 378° **¶** 379° **¶** 380° **¶** 381° **¶** 382° **¶** 383° **¶** 384° **¶** 385° **¶** 386° **¶** 387° **¶** 388° **¶** 389° **¶** 390° **¶** 391° **¶** 392° **¶** 393° **¶** 394° **¶** 395° **¶** 396° **¶** 397° **¶** 398° **¶** 399° **¶** 400° **¶** 401° **¶** 402° **¶** 403° **¶** 404° **¶** 405° **¶** 406° **¶** 407° **¶** 408° **¶** 409° **¶** 410° **¶** 411° **¶** 412° **¶** 413° **¶** 414° **¶** 415° **¶** 416° **¶** 417° **¶** 418° **¶** 419° **¶** 420° **¶** 421° **¶** 422° **¶** 423° **¶** 424° **¶** 425° **¶** 426° **¶** 427° **¶** 428° **¶** 429° **¶** 430° **¶** 431° **¶** 432° **¶** 433° **¶** 434° **¶** 435° **¶** 436° **¶** 437° **¶** 438° **¶** 439° **¶** 440° **¶** 441° **¶** 442° **¶** 443° **¶** 444° **¶** 445° **¶** 446° **¶** 447° **¶** 448° **¶** 449° **¶** 450° **¶** 451° **¶** 452° **¶** 453° **¶** 454° **¶** 455° **¶** 456° **¶** 457° **¶** 458° **¶** 459° **¶** 460° **¶** 461° **¶** 462° **¶** 463° **¶** 464° **¶** 465° **¶** 466° **¶** 467° **¶** 468° **¶** 469° **¶** 470° **¶** 471° **¶** 472° **¶** 473° **¶** 474° **¶** 475° **¶** 476° **¶** 477° **¶** 478° **¶** 479° **¶** 480° **¶** 481° **¶** 482° **¶** 483° **¶** 484° **¶** 485° **¶** 486° **¶** 487° **¶** 488° **¶** 489° **¶** 490° **¶** 491° **¶** 492° **¶** 493° **¶** 494° **¶** 495° **¶** 496° **¶** 497° **¶** 498° **¶** 499° **¶** 500° **¶** 501° **¶** 502° **¶** 503° **¶** 504° **¶** 505° **¶** 506° **¶** 507° **¶** 508° **¶** 509° **¶** 510° **¶** 511° **¶** 512° **¶** 513° **¶** 514° **¶** 515° **¶** 516° **¶** 517° **¶** 518° **¶** 519° **¶** 520° **¶** 521° **¶** 522° **¶** 523° **¶** 524° **¶** 525° **¶** 526° **¶** 527° **¶** 528° **¶** 529° **¶** 530° **¶** 531° **¶** 532° **¶** 533° **¶** 534° **¶** 535° **¶** 536° **¶** 537° **¶** 538° **¶** 539° **¶** 540° **¶** 541° **¶** 542° **¶** 543° **¶** 544° **¶** 545° **¶** 546° **¶** 547° **¶** 548° **¶** 549° **¶** 550° **¶** 551° **¶** 552° **¶** 553° **¶** 554° **¶** 555° **¶** 556° **¶** 557° **¶** 558° **¶** 559° **¶** 560° **¶** 561° **¶** 562° **¶** 563° **¶** 564° **¶** 565° **¶** 566° **¶** 567° **¶** 568° **¶** 569° **¶** 570° **¶** 571° **¶** 572° **¶** 573° **¶** 574° **¶** 575° **¶** 576° **¶** 577° **¶** 578° **¶** 579° **¶** 580° **¶** 581° **¶** 582° **¶** 583° **¶** 584° **¶** 585° **¶** 586° **¶** 587° **¶** 588° **¶** 589° **¶** 590° **¶** 591° **¶** 592° **¶** 593° **¶** 594° **¶** 595° **¶** 596° **¶** 597° **¶** 598° **¶** 599° **¶** 600° **¶** 601° **¶** 602° **¶** 603° **¶** 604° **¶** 605° **¶** 606° **¶** 607° **¶** 608° **¶** 609° **¶** 610° **¶** 611° **¶** 612° **¶** 613° **¶** 614° **¶** 615° **¶** 616° **¶** 617° **¶** 618° **¶** 619° **¶** 620° **¶** 621° **¶** 622° **¶** 623° **¶** 624° **¶** 625° **¶** 626° **¶** 627° **¶** 628° **¶** 629° **¶** 630° **¶** 631° **¶** 632° **¶** 633° **¶** 634° **¶** 635° **¶** 636° **¶** 637° **¶** 638° **¶** 639° **¶** 640° **¶** 641° **¶** 642° **¶** 643° **¶** 644° **¶** 645° **¶** 646° **¶** 647° **¶** 648° **¶** 649° **¶** 650° **¶** 651° **¶** 652° **¶** 653° **¶** 654° **¶** 655° **¶** 656° <

qⁱ faciens nec tenet ad iⁿfirmos. Aut nō ead^e fⁱctio
sic pur^e est delictum faciens 2 q^uantū ff de furt^{is}
l. qui suo suo. 2 t^ut tē^r ad iⁿfirmos. ¶ 19 q^uesit^o
copulatio sit e^ul^u p^otar facies 2 q^uantū 2 equa^r
p^ont^u ff de furt^{is} l. q^u suo suo. Voluntate ubi dⁱcⁱt^ur
duo ut plures v^um agm^u furti sūt que singuli tollē
nō p^ont^u o^mnⁱs furti tenet^u m^usolidū. Et si v^uq^u
p^ont^u furtū fecisse sⁱq^u a^ut quib^u tenet^u p^o pre
sⁱ gringate. ¶ 20 q^uesit^o est auct^ur^{is} 2. dⁱff^{er}ent^u ut qui
madat p^o furtū vel qui sⁱq^u defendit 2 t^ut pl^u per
car^u q^u facies 2 t^ut tē^r ad iⁿfirmos. ¶ 21 q^uesit^o p^ont^u ali
cui p^ont^u capiendo ut qui inde comedat 2 bibat ut
p^o suis debet furtū 2 rapina p^ont^u rapit. tales
tenet^u ad iⁿfirmos p^o qua habuerut. ¶ 22 dⁱff^{er}ent^u
q^u q^u faciat v^upor^u rapit ut furtū p^o ne comedē
de furt^{is} a^ut de rapina. ¶ 23 q^uesit^o dⁱff^{er}ent^u ē q^u si marit^u
h^ueat aliq^u de iusto de ut deb^u mulier separ^u exp^ude
2 v^uctim^u sⁱme. Si v^u mulier h^ueat m^usi de rapina
ut si aliq^u de iusto hoc ita p^ont^u ē q^u dⁱff^{er}ent^u nō
p^ont^u mulier sⁱq^u dormit nō deb^u de rapina vel
furt^{is} comedē. Et aliudē sibi v^uctim^u q^uē ut a q^uan
guineis ut ab am^u ut labo^u manu ut enā que
vendo elemosinas hospiti^u ut dicit hospiti^u. Si aut^u
marit^u sit ita mal^u q^u o^mnⁱs cogit eam v^ude de v^ul^u
rapit n^o p^ont^u sibi aliudē v^uctim^u q^uē n^o ne fame
moria^u v^uctat ei 2 v^u iⁿmediū. ¶ 24 q^uesit^o dⁱff^{er}ent^u
ut p^ont^u aliq^u nam ut dⁱcⁱt g^losa in h^uo casu potest 12
cupare dⁱff^{er}ent^u enā stante matrimonio. ¶ 25 iⁿmediū
ut emittat ep^u qui p^ont^u q^uelle maritū ut p^ont^u

hinc de iusto et qoe p^a **Si p^ratur ut gnuet**
 cam adu p^rone que de honesto l^r p^ruideat ex^r
 de pignori⁹ ex l^ris 2 de dote p^rg d^ruor^r sui i^r p^ruicta
 p^r m^ras **I**tem i^rmediu e q^r sit in ra auto posito q^r
 de nullo alio possit p^r b^rutim^r tuem^r t^ru poss^r v^rue
 de rapina q^r m^ratras leg^r n^ro habz 2 q^rq^r sit exp^ru^r
 dolent^r s^rim^rat 2 v^ruar r^ras p^ratq^r q^rro p^ratq^r p^ron^r
 ad subleuadiu m^rat^r p^rla 2 p^ron^rat f^rim^r i^r p^ruicta
 q^rro a^rq^r p^ron^rat q^rq^r m^rde sup^rat p^r m^r v^rpor t^ren^r
 v^rno d^rbitu i^r d^rde m^r casibz sup^rat 2 eq^ru^r **I**tem
 m^r s^rid^r q^ru^re v^rpor de oue uel boue ut alia re rapta
 comed^r non p^ron^rat ex^r r^ras^r v^rl^rume m^ratras si m^r
 res s^rremp^rta de re rapta p^ron^rat comed^r ena s^r
 cau v^rl^rume m^rat^r m^r r^ras e om^r eu^r res rapta v^red^r
 t^ru m^r p^ras d^rato d^ric^ru f^rurti uel rapine p^rg^ratur
 p^r h^ro q^r am^ras volu^rat^re d^rato r^ru^rstul^rit d^rom^rinu talis
 ra v^r illud p^rau ut l^ricu^r l^ricu^r p^r quibz ab eo
 v^rop^re nec tene^r i^r p^ruicta **I**tem m^r magni d^rictas
 d^ric^ru q^r v^rpor l^ricu^r p^r v^rri de v^rely s^ric p^ruict^r d^r
 m^r m^r m^ret^r l^rear q^r lib^ret v^rely v^rue de l^ricu^r acq^ru^rat
Item q^ru^rit^r p^rat^ru alieu^r m^rcedo ut qui solo v^rlo
 poss^r p^rhib^re f^rurtum ut poss^r d^refend^re ne alij rap^rat
 uel na d^ric^ru p^ruict^r 2 tales n^ro p^ron^rat tene^r ad
 i^r p^ruict^r **I**tem ena s^rur ex^rg^ric^rat **I**tem h^ro **v^rar. I**tem
 de 10 q^r ex^rofficio r^ru^r r^ras d^refend^re a^ras n^ro. v^rl^r et^r
 de 10 q^r r^ras m^r p^ruict^r ut m^r t^rau^rli iudicio v^rl^r r^ru^r
 p^rof^rat d^r m^raito public^r **I**tem q^ru^rit^r p^rat^ru alieu^r
 adula^rdo uel d^retr^rah^redo ut si q^ru^ro d^ric^rat d^rau p^r
 s^rona p^rat^ru q^r rap^re s^ric s^rremp^rat^r ut d^ric^rat r^ru^r

quid est spoliatio talis enim adulator uel denartor non
ad restituendum si ille ad non fuisse fuit spoliatus ut per
expositum per nemo. **Sed** quod est adulatio. Prima est
attribuere alicui bonum quod habet. **Secunda** est attribueri bonum
quod non habet et utique est periculum veniale licet in se
fuit primo. **Tercia** est ad apprehendendum malum quod fuit et hoc
est mortale ut per longum. **Sed** non nulli. **Item** periculum alienum
quod non ad hoc periculum recipiendo et occultando qui enim fuit
non iudicatur. **Secundo** periculum quod periculum fuit ex
de fuit qui fuit. **Et** hoc est intelligendum de illo
qui idem fuit non. **Unde** periculum ut periculum fuit fuit.
Quod quod periculum alienum emendo ut qui emendo rapina
ut furtum. **Et** ibi distinguitur quod nam ille qui emendo rapina
ut furtum aut intendit gerere negotium alium aut
est ablata et periculum periculum quod dedit et expensas quod
aut illam in rem fuit. **De** de rei venditione. **Secundo**
Aut intendit gerere negotium periculum puta quod emendo ut re
tineat. Aut quod emendo fide mala. **Item** fide bona. **Et**
fide mala periculum si sciatur ut probabilem credidit esse fur
tum sit emptor. **Quia** sex modis primo quod tenet periculum
rem reddere aut si moratur ut violenter auferatur. **In** primo
de usu capi. **Unde** in rebus periculum emendo furtum tenet
de casu fortuito nisi in uno casu puta si re obnata
duo tempore et loco agitur et ille noluisse rapere tunc ille
periculum moratur. **Item** de aduocato facienda in re fortuita
Item quod tenet. **Item** periculum omnis si iustus periculum et
qui medio tempore periculum periculum. **Item** quod res estimata
est periculum optimi eius statu periculum si res periculum venditione
fuisse melior quod periculum. **Item** de furtis lege de re furtiva

¶ 1° q^o non p^r iⁿ t^up^e p^rim^u quod dedit **¶** 2° q^o non p^r ag^e q^o venditor^{em} de p^rio soluto obstat
 cu^m sibi turpitudine sua in^quⁱ h^oc exp^oisse cau^ere **¶** 3° q^o
q^o h^oc m^os **¶** 4° q^o p^r d^r exp^oensas suas volunta
 rias **¶** 5° de infirmis & languidis **¶** 6° am^o enur bona
 fide p^r si p^rlabile^r cred^ur iⁿ e^e iⁿsta^r t^ur iⁿ b^o
 fides eor^u sibi q^ost^r **¶** 7° q^o n^o tene^r iⁿ p^r res
 t^ute d^rate bona q^ost^r **¶** 8° si p^r p^ruener^ut iⁿ esse
 fut^ura tene^r am^o iⁿst^rue^r & ana^r fruct^u exp^oantes
¶ 9° fruct^u q^ost^ros iⁿst^rue^r n^on tene^r **¶** 10° q^o p^r p^r
 iⁿ alienaa^r & vende^r d^rate b^o q^ost^r **¶** 11° si aliq^u
 l^uap^o ex vende^roe fut^uri q^ost^rue^r sit iⁿ d^r iⁿst^rue^r
 p^r q^o d^rno veni^ret **¶** ff^o de q^ost^roe m^odebu^r lege & n^o
¶ 12° q^o rem n^o tene^r iⁿst^rue^r iⁿ cau^e fut^uro d^rate
 bona fide **¶** 13° cu^m res m^ore m^o p^reat absq^u culpa sua
 iⁿ nullo tene^r d^rno suo iⁿde **¶** 14° q^o p^r iⁿst^rue^roe
 iⁿ p^r ag^e q^o venditor^{em} de p^rio quod dedit d^r
 rem iⁿst^rue^r p^r iudiciu^m **¶** 15° t^um est iⁿ talib^u q^o emp^ror
 d^rat d^rno iⁿ q^o ip^um f^uit ad iudiciu^m & p^r p^r emp
 tor^{em} cu^mq^u f^uit d^rate^r venditor^{em} q^o veniat & de
 fendat iⁿ vende^roe & si t^ur res ab eo eb^ru^r iⁿ de
 ditor^{em} tene^r de emp^roe iⁿst^r emp^ror^{em} f^uiss^{et} absens p^r
 gr^oma^r q^o p^r d^rate f^uis ut iⁿst^r p^r iⁿst^rue^r iudici^u
 sua l^uata f^uiss^{et} ex de emp^roe & vende^roe **¶** 16° v^om
 Si aut^{em} ex iudiciu^m iⁿst^rue^r t^ur venditor^{em} iⁿst^rue^r
 tene^r p^r iⁿst^rue^r p^rim^u iⁿ p^ro p^rem^ren^r ali^u l^uz p^r iⁿ
 d^rat^{em} f^uri ad h^oc cogi n^on poss^ut **¶** 17° h^oc v^om est
 q^ui raptor^{em} rem abstulit iⁿst^rue^r puta iⁿ bello q^ui

facit iustum qd si sit bellum iustum no tenet iuramentum
rem raptam. Si aut probabitur credit bellum iustum
fuisse pte qd virum ut sapientis ho dicitur tunc fidei bo
fides pte filii xpi. Et si pte pte sit bellum fuisse
iustum tunc dicitur iuramentum rem et si iuramentum ex pte no
aut qd iuramentum. Est aut una regula non da in omni
supra dno noue pte nam qd iuramentum fidei totum pte. ¶ fuit
ut alibi dicitur tal tenet in solidum. Ad no tenet
nisi de pte pte. Si aut iuramentum fuit vendit
omni non tunc tenet solue pte pte iuramentum. ¶
Et debet solue iustum pte iuramentum. ¶ Et tunc totum solue
omni pte liberat. Et si quilibet fuisse in solidum obli
obligat et iuramentum cui fuit e solutio debet esse actum
ei qui soluit. ff de furti pte. Ex pte pte qd
sit qd iuramentum de iuramento pte.

¶ Etiam pte e non fme testimonium dicitur
Obi pte augm pte de notumetum qd qd
pte pte iuramentum or ledit pte. In 2o aut pte
pte pte madari falsitas id dei pte cadit in
no pte. ¶ Ad cuius eudem maiore e pte qd pte
augm no pte pte h' medietum si etia or or no
cunctum. Opdaan etia no pte qd iuramentum in uis fals
pte augm. Vnde in opibz simulat qd pte pte
medietum est xam se dicit et op pte no facit ut
te 22 qd qd ¶ Et pte e ondedu quo fuit
pte madari r'gressio in vis medietum. ¶ Et quo
fuit in vis medietum pte notumetum. ¶ Et quo in
fuit simulat. ¶ Et pte ita facit pte h' de medietum

[illegible]

Hor mihi obz ad hoc
pact ut ad multitudina
corpis aliquod tuncat?

¶ nulli alibi et alibi p[ro]dest
ad p[ro]cedendum p[ro]cedendum.

De medicina urso.

Istc dñe p̄p̄r p̄d̄e p̄
 v̄st̄ia.

tur si quis videat hominem qui ad mortem dicit se non
vidisse eum. **¶** 2° autem hoc offendit qui mecum p^rassua
si hominem germanum ut si vultis videri ad d^eu^m.

metui eam quia **¶** 3o q. hor offendit al q me
cius p. quatuor homin. ex non sba ut si quis vider
pdone velle aq. solute dicit pons sibi q. no vi

perma. **E**o autem mediantem totum semper offendit
qui mediantem per seculum meum et redio sunt illi qui
aliqua ludia fingunt ut homines melacolum exhibent

¶ 2° ai- id offenditur illi qm mediū p aq^o me solace
sicut illi qm cupiditate alijs pplacēdi fringit aq^o
torosa mediū ut eos ad usum puoret **¶** 3° ai- id

Con ad maiore eundem p[ro]p[ri]e t[ame]n s[ed] p[er] o[mn]e m[od]o
id est i[n] q[uo]d a i[n] quor[um] s[ed] t[ame]n m[od]o d[i]c[t]o i[n] co[n]t[ra]

pr moris ut veniale ¶ 2^m est ut p^r libi^o conem
homo a quocunq^q p^rato sit d^m mediam officiosu
quod est veniale ¶ 3^m est quo antiqui p^res abrahā

ysaie 2 iacob qui fude^r de metiri a medico extu
 sunt. **¶** Ad p^m d^m q^d ang^q in ho de medicis disti
 orto qua^m medicatioⁿ q^d in omnia q^d phedur^r sub una

De magis ali q po 22 q. 7. q rat. Nam medicum
aliud e pncipium su malignitatis. A iocofum quod
e leuitat. A offitio su qd e pietat. Sub medico

aut p[ro]fundo p[er]pendit - ra qua medietate illa
p[er] se sit p[ar]ta mo[n]stra q[uo]d p[er] p[ri]m[u]m dicitur q[uo]d
dilato[n]i dei. 1^a aut 2^a m[u]ltat q[uo]d dilato p[ro]p[ri]um utz

ratio falsa. Bonis ad intentione fallendi. Et in hoc assumptum
fieri. ad. nec adusue. cum una mediana. quia. facit adus
deinde exclusa a corde suo. q. dei. et stando. facit. que dicit.

in. med. acm. gl. p. m. p. d. i. m. m. q. d. c. h. n. a. b. c. o. d.

an 495.
Tendendum est significatio ista. bonis ad intentionem sciendi. Et in hoc non assumas
finem aduersus finem. nec aduersus finem cuius mediatur. gl'ia. finis aduersus
finem amplexus qui beatitudo excludit a corde suo q' dicitur sitiendo finis quo dicitur
et satisficere ei assumit.
p'dos eis q' loquuntur mediatur gl'ia. m'ro p'dit m'it' q' declinat ab eo ad
Et illud quod non est.

ex sup^{ra} dñs. Dub 2° aut sⁱ iocoso q^ume^r alia
 duo puta x^m 2° q^um medaciu que de gñe suo sur
 venalia hⁱz ex causa^{rum} agguare qm p^{ro} p^{ro} fies mo^rta
 ut si quis libidine mēendi sibi sine asticiuat 2 hⁱz
 Dub 3° aut sⁱ officioso q^ume^r 5^m 1° 2° 8^m que hⁱz
 p^{ro} se sunt semp venalia p^{ro} p^{ro} hⁱz q^um est mēdaciū
 pupis p^{ro} p^{ro} sⁱ mⁱ ioh^{an} officiu^m mo^rta Cui vir g^o cordac
 mⁱg^o sⁱ mⁱg^o dñs, dⁱ medaciu quod fⁱ p^{ro} q^umodo alig
 p^{ro} p^{ro} dⁱ esse dāpnabile 2 mēdit de medacio i
 coso. **S** istud nō ē vñ p^{ro} se ponado p^{ro} sⁱ mⁱg^o the
 logoz q^u nec p^{ro} p^{ro} p^{ro} nec mēdaciū actū mēdit
 p^{ro} p^{ro} p^{ro}. vñ id q^ud ē veniale mⁱ dēno nō p^{ro} ee
 mo^rte mⁱ dēno ut istigioso p^{ro} se lap^{ro} mⁱ forte
 p^{ro} p^{ro} p^{ro} p^{ro} p^{ro} mⁱ medacio mēdit q^ume^r. Itē
 etia actū nō facit p^{ro} mⁱ mo^rte p^{ro} se hⁱz ad hoc dⁱ
 ponat 2° p^{ro} mⁱ mēdit dñm mⁱg^o q^u medaciu ioc
 sⁱ mⁱ ut officiosum ē dampnabile p^{ro} p^{ro} non q^ud
 p^{ro} causam q^u causat p^{ro} mⁱ mo^rte p^{ro} p^{ro} dⁱ p^{ro} p^{ro}
 q^u mēdaciū ad mo^rte dⁱ p^{ro} p^{ro} **S** istud 2° mⁱ dñm q^u
 p^{ro} p^{ro} lib^{er} homis a quomq^{ue} paulo nō ē dñm mē
 daciū officiosum q^u p^{ro} mⁱ ang^o nō p^{ro} p^{ro} facieda mⁱ
 la ut veniat bona queruq^{ue} q^u p^{ro} aut q^u omē mē
 daciū cum sit malu p^{ro} p^{ro} mⁱ p^{ro} a p^{ro} ex cupi
 Et isto mēres p^{ro} p^{ro} p^{ro} rado amōe debⁱ mⁱ vītare fū
 dai q^u mⁱg^o uel leu^{er} mēdaciū p^{ro} quomq^{ue} paulo
 curado nam p^{ro} mⁱ ang^o mⁱ hⁱz cāu nō ē mēdaciū
 p^{ro} venias prudēt celū p^{ro} sub rata u^{er} dⁱ dissimulac
 ut dōz ang^o mⁱ de lū religionē 2 mⁱ q^uoib^{us} sup^{ra} gē

Lap^{ro}

Abi dicit cum abraham afferunt uxore sua esse sorore
eius dicitur prudenter celare voluit non mereri sororem
eius dicitur potius quod filia sua erat ut ipse abraham
dicitur gen 20. **A**d 24 iudicium aug in libro confessionum
nam ut ipse dicit intelligendum est propter preces ipsius ubi
dixisse non videtur fallendi sed figurative et propheticam
nam abraham excusat quod dicit se iussu cum pater
ut quod propheta hoc dicit vel quod finit hoc edidit quod deus
cum in monacho iussuratur propter promissionem divina
cassat non posse quod sibi dominum est in ysaac voluitur
et semine ut 22^a q^oe 2^a capitulo abraham iacob erat
et se primogenitum non est metus quod non dicit se
primo genitum in 2^a iudicium sed in 2^a emp^ois et legine
quoniam dicitur Gen 27 et iohes et helwa non in p^ose
veritate sed in virtute imitatione ut 22^a q^oe 3^a p^oe

Propter 2me p^oe q^o in ubi primo notum
offendit duodecim quod hominum quod per se
dicitur finit fideliter 4^a sex ledit finit caritatem
quod p^o nam p^oim p^o qui offendit p^oim den
dendo et suscipiendo qui tunc debet id suscipiens
suscipiabit et deridens deridebit **I**tem sunt qui loquuntur
vel finit p^oim cona^o diminuit et ea p^o iudicium temerari
um putat quod est magnum peccatum quod per hoc homo sibi
sum par dicitur hanc divina iusticia et sapientia quod id pre
dictum soli deo querit qui est arbit^o et agnoscit secretorum
quod isti temerario iudicio p^osum par **I**tem sunt qui p^o
videtur sub spe amoris p^oim quod latet idem et isti p^o
similes unde qui p^o ostulit sub spe amoris v^o p^oidit

Non sunt qui p[er] invidia[m] et odiosam detractione[m] fama[m]
 proximi denigrant. Et hic detraho sic p[er]m[ittit]ur o[mn]i[bus] p[ro]p[ter] excess
 sum in d[omi]no ip[s]i p[ro]p[ter] o[mn]i[bus] non quia q[ui] sunt n[on] d[omi]ni
 a duo s[ed] sub hominatio i[n] p[ro]p[ter] ut visum e[st] et q[uo]d i[n] e[st] qua
 sunt vicia duo flutu[m] et homines occidit in ra
 homicidia spualia in d[omi]no denat[ur]e q[uo]ntu[m] q[uo]d det[ra]h[er]e
 se[m]p[er] audient[ur] et eum cui detrahit ut frequen[ter] in me
 te audient[ur] p[ro]p[ter] occidit. **I**tem sunt qui proximo q[uo]ntu[m]
 p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]ant et ip[s]i p[ro]p[ter] in facie xpi p[ro]p[ter]ant et
 p[ro]p[ter] v[er]bo suorum amabilem eius facie inficiunt. **S**unt
 sunt qui p[er] luore[m] et avaritiam proximo indebita i[n] p[ro]p[ter]
 d[omi]ni et o[mn]ia ip[s]i ledunt firmitate p[ro]p[ter]ant. **E**t aut p[ro]p[ter]
 qui ledunt firmitate caritate. Quorum p[ri]mi sunt q[ui] p[ro]p[ter]
 i[n] duplici et simulat[ur] decipit p[ro]p[ter]ant amore
 in facie. **S**ed g[e]n[er]e luore[m] in corde de quib[us] dicit
 p[ro]p[ter] labia dolosa in corde et corde locum sunt. **D**olo
 ris aut cor mellit[ur] g[e]n[er]e in ore s[ed] cor sellit[ur] ab
 stundit in mente. **P**ri[us] s[ed] qui p[ro]p[ter] i[n] v[er]bo ad
 invidiam p[ro]p[ter]ant que quid i[n] ra mala causant.
Pri[us] q[ui] p[er] talia i[n] p[ro]p[ter] cordis tollit et firmitate d[omi]ni
 i[n] m[en]te p[ro]p[ter] i[n] v[er]bo i[n] mente q[uo]ntu[m] i[n] v[er]bo
 e[st] obstinatus q[uo]d nec ab a[n]i[m]a detrahit[ur] volat d[omi]ni nec
 p[er] suis defectib[us] raphendi. **I**tem q[ui] i[n] m[en]te obsti
 natus i[n] m[en]te i[n] suis defectib[us] desistant et p[ro]p[ter] a[n]i[m]a
 in p[ro]p[ter] v[er]bo ligat[ur] quod ostendit p[ro]p[ter] de m[en]te
 obstinatus. **S**ic i[n] m[en]te ei sicut vestimentu[m] quo op[er]at[ur]
 et sicut zona qua se[m]p[er] p[er]tingit. **I**n q[uo] ostendit o[mn]i[bus]
 q[uo]d tales obstinatus et p[er]tendi q[uo]ntu[m] i[n] p[ro]p[ter] v[er]bo
 p[ro]p[ter] a[n]i[m]a q[uo]ntu[m] i[n] p[ro]p[ter]ant. **I**tem sunt qui i[n] v[er]bo p[ro]p[ter]ant et
 lastit[ur] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]ant et m[en]te i[n] v[er]bo i[n] v[er]bo

qd qm sit partu ondit dno manui docet oculum
dextru manu 2 pedem erudat 2 abstineat p
scandalum emendat. Nam p oculum dextru intelligit
se qui nos in artibz spiritualibz dirigat. p manu mral
re qui nos vite nra inspicat. p pedem v ille qui
acta nra exteriora disponit. Et quibz istoz finituz
sit nob nra. tñ ipm amor est p scandalu absterge
p sit discipulus nri homines feminales quod
p nri omnia a magis delectat sicut p oppo de co
cordia 2 veritate 2 cordis unitate magis delectat
vñ ipi iuveni plz vñ pbat qd i qui latz eius lan
cea aperuit vel qui eum cruci clavis afficit. Inq ro
est qd tales eius sanguine euacuat p que omnia
purificauit sicut que in col p p sicut q in tñ ut pbat
p sit p qui malis qstibz homines ad peccatu inducit
p sit p qui salubre qstio 2 cora pnerat opz p
substiat sicut nō corrigit delinquentes nō cedat lires.
non. p sit p sit p sedat in nre ignorantes 2
hincmō alia

P p sit p sit p q in fac simulari offendit
duodecim quia homines duoz cor offendit sub
p simulari p sit p sit sub p simulari vñ p sit sub
p simulari iustis 2 equitate. Quia p mō offendit
indigne qstas nam tales de maiore illud faciunt
q iudas qui ipm pdidit qd p qd cast p dei s mēp
punitate in qua deq magis delectat hosti hostily pbat
2 ipm deum de cordis hospitio puit eruit p qd
fles p p p p nec in gra nec in vrbibz p
dantur. p sit p sit p obtrudat qd apse figat

est in manu celesti quod liquebat ad solem et arefe-
bat ad ignem in quo designat quod mens que cum deuote
et puritate ad sacramentum accedit in domo et grante se-
cunda. qui id cum cupiditate et auidie concupiscens ad
sacramentum accedit in paruo per subitum gratia obtruncat. **2º**
autem hoc offendit in deuote orationes quod uaras re-
prehendit cum de ipse huiusmodi labijs me honorat cor aut
cor longe est a me. **3º** huiusmodi tales semper affluunt orationis
suauitate et deo nauisiam gnant quod orationes repudi cor dicit
abominabit deus apoc. 2º. **4º** et una frigida esset a calida
frigo per concupiscencie carnis in ipse aut calidus
per caritatem inflama. **5º** et quod repudi et inopia re elouit
ex de meo. **6º** autem hoc offendit nimis superis in bonis
actibus suis complacentas et tales deo punitur vniu. no.
Idcirco cum sponsa in caritatem. **7º** vniu. mur rati et
pellit cum uideis. **8º** autem hoc offendit qui laude huiusmodi
nam ut uoluit ipse in bonis actibus operetur qui deo
actibus uirtutibus in separabiliter corruptur quod nulla actus
est adeo uirtuosus qui in uirtute degner si in ipso uel
complacencia ipsa uel laus humana seu eterna cupidi-
tas uel comoditas intradit. **9º** et ipse tale grumelia
deo facit quod auidie bone uoluntate per diuina gratiam
in homine placata euellit uolent et in ortu diuini
reponit. **10º** autem 2º in motu sub ipse si simulare uirtutis
primo offendit illi qui ex humano timore et timore
a libera ueritate confessione per que motu mentis disti-
puli autem essent in gratia ipse per affirmati a po-
fugerit ubi bñ uero sola imobit perstint. **11º** et
angelus qui in ea sola fides esse per illud ruidit

primo subingit
nam fragio p
per applice
et et cu
hoc

ingressa i masit cum alijs discipuli in fide lapsi essent
et per hoc hunc propositum pmeruit q sicut eius filij
tota nō humane est reparatō ita nō a tota nō femi
nea spūe defm exclusit et cum in spūa pfecte sint
sup omē vnos ineffabilē sublimauit. **Ad** p3 nam
nā humana feminea est fragil ad iustitiam molli
aut ad pseruandū et pui iudici ad qfultū. **Jo**
Ulgo d3 q femina cito qfult. **Rad** meli eligi huc
aut spūem defm bīa igo a nā feminea abstrulit
cum eam sup vniūsem pfectū discipulorū xpī singu
larē sublimauit. **Id** p3 nam intolerantia pssionis
et iustitia fidei et dilectōis ac est in pssionē iudici
et alios elois nō discipulos a plectō inqubilit
excessit. **Id** p3 ex hō q discipul p timorē mortis fu
gientibz et in fide vacillantiū nā ingressa pstitit
et omī cau p melius elegit. **Id** eundē p3 ex hoc
q salūē humani gnis pssione sui filij pelagū ingt
volens ipm abyssūa pena pati q gēna humanū
nō i dmi. **2o** cū hō offendit qui sub spē zeli va
nūsi alios nō rēphendit cū hoc plā multō nō
ex odio et lūde q ex carā pcedē videt. **3o** cū hō
offendat qui ex amorē pūro excessū adp exarsat
uel ardet. **4o** cū excessū q ingt agnūat
q opz. **5o** cū hō offendit qui simulare et ficta
pssionē pssionibz qgaudent ut ficta nō adu
pssionē qdolet quā quidē pssionē dñs horribiliter
detestat. **6o** cū in mom sub spē simulare iustie
pssio offendit illi qui iustitiam vendit sicut mali
iudicē et mali ad vocat qui nolūt facē uel enā

de fensat iusticia n' p' enolmēto t'eno **¶** 2° aī
 hoc offendit illi qui iust'q' depnat sicut mal' iu-
 dex qui ex odio puato nō ex amor iusticie remm con-
 depnat qui vitz ex hō reatu homicidij incurrit ut
 mal' aduōrō qui p'iet' suscipit mala causam dese-
 pandum qui tene' ad m' ee illi q' que aduorat **¶** 3°
 aī hoc offendit qui mal' q'silijs i magis statuit p'p-
 mos ledit i tales mōi' l' p'et'at i tene' ad i' p-
 turoz illis qui p' statuta talia depmificat i' talia
 statuta mēz i' nō legis s' mgt' iurioso maximo^{is}
 nome habem **¶** Lex en' s'm ipsoz debz ee talis
 q' q' bono p'ficiat i b'mcuqz iura sua q'suer alias
 nō dicit' lex s' p'ong corruptela **In** hoc en' p'm
 madur' qui religios' i x' paup'bz detrahut uel q'
 ab eis b'nficijs au'it' ducētes ipos aliorū
 elemosine nō m'dge om' magnas p'utur as fa-
 riat qui nō au'it' em' rāta p'itate butz i vestit'z
 hō faciat i qua s'm'as appat' ad dei honore quēti-
 panti deo famulantiū i talibz m'cedit **¶** 4° aī
 hoc offendit q' q' lib'itate eccl'astica d'q' eccl'a p'iet'
 fatur **¶** 5° hō p' r'ly mōis p'ut lib'itas eccl'as' p'p-
 i' r'ly p'mū q' cl'icū v'berat nō p' **In** qui hoc
 p'et'it ut fici' mādauerit ut eccl'a facere p'
 posse nō impediret exactionē q' p' m' v' **¶** 2° m' q'
 cl'icū ad iudiciū ciuile t'hi nō p' **¶** 3° m' q' cl'icū
 ad actiones publicas nō p' obligari **In** si q's sta-
 tuerz q' cl'icū possent quēti' i' ciuili iudicio ut
 eis p'hiliet d'ntē uel inducē q' cl'icū cām suā
 i' foro eccl'astico p'sequi nō poss' uel q' deleat
 d'ntē exactiones ut tunc vigiles p' custodia ciuit'

Grane Ex pdae p qut qd de rnpstione nri pcepti
dant apertu

tales nro fco suus canonic mctur et de sen de

Non gauristes rem primum cui
ubi licet ex parte prohibet gauriste oculor in re
aliena implicare in h' phibet vlti omis gauristia
sine cupiditas male voluntate ipectu rei aliena in
supra in septimo pcepto phibet cupiditate opus h'
aut phibet cupiditate cordis. Et est notu qd hic no
phibet gauristia q' inasit ex corruptioe formis ut
delecta sensualitatis qz impossibile e q' ipse gauristia
non sint in nob p' nra forme corrupta. Et h' phi
bet gauristia et appetita qui inasit ex gauristi iuris
Et hoc pceptum sibi h' explicem expoe. **Q**uia e
non gauristes rem primum cui ea s' pauricia ap
petendo seu eam p' iusticia obtinere. Ad cuius eni
denia est p' q' res aliena p' gauristi sub t'phici
dra p'duali quida eni gauristia in aliena s' p'actes
q' no possunt obtine eam gaurista ideo no psequit
gauristia. Si aut p'nt se posse psequi gaurista
difficillime conuict ad gsequendum gauristia mectit
et isti iur' in gauristia peccat mortali et h' in p'mo
q'du gauristia mortali. **2o** s'nt quida qui gauris
ant rem aliena et cum conatu exordiri laborant p'ea
illitate obtinenda qui q'mus ea no obtineat mortali
in p'mo et gauris q' p'mi et est q' gauristia
q' as in fine et latue p' furto et rapina laborantibz
q' licet in effecti n' f'met n' rapiat peccat in mortali
et gauris q' p'mi. **3o** s'nt quida qui no p'm conat
gauriste aliena s' eam gaurista p'm conatibz ap
sequit et isti omibz alijs gauristia peccant et e

29 gradus cupiditatis moles utz in furtis 2 rap-
 toribz rem cupida illicita opumetibz 2 istis magis
 diuinitatibus p[er]m[ittit] nisi p[er]ua i[n]staurat ablatum ut d[icitur] aug[ustinus].
 cum t[ame]n lib[er]at facultate i[n]staurat. **De p[ri]mo g[ra]du**
 cupiditatis app[ar]et p[er] p[ri]m[um] op[er]e q[uo]d man[us] in manu
 non erit inocens q[uia] licet man[us] in manu teneat ut f[ur]
 quis actua[rum] non finit[ur] nec rapinat si t[ame]n a furto et
 rapina abstineat non p[ro]p[ter] damnum ut iusticia s[ed] p[ro]p[ter]
 pena q[uia] tunc susp[en]dit[ur] tal non erit inocens 2 mor[is]
 peccat p[er] auaricia rem aliena appetendo t[ame]n d[icitur] iusticia
 q[uo]d quatuor sit malitior[um] aug[ustinus] in lib[ro] de lib[er]o arbitrio
 sic dicens cum auaricia adu[er]sus d[omi]n[u]m subiect[ur] mal[is] o[mn]ib[us]
 d[omi]n[u]m q[uia] de auaricia mala omnia oriunt[ur] 2 om[n]i p[ec]catoru[m]
 p[ro]p[ter] ex ea p[er]ducit[ur] 2 ideo b[eat]us p[etrus] att[ra]hit auaro nichil
 est salu[m] **Om[n]i** causam assignat inocentia in de b[eat]i
 l[ic]et q[uo]d d[icitur] h[um]ane dicens **Auarus offendit d[omi]n[u]m**
 offendit p[ri]m[u]m offendit p[er]p[et]r[u]m nam deo d[omi]n[u]m debet
 p[ri]mo d[omi]n[u]m negat necessaria sibi ip[s]i subiect[ur] op[er]una
 p[er] angulam euacuat ut archam impleat. **Orp[he]us** ex te
 nuat ut lucrum excedat. **Et** ideo auarus obicit sibi
 ip[s]i crudelissim[us]. **Deo** ingrat[us]. **1 p[ri]mo** impi[us] non eni[m]
 p[ri]m[u]m diligit que in edia p[er]mit[ur] egestas q[ui]sumit p[er]
S Secunda expo[si]tio e[st] non cupiditas i[n] p[ri]m[u]m tu
am s[ed] i[n] iuste h[oc] est ad iusticia[m] appetendo 2
 in malum fine ordinado. **Aliud** est eni[m] appetere alie-
 na p[er] iusticia[m] q[uo]d fit in expoe p[ri]ma. **Aliud** e[st] appetere ad
 iusticia[m] p[er] ad vana gloria ad luxuria vel ad
 opulenta sicut dices i[n] e[st] fecit l[ic]et qui epulaba[tur]
 quondam splendide 2 istum mo[du]m peccandi gentiles

chamarii

etiam pñ dingerit ostendentes q in bno actu pñ poss
esse multiplex diffinitio sicut cum quis furat ut
exm meche? ut crapula? uel pñpas exeat & pñ
mellm nō sōm q? hō pñpñ fatiunt quāliera qñ
pñtut pñm sua bona male 2 illuc ex pñdūt ut
voluptuosi gulosi 2 reseruij 2 hōi pñmibz aut aqñ
in hoc casu mgt pñtat claru quoz bona omnia pñu.
pñp pñ 2 sōm corp omibz debz ee qñs 2 plus ce
ret debz vigilāe in caproz pñgnoz 2 hōspitum
luz 2 pñ qñ pñā nam hz clāi pñuāes nō teneā
clāiāe pñlibz qñi ad pñtate 2 bñm in teneā
clāiāe qñ ad affm qñ nō debz in affm cura
qualia sicut lavi 2 hoc designat corona in capite
nam caput raso est omī pñlū depñsio ut pñ 224
qñ pñ calo Duo pñ Ratio aut quāe mñ debent
affm ad pñlū qñ lavi est q pñlūitudo pñlis nō
pñuāem / Clāi aut ideo dñm pñ sur qñ forte dñm ad
uorā 2 dñm autm macipari pñr 2 ideo pñm dñ
esse dñm qñmplarōi 2 oīdñ 2 ab omī pñpñtū re
pñlū pñmōi / Sñ credo saluo meliō iudicio si clāi
ut mōchi q pñlūitudoz mñ mñis se iñmstet pñlibz ut
secularibz pñgnoz pñet 2 voluntate in mñ qñ nōbilit
impediūt libtate spūs qua deo soli lūcāe debent
qñ mōch pñtāt ubi forte lavi lux uenialiter
pñtāt qñbz nō ē mñdñm qñ pñgnoz pñlūibz
qñ se iñmstet pñr

Tena expō est non cupides re pñm tu
pñm s. auare rarmēdo ut ea nñm qñ nō qñ
cādo qñ ut ad est facā qñ iñ pñm pñ uolentia

auferit **ut** p^{er} q^{uod} est q^{uod} a^{li}am s^{ed} augustinus non solu-
 auar^{us} est. qui rapit aliena s^{ed} etia^m qui cupido suar
 sua^m 2 ideo auar^{us} ut dicit augustinus aliq^{uod} luct^{us}
 semp^{er} p^{er}dit ut p^{er} 2^a q^{uod} est p^{er} non mod^o est d^{icitur}
 q^{uod} tolli q^{uod} t^{em}p^{or}e p^{oss}it 2 habundat indigentibus
 denegat^{ur} esurientu^m panis est que^m in dormiet^{ur} in
 do^{rum} vestimetu^m est quod cu^m reludis imp^{er}ator calig^{ula}
 est qui apud re^{ver}erastur 2 est de^{re}ctum gregori^{us}

Ex p^{er}dit p^{er} q^{uod} omⁿis cupiditas cordis aut est in
 appetendo aliena con^{tra} iustit^{iam} ut^{er} in ex p^{ar}te h^{ab}e^{re} p^{er}ia
 vel est ad iustit^{iam} ut^{er} in 2^a ex p^{ar}te **A**ut est in re
 tinendo cupida p^{er} auaricia q^{uod} atting^{it} in 1^a ex p^{ar}te
 3^a **B**e^{at}us p^{er} est d^{icitur} ut q^{uod} illucit^{ur} iⁿter^{us} 2 occupat
 aliena 2 est fin^{is} ut raptor ut^{er} ex sup^{er} d^{icitur} **A**ut
 iⁿter^{us} p^{er}im^{us} 2 t^{em}p^{or}e a^{li}o sit q^{uod} n^{on}rat q^{uod} ex p^{re}cepto
 caritat^{is} talia g^{ra}da d^{icitur} 2 iⁿter^{us} cupiditat^{is} case^m
 hominu^m sicut sup^{er} d^{icitur} est in septimo p^{re}cepto p^{er}ste
 fame mori^{er}e^{re} **A**ut sic iⁿter^{us} sua ut ea q^{uod} op
 timo d^{is}tribuat **B**e^{at}us h^{ab}e^{re} iⁿter^{us} attingit d^{icitur} q^{uod} aut raro
 ut iⁿter^{us} sit iⁿter^{us} agens d^{is}tribuit 2 est p^{er}im^{us}
 mori^{er}e^{re} ut^{er} in d^{icitur} epulone qui micat panis la^{te}ro
 negant^{ur} **A**u^{tem} d^{is}tribuit 2 au^{tem} non 2 est veniale
 2 h^{ab}e^{re} mag^{is} ut mag^{is} p^{er} maior ut iⁿter^{us} facultas est
 in ip^{so} d^{icitur} **E**ad^{em} est q^{uod} q^{uod} auari n^{on} pedites **solu**
 nel egres ad iⁿfer^{um} p^{er}at s^{ed} ad iⁿfer^{um} velunt^{ur}
 em^{us} cu^m p^{er} sua auaricia cu^m g^{ra}missam q^{uod} quide^m etia^m
 auaricie s^{ed} bernardus sup^{er} canonic^{is} sm^{on}e 34° de
 h^{ab}e^{re} p^{er}it^{ur} vicio^m que^m p^{er} pusillanimitas s^{ed} iⁿfer^{um}
 mag^{is} iⁿter^{us} dei p^{er}blimo mori^{er}e^{re} **I**umeta iⁿter^{us}

affluencia sunt tenacitas et rapacitas et hye ambobus solis
vna aucta pcedit s. m. d. h. d. i. sola qd aucta q
non pnt qduta pfas vno aucta qta est. Si aut
qat qus et qlic homo se hie debeat ad res psser
fas. h. pulch. docz seneca in suis pibis ita dicit
pecunie optz ipse no pnt pecunia si ea vni pias
amilla e. si ne pias dnd est. Et ideo nre est ut
a temp. aut pecunia vite hcas et ideo d. ber. d.
sup. c. nra pmo. 2o. Si v. tua sut q possides
expede ad luc. et p. nra celestia qmura. Si v.
ho non valeas pias te pecunie no e. dnm s. p. n.
Et est de bonis et v. n. possessoribz dicit gregorius
in li. modum p. v. n. etia q. v. n. afflu. e. o. n. o.
sa q. h. p. g. n. t. o. l. e. a. n. t. q. f. e. s. t. m. a. d. o. ad p. a. t. i. m. u. l. a.
in nra p. o. r. t. a. n. t. et io aut la. g. i. e. d. o. d. i. p. e. b. u. n. t. a.
d. e. p. e. n. d. o. g. r. a. t. i. a. B. d. etia q. i. p. a. t. i. o. p. o. s. s. e. d. i. t.
p. r. c. o. l. l. i. g. i. e. x. d. e. c. t. o. d. i. c. t. o. l. i. m. a. b. o. n. o. r. u. m. l. i. d. i. c. t. o. s. i. c. l. o.
n. o. r. u. m. a. u. t. o. r. i. m. i. h. e. r. e. n. o. n. p. o. s. s. u. n. t. n. i. s. i. c. u. p. i. d. i. t. a. t. e. q.
o. m. n. i. m. a. l. i. o. r. u. m. r. a. d. i. c. t. o. e. a. b. s. t. i. n. d. a. n. t. et h. q. m. ad p. n. a.
e. x. p. o. s. t. l. i. d. i. c. t. o. 2a v. s. u. b. d. i. t. v. n. i. c. a. t. h. o. l. i. c. a. n. d. et p. r. o. p. r. i. e.
f. a. c. t. o. r. e. s. i. c. n. u. l. l. o. i. m. p. l. i. c. a. t. e. d. e. r. z. e. r. d. e. s. i. c. n. u. l. l. a.
c. u. p. i. d. i. t. a. t. e. d. e. r. z. v. n. i. c. u. l. a. i. d. i. c. t. e. s. e. p. t. u. r. a. p. p. q. a. u. p. i. s.
c. e. n. t. i. a. s. t. u. a. s. n. o. n. e. a. s. m. e. n. s. e. n. i. p. e. n. i. e. a. u. i. d. a. n. e. c.
a. b. s. t. i. n. e. n. o. u. i. t. a. n. o. t. i. u. s. n. e. c. v. n. i. g. a. s. s. i. t. n. e. p. r. e. t. a. n.
a. d. h. i. l. e. q. s. e. n. s. i. m. l. i. d. i. c. t. o. 3a v. s. u. b. d. i. t. s. i. d. i. c. t.
f. o. r. t. e. c. u. p. i. d. i. q. d. l. i. s. s. i. p. i. f. a. c. i. o. l. i. d. i. c. t. o. Si a. l. i. e. n. a. n. o. n. i. u. a. d. o.
i. p. s. a. d. i. l. i. g. e. n. t. i. a. t. e. n. e. o. s. i. m. p. i. d. e. n. s. d. i. c. t. u. q. u. a. d. e. m. h. a. n. c.
m. i. s. s. i. q. e. s. l. i. c. e. q. u. i. d. v. e. n. i. t. m. i. s. e. x. i. s. t. i. q. l. i. q. a. p. o. f. a.
c. u. l. t. a. n. b. z. n. o. n. e. m. i. d. y. m. i. s. t. i. et m. i. d. y. e. x. i. b. i. s. l. i. d. i. c. t. o.

q' p'as re m'ade bona q'as possit p'are quod vase
as. Vñ r'p'it eff'et huius p'cepti signat' p'mu' plaga
muste q' muste m'ientes p'dut suauitate v'geti
& sollicitudo possidet' r'p'alia non solum q'ed' deuot'
q'ualis p'ualis s' etia' in corde hominis suffocatur de u'ny
om'is em' o'is 2 o'is deuotio 2 etia' g'at'placit'is
q'placit'is fundit' mo'it' v'biq'q' habet' cupiditas de
mina' &c' de'mu' p'cept'is

D Primum p'ceptu' e' Non concupiscas uxorem proximi
tui. Vbi p'hibet' om'is concupisc' carnis sicut
in p'cepto nono p'hibet' om'is concupisc' oculor'
ideo aut' d'it' duo p'cepta ad p'hibendu' hanc duplice'
concupisc' eo q' ad eas na' corrupta maxime incli
nat' nam ad concupisc' oculor' inclinat' p'p' sui co
p'undez in ea' indiuidui. 1. ad concupisc' carnis d'
clinat' p'p' sui q'ua' in ea' p'et' p'hibet' etia' h'c
nichilomin' q' duplex concupisc' p'p' t'ra d'it'na q'
fiat in a'ia. 1. q' a'ia' inficit' 2 maculat' a'ia'
v'no e' q' concupisc' carnis e' sicut aq' fluet' Co
cupisc'ia oculor' v' sicut t'ra p'p' audire' t'rene
affectionis. Vñ sicut aq' 2 t'ra s'it h'ic materiale
Ira ex h'ic duplex concupisc'ia s'it h'ic sp'iale quo
a'ia' sordidat' 2 p' q'us sordidat' 2 d'ig'itabit' reddut'
in d'ia' app'at' ad mo'm h'ic v'biq'q' 2m q' ad mo'm
ignis m'extinguit' a'ia' i'flamat' de q' p'et' iob 20
ignis est usq' ad q'suma' deuot'as 2 no' solu' a'ia'
i'flamat' s' etia' in flama'io' i'neat' 2 it' sup'uenit
sordidat' i'neat' sup'bia v'it' q' ad mo'm v'it'
in a'ia' exsufflat' 2 i'ductam in emere ad modu'

pulchro vbiq; diffunditur et ideo de nuptio p^o in p^o p^o
 et tunc pulchro quod p^o uenit a fide tunc p^o
 q^o vbiq; ad m^o sit infirmitas aut p^o trinitas. Vbi
 ipse due concupiscentie sunt filie due sanguisuga et
 matres affer-affer p^ou^o nam concupiscentia oculorum
 dicit affer-ducit concupiscentia carnis aff^o delicias et
 vbiq; itaq; infirmitas est appetitus homo enim nudatus
 dicitur et delicias sibi habens est q^o sum p^o et ideo
 non est nuptio si non possit impleri nec etiam faciat. Et
 aut p^o p^o habet p^o p^o exp^o Q^oma est n^o
 concupiscentia vbiq; p^o tui et non habet voluntate vo-
 landi tunc p^o tui Vbi diliget consideratio q^o si
 deus solam voluntate huius p^o p^o q^o i^o g^o
 iuste voluntate p^o implentes p^o et illos p^o
 sime q^o pulchro et castas et p^o vides silentes aut
 suas d^o imagine insignitas sordiditas concupiscentie
 aliarum maculas fecit qd in v^o p^o mar^o q^o au-
 videtur m^o muliere ad concupiscentiam ea et q^o concupiscentia
 ruseat maffin cordis et p^o v^o ut etiam si facit
 tas aff^o facit disponat iam m^o p^o ea in cor de
 suo q^o p^o n^o voluntas p^o p^o i^o p^o Et q^o est qd
 p^o de et non facit velle si etiam h^o facit o^o ne
 v^o facit est h^o facit m^o p^o de bona fonte et de
 b^o voluntate sit d^o de q^o de q^o d^o p^o Et tollit
 cognatio et voluntas nemo potest p^o p^o Et tollit
 q^o d^o canonum q^o iterare distinguendum est q^o a
 voluntas h^o facultate op^o et voluntas n^o i^o
 p^o p^o In quo can^o loquitur canones in q^o vbi

Aut nō hz r' r' subdistinguedu ē. Aut em
 voluntas est mala r' semp p'p'ia i'pura ē et est
 p' p'at' mōrte in voluntate mala sic ē in ope
 malo q'm nō sit r' p'at' in voluntate sola sic
 in voluntate cum opaco sit et illud est veru
 q'm ad iudiciu dei qui intue' cor. Et q'm ad iudi
 cu civile si voluntas sui t'm sit grata nō p'mit
 ut dicit b'at' decretu. Et si voluntas p'gredi
 ad actum uel etia ad conatu sic in t'mib' maximis
 p'mit sola conatu h' machinatio nō habuit eff'ctū
 b' lex nō inq' p'mit illu qui cā occidendi hoies
 tuēta fuit cum telo q' cum qui occidit de penitētia
 doe p' calo p'o. In mōrte r' t'mib' nō p'mit sola
 conatu q' nō s'm fuit h' nō s'm conatu fuit ari
 ff de furt' qui furti. Aut voluntas ē b'o r' r'c
 aut i' que vlt cadit sub p'cepto a' sub q'silio. Si
 p'o sit voluntas nō i'pura ē p' f'ed' utz in ieiunijs
 et elemosinis ab eia i'patur et hoc potissime q'm
 voluntas habz facultate p'gredi in opy. Si aut
 cadit sub q'silio sic d'ist'gue q' aut illa i'p'icuit
 p'mo aureole r' r' voluntas i'pura ē p' f'ed' utz
 de s'o martino de quo canit eia. Et p'f'ima aia
 qua et si gladiu p'secutor nō absulit t'm palma
 martu' nō amittit. Aut nō i'p'icuit p'mo aureole
 et voluntas nō i'pura ē p' f'ed' q' nō sufficit
 p' p'mo aureole sola voluntas q'mencia m'p' acta
 q'mencia in ope reuelat. Et 2^a expo 2^a

Secunda expō est non concupiscas uxorem par-
tui 1. non foribus ymagines de uxore
parui tui cogitando s. q. pulch. est q. ama-
bit q. gloriosa. **S**unt h. preceptum p. dolor multi-
facit tam vni q. mulier qui h. noluit concupiscere ut
concupiscit ab eis n. voluit agere diem festum ad religio-
nosam 2. t. p. cogitatio quod n. minus p. u-
losum 2. q. facillime ex h. p. m. mōle mē-unt
quod p. h. iacobus in sua canonica cum d. concupis-
centia aut cū 1. mōle aut d. l. cū concupiscit sibi
di cum q. s. u. i. o. b. p. m. p. m. s. mōle ut etia le-
male. p. m. aut cum q. s. u. m. a. t. u. f. m. p. d. l. b. d. t. u. m.
q. s. u. m. i. u. m. i. o. b. in p. m. d. l. b. d. i. m. t. o. r. e. aut etia
m. o. r. e. 2. e. x. t. r. i. n. s. i. c. u. a. t. m. o. r. t. e. 1. p. m. mōle p. s. e. m.
s. i. ut eundem p. r. e. s. i. a. t. q. u. a. l. i. t. m. o. r. e. c. o. g. i. t. a. t. i. o.
2. c. o. g. i. t. a. t. i. o. n. i. s. d. e. l. i. c. i. t. a. t. i. o. s. i. c. p. m. mōle 2. q. u. a. l. i. t. u. o.
Tempta p. f. i. a. t. e. x. t. r. i. n. s. i. c. **S**ed p. m. q. u. o. d. i. n. q. h. u. m. a. n. a. t. e. m. p. t. a. t. i. o. p. f. i. a. t. e. x. t. r. i. n. s. i. c.
s. s. u. g. g. e. s. t. i. o. n. e. d. e. l. i. c. i. t. a. t. i. o. n. e. 2. q. s. u. s. u. **S**i e. m. s. u. g. g. e. s. t. i. o.
i. n. d. u. c. i. t. p. a. s. s. i. o. n. e. q. e. s. t. i. b. i. d. e. m. m. o. r. t. e. a. u. t. c. o. g. i. t. a. t. i. o. n. e.
s. o. n. d. e. l. i. c. i. t. a. t. i. o. n. e. in re c. o. g. i. t. a. t. i. o. n. e. s. i. c. e. p. m. v. e. n. i. a. l. e.
p. m. g. l. o. s. a. m. i. b. i. d. **S**i aut s. u. g. g. e. s. t. i. o. i. n. d. u. c. i. t. p. a. s-
s. i. o. n. e. q. s. i. m. g. l. o. s. a. m. i. b. i. d. e. q. u. e. d. a. u. t. f. o. r. i. u. s. u. e. l.
d. e. l. i. b. e. r. a. t. i. o. n. e. t. u. t. a. u. t. n. o. s. o. n. d. a. t. d. e. l. i. c. i. t. a. t. i. o. n. e.
in tali c. o. g. i. t. a. t. i. o. n. e. 2. ut n. o.
e. p. m. ut s. o. n. d. e. l. i. c. i. t. a. t. i. o. n. e. v. e. n. i. a. l. e. **S**i p. m. d. e. l. i. c. i. t. a. t. i. o.
in c. o. g. i. t. a. t. i. o. n. e. 2. h. q. u. o. d. i. n. g. i. t. a. t. i. o. n. e. d. u. t. p. m. a. u. t. d. e. l. i. c. i. t. a. t. i. o.
i. o. n. e. n. o. n. q. s. e. n. t. i. t. in d. e. l. i. c. i. t. a. t. i. o. n. e. 2. e. s. t. v. e. n. i. a. l. e. ut

plus. **A** q'sentat r' est mōrle sū q'sentat in delictis
mōrle aīta sū q'sentat in ipm opy. **E** q' i aīto ē q'
non p'm q'sentat vāq' p'ma cum quis q'sentat in opus
ē p'm mōrle s' etā m'p'atūq' ut ai quis q'sentat
in solam delictū mōrle ē 2 nōh in opy 2 hō habet b'ite
s' delictū cadat sup obij inclūdes in se de p'm mōrle
ad itām vōz. **S**i aut quis nōh delictū in delictū
nūq' p'm s' cui placeat cogitāe de s'e pulchre
mūltat abq' alia de for-mitate q'ēre sic q'sentat
in talen delictū nōh eū p'm mōrle s' p'ma de
male. **E** 2a ex p'sio

Et nā expō nō accipies 1 nō accipis des-
ideres vōz 1 ab vōz p'mi tui dr i q'm
p'ces teneat passiva 2 clame p' p' est oīdendū
q' ipud p'p'm r'ig'edū ē tā g'na hōm. **2o** delictū
b'z que s'ia que p'issime hōmē a delictū cāt
q'mp'se v'itē deant. **3o** andē que s' illa q' p'ma
hōmē in m'et p'mitate q'sentat. **E**x p' p'm est
p' q' p'm qui hōt p'p'm r'ig'edū ē p' p'p'e
fugiose h'z s'm f'ite que p'p' deo se vōro q'mēne
ast'mp'et ut ad delictū in s'm r'ig'edū carnalū
delictū 2 ip'i sūt s'itē filij i'st' qui egredient
ab egypto māna celeste f'asidiebāt 2 cibaria vi-
lia egypti apperebāt sic 2 ip'i mūdo i'ndiātes
r'q' ab egypto i'cedentes 2 p' vōrū q'mē p'mp-
m' voluntāie 2 v'e obediēcie t'iz p'missiois ap-
p'mquātes ad in d'cto p'p'm hō ē in statu i'el-
g'oso q'sentat in q'ōmnia delictabilia carnis 2 mū-
di p' voluntāiū q'mp'm d' ē d'cta cibaria

vilis egypti appetit et omnium celat. i. suauitate mēte
deuotionis fastidit. quibus in se iungat se delectat
et omnis sapor suauitate ut per sapientiam. **¶** 1.
sunt viri et mulieres et feminae seculares qui statim cum
viris afficiunt prius cogitationibus agitur. **¶** 2. q. dehor-
tatur populum cum dicit. Viri qui tenebunt. i. iungunt motum
et impetum illiari cogitationis et aliter pueros suos
i. pueros motum carnis delectationem ad peritiam. i. per se
christi exemplis conformando qui nunquam prauis aliquid motum
illorum sensualitatis. **¶** 3. sunt qui licet nolunt quod
cupiscunt volunt tamen concupiscunt quod multa sunt et multa
vires qui iniquas et ad hoc se lauant et ornant ut
amabiles fiant que non solum in corpore et placent
sed et in ecclesia corda virorum obumbrant et obliuiscunt
dum eis sunt color albus. nunc rubescunt. **¶** 4. nunc
fiamus huius colloquio. nunc manu ditione. nunc
vultu apertum nunc oculorum sapientia iungit et laqueum
et occasione iuue prauit. **¶** 5. Sed tamen quod talis ornatus
decent et solus bonis mulieribus iudicium non debet
dum fiat decenter modo et recte iudicium quod quilibet mulier
legitima bene per se sollicita ornata ad complacendum
viri sui non aliquid aliquid. **¶** 6. In quo ratio est quod sicut quilibet
christianus toto spiritu conuincitur deus ut in omnia suis actibus
caput deus complacendum. **¶** 7. Ita mulier legitima in
omnibus suis moribus conuincitur debet ad complacendum viri
sui ut ex hoc amor mutui viget et fides thori
mutui consuetudo. **¶** 8. Et hoc patet quod talis ornatus multo pri-
uilegiatus preceptus a viris mulieribus impertit quod in mu-
lieribus. **¶** 9. In quo causa assignatur. **¶** 10. ex eo quod mul-

lici. conat' placere vni soli cui etia de ma qplare re-
 vngto aut' impia m' omibz qplare. 2 ideo pti
 mox vnoz aios p' suo cultu. 2 qplarena fan-
 care a quo rñ i' thir apo. **2us 2^a** ad cor m'igos
 60 **ne**mi daret' vllam offer' 2/ **E**x 2^m e
 p' q' homo m'ito debz i' r'hi a del'aoe car' li
 p' multa d'apna sup' exp'ssa in 6° p'capro 8z
 p' h'et p'offur' hic adduc' ita alia d'apna oculz
 homi m'ito p'hor'eda **p'm** e q' carnat' del'ao
 p'uat' homin' bonoz q'fortio 2 p'p'uatione **2^m**
 e q' p'uat' hom' bono d'no cibo 2 angelica re-
 fertione **3^m** q' excludit' homin' a b'nf'ia frui-
 aone q' p'm augm' m'ite est suauitat' pulchritudine
 del'aois ut si m'ea p'm p' m'om'etu m'orai licet
 m'ito p' ea mille ani p'nt' vire plem delictis q'
 tempore **Ex** quo p' q'm d'p'edim' sibi ipis
 fatiur qui se p' feda 2 m'om'etania del'aoe et'ua
 di q'emplat'oe p'uat' 2 ita ita d'apna pulchre
 p' figurata in nabugodonosor qui p' sua p'at'
 a q'fortio homi ei'etq' fuit **In** quo m'ui 2 p'ua
 p'napat'io om' bonoz q' fuit in et'na m'ultat'oe
It fenu ut bos comedit **Ita** p'uaa abi ange-
 lia 2 d'ni 2 refectio bestiat 2 p'ecoz **It** ex
 clus' fuit regno f'p're ams **In** q' m'ui 2 p'perua
 p'uaa d'ina visionis 2 q'fortij b'roz **E**x 3^m
 e p' q' ita p' que potissime p'uritate m'it'f
 q'uat' p'm e f'at' sensui ext'nd' 2 m'ioz
 restrictio q' ipi sensu ex'iores s'ut quasi q'da

castres & limones minor puer mers & io sic
pducit ie dicit qui portas castri hospitali daret
aperit ut ingredieret ipm castro caperet et
libe possident Ita sensum mdy elegans est q
qd spualis pducio qz p ho liber aditq fara simanly
apicet p que castro dicitur i puitas mers cor-
rumpit & ideo pducia puitate mers qsuada m
sensu sut a noxys euagacombz vilit i pmedi In
cua figura pcepit moyses pto israhelico ut
pedes ponent sup colla & ceruices quqz regu qd
ceperant imies p ho q quqz fess in multis pthpudor
regale domineu obtruncas sut p vob idem &
p voluntat impo in tq dudy pducibz mndribz
gaulcadi & vilit i strungedi ¶ 2m est fues et
deuora oio q sua virtute menta sublimat &
sublimata subliat & depurat & suo fues oiz
mers fluctuat desiccat p qd rat mens de
uora ite mona marte d que sponsa liber iusi
tat & in quo sponsam sua quod famulau colloq
mndis puauciat mebrat i Jux d canico Jo
ad monte mure & ibi loquat spsa mea ¶ 3m
e passiois xpi minima meditatio In oi em rē
tationis impulsu mēs deuota ad motu colube debz
ad p m quolae & in foramly pene i xpi sol
netily indifiaē p fundissime f meditando ama
ritudine sue passionis & dz i fide sup riuulos
aqz sue passionis amantudine deplorato &
mndio mers puitate deuotissime gresplado
In qmly rimis pvideat vmbra accipit h'e.

caueat pambula puse cogitacōis ⁊ statim cu
 mapiat talibz nullari fugiat in penre forama
 i in xⁱ libnea subtheo p puse cogitacō p deuo
 tam oracō p passiois dūce feruam mediacō
 ⁊ p pūy corpis castigacōe sic en aq carnalis
 delatōis mutabit in vnu dūe qsolacōis ⁊ mōit
 deuocōis hoc est vnu quod lenificat dū et
 homēs ut p² hūicty quod vnu nob mēit gto
 rose vnguis mala pstat dūque eius filia bñ
 dūq. qm emy pte. ⁊ spu sctō. est vng deq. bñdō.
 in fāula. ferulorū. Amen

